ADA CSISZÁR

OMAĜE AL KÁLMÁN KALOCSAY

EL ABAÚJSZÁNTÓ ĜIS LA ESPERANTA PARNASO

POETO DE LA INTERNACIA LINGVO

DUA VOLUMO

BUDAPEST 1999

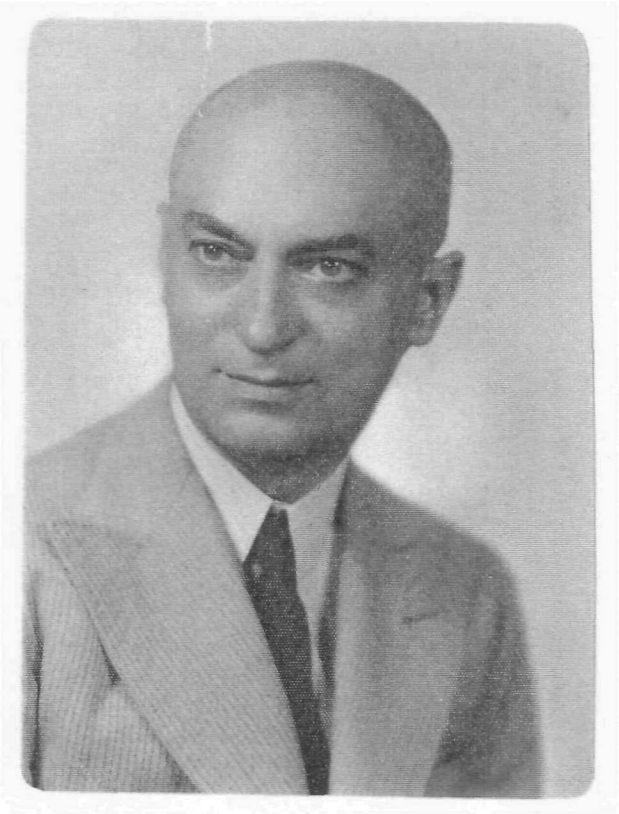

Kálmán Kalocsay

(1891-1976)

Ada CSISZÁR

OMAĜE AL KÁLMÁN KALOCSAY
EL ABAÚJSZÁNTÓ ĜIS LA ESPERANTA PARNASO
PRI LIA VIVO KAJ PLENA VERKARO

POETO DE LA INTERNACIA LINGVO

Dua volumo

Budapest 1999

Copyright © Budapest, 1999. Ada CSISZÁR

Respondeca eldonanto: Ada CSISZÁR
KAL-ĈI Dokumentaro, Budapest, 1999.

ANTAŬPAROLO
Al la unua volumo

Tiu ĉi libro celas -- krom la omaĝo al d-ro Kálmán Kalocsay -- ke la riĉa spirita heredaĵo de nia klasikulo fariĝu komuna trezoro de la esperantistaro.

La libro enhavas plurcent indikojn de la giganta verkaro de Kalocsay. Liaj artikoloj estas listigitaj laŭ temoj, poemoj kaj tradukoj laŭ titoloj. La kunmeton riĉigas mozaikoj el la movado, kiuj pli malpli apartenas jam al la historio de Esperanto. Apud la centra figuro de Kalocsay, en la fono aperas -- eĉ se kelkfoje ombre -- pluaj rolantoj: parencoj, kolegoj, eminentaj kaj malpli konataj esperantistoj vivantaj en la epoko de Kalocsay.

Klasifiki tiun verkon -- laŭ literatura genro -- ne estus konvena, ĉar ĝi enhavas materialojn plej diversajn: bio-bibliografiajn indikojn, erojn el la verkoj de Kalocsay, eseojn, rememorojn, intervjuojn, anekdotojn, leterfragmentojn, fotojn, poemojn, citaĵojn, ktp.

La aspekton kaj la personecon de Kalocsay bone prezentas pli ol ducent fotoj kaj rememoroj de samtempuloj, kiuj havis bonŝancon renkontiĝi, kunlabori kaj esceptokaze amikiĝi kun tiu geniulo. La personeco kaj la agado de Kalocsay estis tiel multflanka, ke mi dediĉis al ĉiu "faceto" apartan ĉapitron, ene subĉapitron eĉ subsekcion. Tiu ĉi aranĝo faciligas orientiĝon al personoj, kiuj deziras ĝin studi. La temojn ĝenerale kompletigas bibliogrfio. Ekzemple ĉe libro-konigo estas listigitaj recenzoj kaj en subsekcio referencoj al la verko.

Laŭteme estas listigitaj verkoj de Kalocsay, kiuj aperis en revuoj disŝutite. Sen registro multaj el ili dronus en la maron de literoj, aliaj restus por ĉiam perdiĝintaj, ĉar ili kaŝiĝas sub *nekonataj plumnomoj, litersignoj eĉ anonime.* La libro fermas ankaŭ tiun breĉon. Kaj kio estas same grava: laŭ tiuj listoj oni povas facile redakti pluajn Kalocsay-librojn.

Ĉe la redaktado mi klopodis kiel eble plej registri ĉiujn publikaĵojn PRI Kalocsay, tamen jam en la komenco mi devis rezigni pri la senmanka listigo. En la gazetoj certe kuŝas artikoloj, kiuj venis nek al miaj manoj, nek al tiuj de Kalocsay.

Mi ne hezitis -- el raraj, malaperintaj revuoj -- kelkfoje represigi fragmentojn el artikoloj de eminentaj aŭtoroj, se tiuj bonvenis al iu temo. Ankaŭ tiuj pecoj multe helpos interesiĝantojn iom pli funde studi ian laboron aŭ ideon de Kalocsay.

La aplikata dekuma sistemo de kvar subdividoj estas simpla kaj klara:

la unua cifero indikas ĉapitron (ekzemple 5 Ĉapitro 5);
la dua cifero montras subĉapitron (5.12);
la tria cifero rilatas al sekcio de ĉapitro (5.12.1);
la kvara cifero indikas subsekcion (5.12.1.0).

Tiu ĉi sistemo ebligas precizajn referencojn de unu parto al la alia. Tio estas des pli grava, ĉar pluraj aferoj estas traktitaj aŭ menciitaj en diversaj lokoj en ie pli detale ol en aliaj.Tiel oni facile trovos ĉion rilaton al la temo, kaj oni povas kompletigi iun ajn informojn. En la subsekcioj (referencoj) estas listigitaj verkoj, kiuj mallonge aŭ pretere okupiĝantaj pri la koncerna temo, entenas tamen rimarkindan penson, opinion.

Dum la laboro mi klopodis trarigardi la itineron *El Abaújszántó ĝis la Esperanta Parnaso.* Eminentaj verkistoj, amikoj kaj respektantoj de Kalocsay helpis min en tio.

Mi esperas, ke la legantoj akceptos tiun ĉi libron tiel ame, kiel ĝin kolektis, verkis kaj redaktis la kontribuantoj.

Budapest, 1998

Ada CSISZÁR

ANTAŬPAROLO
Al la dua volumo

Akompano de longa vivovojo de Kálmán Kalocsay kaj la listigo de lia giganta verkaro estas tiel grandampleksa, ke ĉe la finredaktado de OMAĜE... ŝajnis oportune aperigi la materialon po partoj. Tion ebligas ĝia laŭtema aranĝo, ĉar ĉiu tereno de la multflanka agado de Kalocsay konvenas kiel memstara libro.

Antaŭ unu jaro aperis la unua volumo en la vico, kiu ekde la deveno ĝis la lasta vivojaro -- helpe de 65 fotografaĵoj -- prezentas la homon Kalocsay, pri kiu -- escepte lian Esperanto-agadon -- oni scias malmulton.

La nuna volumo estas dediĉita al la originala Esperanto-poeto. La strukturo de tiu ĉi libro estas tute sama kiel tiu de la unua. Por gardi kontinuecon de la volumoj, la piednotoj estas numeritaj sinsekve sen interrompo.

Pri la enhavo de la unua kaj la sekvaj volumoj oni legas informojn sur la paĝoj 85-92. Pensante pri novaj esperantistoj sur la paĝo 98 troviĝas skizaj indikoj pri la verkoj de Kalocsay menciitaj ĉi-libre.

Mi ŝuldas koran dankon al la helpemaj kontribuantoj de tiu ĉi libro. Nome: al William Auld kaj Mauro Nervi, kiuj permesis represigi siajn poemojn, al Marjorie Boulton, Dáng Dính Dám, Shi Chengtai pro la transplantoj de Kalocsay-poemoj, al Osmo Buller, Reinhard Haupenthal kaj Géza Kurucz pro la grava helpo ĉe la nacilingve tradukitaj poemoj, kaj László Szilvási, kiu en la kompostado estis mia ĉefa helpanto.

Budapest, 1999

Ada CSISZÁR

ĈAPITRO 6
KALOCSAY KAJ LA HUNGARA LINGVO

6.1 AMO AL LA GEPATRA LINGVO

Se temas pri la lingvistika agado de KALOCSAY, prezentiĝas ankaŭ la demando; kiel li ligiĝis al sia gepatra lingvo?

Por fariĝi tradukartisto estas nepra la unua postulo: funde koni kaj ami la lingvon, kiun ĉiu homo suĉas en sin kvazaŭ kune kun la patrinlakto. Same okazis ĉe Kalocsay, kiu fervore okupiĝis pri la problemoj de la hungara lingvo.

Antaŭ ol lin delogis la Esperanta Muzo, li kultivadis hungaran poezion.

Lian ĝisfundan scion pri la gepatra lingvo brile atestas la verko RENDSZERES ESZPERANTÓ NYELVTAN (Sistema Gramatiko de Esperanto), en kiu li koncize prezentas al hungarlingvanoj la gramatikajn regulojn laŭ la strukturo de PLENA GRAMATIKO de ESPERANTO (verkita kun G. Waringhien). En tiu ĉi volumo Kalocsay eksplikas sian vidmanieron koncerne la gramatikajn konceptojn. Li kreis kelkajn novajn terminojn multe pli trafajn kaj klarajn ol la kutimaj esprimoj. Liaj klarigoj helpas ne nur la alproprigon de la internacia lingvo, sed ili ankaŭ firmiĝas la gepatran lingvoscion de la lernantoj.

En la revuo Esperanto (1966/84-87) li detala pritraktas la konstruon de la hungara lingvo kompare al la hindeŭropaj lingvoj. Ĉi tiu artikolo pruvas lian ĝisfundan scion pri la ĝenerala lingvistiko. Kalocsay intense okupiĝis pri la historio de la hungara lingvo. Li studis la malnovan hungaran lingvon kaj dialektojn. El sinonimoj li kolektis grandan stokon. Verŝajne li tial deziris tiel pasie, ke ankaŭ Esperanto havu la saman vortriĉecon. Kun ĝuo li kolektis kaj analizis eĉ la periferiajn esprimojn, la diversajn ĵargonojn. Ofte li amuzis siajn intimajn amikojn uzante la plej freŝajn Budapeŝtajn slangojn. Kelkajn ĵargonojn li enmetis en la kolekton DOMFABRIKO (verkita kun Ada Csiszár).

En la elformigo de la moderna hungara lingvo ludis decidan rolon la tiel nomata lingvorenovigo, lingvoriĉigo, kiun gvidis Ferenc Kazinczy (1759-1831). Pri tiu movado Kalocsay verkis artikolon en *Hungara Vivo* (1963:3, p. 4-5).Li fake, sed tamen kompreneble eksplikis la temon. Ĉi tiu studo estas interesa ankaŭ por esperantistoj, ĉar li komparas la agadon de la hungaraj lingvoriĉigantoj al la agado de neologismuloj en Esperanto.

Kalocsay en siaj hungarlingvaj verkoj laŭeble neglektis la superfluajn fremdajn vortojn. El liaj medicinaj verkoj radias la lingva pureco. Same en la ĉiutaga parolo li ambiciis uzi la ĝustajn kaj bongustajn esprimojn. Jam kiel juna kuracisto li eminentis ne nur en sia faka scio, sed ankaŭ per elokventa parolo. En la atestilo pri lia agado la iama hospitala ĉefo skribis:

"Sinjoro doktoro Kálmán Kalocsay havas stilon klaran, koncizan. Liaj prelegoj estas ĉiam precizaj kaj bildoriĉaj."

La hungarlingva verkaro de Kalocsay brile pruvas, ke li estis vera lingvo-scienculo, eĉ se tiujn agadojn ne ĉiuj pritraktis objektive. Estas fakto, ke lia panakira profesio estis medicino kaj ne lingvistiko, tamen li ne estis diletanto, sed amatoro en la plej nobla senco de la vorto, superante multajn meztalentajn lingvistojn.La eksterordinara intelekto, la lingvaj kaj lingvistikaj talentoj de Kalocsay promociis lin scienculo en sia amata gepatra lingvo.

D-ro Antonio TISZAMARTI
(Marcali, 1978)

6.2 FORVELKINTAJ FLOROJ

La literaturan agadon Kalocsay komencis per hungarlingvaj poemoj. Laŭ rakontoj de lernejaj kamaradoj li verkadis poemetojn jam dum la gimnaziaj jaroj.

Kiaj estis tiuj poemoj? Certe ne perfektaj. Post jaroj Kalocsay mem kondamnis ilin al forbruligo kaj per poemo diris adiaŭon al tiuj "verdaĵoj" verkitaj ĝis 1918:

Elfakult virágok (Paliĝintaj floroj) (32)

Az elmúlás szállott tirátok
Régi versek, préselt virágok.
Sok zörgő elfakult papírlap
Hová szállt rólatok az illat?
...

En ĉi tiu poemo Kalocsay komparas la riproĉindajn poemojn al odorperdintaj, sekigitaj floroj. Kelkajn li subskribis per pseŭdonimo: Ócsay Kálmán.

La unua periodo

Tri poemo (verkitaj en 1913, 1915, 1916) sub titolo *Három vers* (Tri poemoj) aperis en literatura revuo *Nyugat* (Okcidento) 1921:13-14, vol. II. p. 1289-1291. Paŭlo Balkányi rakontis, ke sen permeso de Kalocsay, li sendis la poemojn al la menciita revuo, sur kies paĝoj aperi estis kvazaŭ honorigo.Tiu sukceso ne spronis Kolomanon por kanti hungare, ĉar li jam fianciĝis kun la Esperanta Muzo.

El siaj hungarlingvaj poemoj Kalocsay poste esperantigis kvin pecojn. Du poemoj: *Ribeleto; En memorlibron de knabino* ricevis lokon en MONDO kaj KORO. Du aliaj: *Hararo via...* (en *Ahasvero X*); kaj *Ho amo, stulta aĵo* enhavas STREĈITA KORDO. La poemo *Mi amas vin* aperis en *Literatura Mondo* (1948/137) kaj en ORA DUOPO.

La dua periodo

Post longa paŭzo en 1928-1929 denove fontis hungarlingvaj poemoj el la plumo de Kalocsay. Estas enigmo, kiel li verkis dum du jaroj denove hungare. Ĉu li volis iom elsalti el la jugo de la Esperanta Muzo? Kiu scias? La ĉi-tempaj poemoj kompreneble estas jam pli maturaj ol la fruaj. Ili estas plejparte amaj poemoj dediĉitaj al la fianĉino poste edzino Margit Vangel.

Feliĉe post tiu ekskurso Kalocsay revenis al la Esperanta Muzo.

(32) Ĝi aperis en IN MEMORIAM (1994) p. 22-23.

La tria periodo

La hungarlingva poeto "perdiĝinta en Kalocsày" donis vivsignon post la dua mondmilito, kiam en la laborlokoj ekmodiĝis la "murgazetoj" redaktitaj kaj verkitaj de la dungistoj. Estis memkompreneble, ke d-ro Kalocsay, la Esperanto-poeto diris la dirindaĵojn, la aktualaĵojn en versoj. La ĉefa postulo de tiuj poemetoj kaj kantetoj (t.n. ĉastuska) estis la enhavo sen ia ajn literatura pretendemo, kaj ke ili iru facile en la orelojn kaj en la kapojn.

Kalocsay faris tiun taskon kvazaŭ ludante. Estas certe, ke la tiaspeca poemkovo amuzis lin, ĉar en la sama stilo -- ekskluzive por "hejma uzado"-- li verkis poemetojn pri la duonfilino kaj la nepino.

*

La postlasitaj hungarlingvaj poemoj ne sufiĉas por taksado: kiom da laŭroj estus Kalocsay rikoltinta, se li ne cedus al la forlogo de Esp-ERATO. L. Halka en 1936 faris demandon al Kalocsay:

-- Ĉu vi ne bedaŭras, ke vi ne fariĝis nacilingva verkisto?

-- *Mi ĉiam ŝparas al mi malfruajn bedaŭrojn* -- respondis Kalocsay.

Estas certe, ke al la konstruado de la Esperanta poezio la "ĉefpilastro" Kalocsay estis multe pli bezonata ol al la hungara literaturo.

Kalocsay ne fariĝis hungarlingva poeto, sed li neniam estis malfidela al la gepatra lingvo kaj ties poezio. Multajn perlojn de la hungara literaturo fare de lia interpreto ekkonis la mondo.

Lia vidvino rakontis, ke Kálmán du tagojn antaŭ sia morto kantis kaj deklamis hungarlingvajn poemojn, inter ili tiun de M. Csokonai Vitéz: *A reményhez* (Al la Espero).

Oni diras, ke ĝoji kaj plori oni povas nur en la gepatra lingvo.

Kalocsay per hungaraj poemoj adiaŭis de la poezio, de la mondo.

Földiekkel játszó... (A reményhez. Al la espero.)
De Mihály Csokonai Vitéz.

MairTpide. Kassovitz.

Andantó

Földiek-kel játszó Egi tüne-mény,
Kit teremt ma-gának A boldogta-lan,
Istenségnek látszó Csalfa vak remény,
S mint védangya-lának Bókol untalan.
Sima száddal mért kecsegtetsz, Mért nevetsz felém
Kétes kedvet mért csepegtetsz Még most is belém!
Csak maradj ma-gadnak, Biztatóm valál,
Hittem szép szavad-nak, Mégis megcsalál!

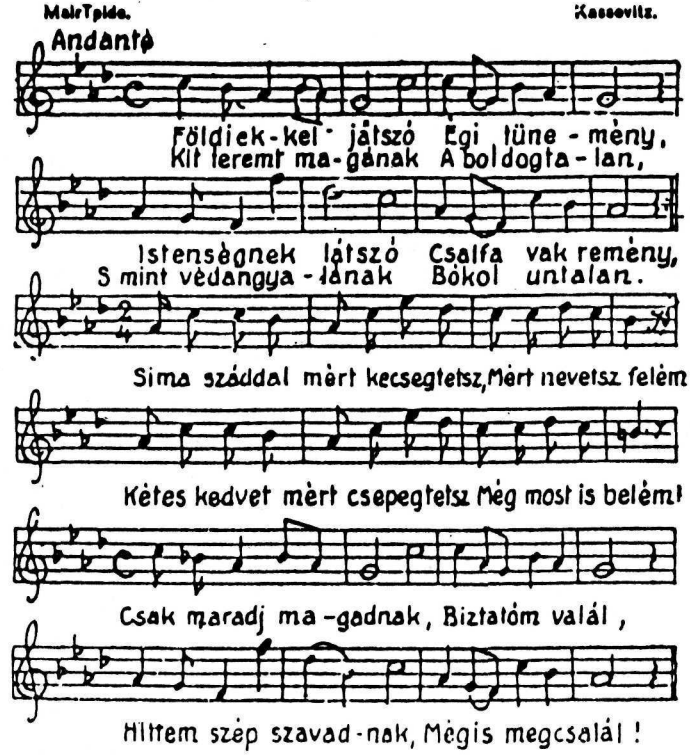

AL LA ESPERO

Ĉielmiraĝ', ludanta
kun la fil' de l' Ter:
ho vi, blinda, vanta
ŝajna di': Esper'!
Kiun kreas plore
ni en la danĝer',
Kredas klinhonore
esti gard-anĝel':
Kial venas vi glat-buŝe
kun sennuba rid',
kial ĉarmas vi flat-tuŝe
min per duba fid'?
Ĉesu! Vi posedis,
vi instigis min,
vi, dum mi vin kredis,
mistifikis min.
Plantis narcisgarbojn
vi en mia kort',
Per fontet' la arbojn
savis vi de mort',
vi printempon ŝutis:
florojn mil al mi,
ĝoj' ĉiela gutis
spice, pli kaj pli,
pensoj en la freŝa fruo,
kiel la abel',
flugis per la venta fluo
al la roz' miel'.
En feliĉo brila
jam ne mankis pli,
ol la kor' de Lilla,
kaj ĝin donis Di.

Sed ve, jen, ne verdas
miaj arboj plu,
rozoj freŝon perdas,
sekas fonto-flu',
mia helo Maja
iĝis vintra nub',
viv' antaŭa, gaja,
ĝis cindra rub'.
Ho, nur Lilla-n vi plu donus,
nur ŝin, ŝin en sol',
en lamentoj nun ne dronus
kanto sen konsol'.
En brakum' konsolojn,
trovi scius mi
kaj la perlokronojn
ne envius mi.
For, Espero flata,
for jam trompistin',
ja, ĉi krudo fata
enterigos min.
Mi ne plu aspiras,
la anim', pro l' lac',
je l' ĉiel' sopiras,
korp' je l' tomba pac'.
Por mi jam la kamp' ne floras,
ne odoras nun,
bosko trile ne sonoras,
nokten dronas sun'.
Sorĉaj sonoj trilaj,
bunta fantazi',
gaj', esperoj, Lilla-j,
adiaŭas mi.

ĈAPITRO 7

POETO DE LA INTERNACIA LINGVO

7.1 LA "POETO DE POETOJ"

Hodiaŭ mi estas la sola vivanta atestanto de tiuj jaroj, kiam el la hungarlingva poeto Kalocsay fariĝis poeto de la internacia lingvo.

Kiam mi konatiĝis kun li (post la unua mondmilito), ni ambaŭ estis junaj, kaj unu el niaj ĉefaj temoj estis la amo. Mi, la ĉiama versamanto kun ĝuo legis la hungarlingvajn poemojn de Kálmán, kiujn li verkis junaĝe, parte dum la unua mondmilito.

En 1919 li jam voĉlegis al mi siajn versojn Esperantajn. Sur la paĝoj de la decembra numero de *Hungara Esperantisto* aperis unuan fojon liaj du originalaĵoj, nome la *Sonorilludo* kaj *Je la naskiĝtago de Zamenhof post la mondmilito*. Laŭ posta informo de Kálmán, la *Sonorilludo* estis lia unua originala poemo verkita en Esperanto. Kunmetante la enhavon de MONDO kaj KORO, tiun poemon li metis sur la unuan paĝon. Tiu poemo tiel entuziasmigis min, ke poste mi ofte recitis ĝin al neesperantistoj, ĉar ĝi same pravigas la esprimkapablecon de nia lingvo, kiel la talenton de la verkisto:

...
Ho,svingu la langon
Vi tondre batanta!
Ho, plend' via granda
Traringu la landon!
Ho, plendu la fonton
de l' sango riproĉo!
Ho, tondru la voĉo,
Ke fendu la monton!
Estingu flamlangon.
....

Poste Baghy -- sur apartaj satiraj paĝoj de la februara numero de HE -- aperigis bonhumoran poemon sub titolo: *Monsonludo*, kiu laŭ la ekzemplo de *Sonorilludo* imitas la tintadon de la moneroj:

Demono de mono
ho son' monotono,
arĝenta kaj tenta
por pento sensenta,
kantanta lulanta!

En 1921 mi fondis la *Hungara Esperanto-Servo-n*, kiu eldonis propagandilojn, broŝuretojn kaj -- je mia sugesto -- aperigis la poemareton MONDO kaj KORO. Tiu ĉi kajereto donis esperon pri la estonta agado de Kalocsay. Tiuj esperoj ne estis trompaj. El liaj originalaĵoj kelkaj estis premiitaj en la *Internaciaj Floraj Ludoj*.

La apero de STREĈITA KORDO estis granda evento de la Esperanta poezio.Prave skribis Tárkony, ke ĝi meritas, ke oni lernu Esperanton por povi ĝin legi. La liriko de Kalocsay elvokis grandan interesiĝon kaj admiron pro la supera artismo kaj eksterordinara beleco.

La tria volumeto de la originalaj poemoj de Kalocsay estis RIMPORTRETOJ. Ĝi montras, kiel akran rigardon havis Kálmán. Li bonege pentris en la rondeloj la plej karakterizajn trajtojn de la tiatempaj "ŝteloj". Honorante min -- certe pro nia longa amikeco - ankaŭ mi enestas en tiu eminentula vico, kaj mi miras, ke li sciis pli multon pri mi, ol tiutempe mi mem.

En 1939 jam estis kunmetita nova poemaro IZOLO, sed pro la militaj jaroj ĝi perdiĝis. El tiuj poemoj kelkaj -- sub plumnomo Alex Kay -- aperis en *Literatura Mondo* kaj en la volumo ORA DUOPO.

Ne kalkulante la verse reverkitan EZOPA SAĜO, Kalocsay kiel originala poeto eksilentis, respektive foje-foje aperis liaj originalaĵoj en literaturaj revuoj. Tiujn poemojn oni devus kolekti en volumon(33).

Kion oni povas diri pri la poeziaĵo de Kalocsay jam ne diritajn fare de kompetentuloj?

Dum multaj jardekoj ĝuante la amikecon de Kálmán, mi ekkonis lian personecon, lian ideomondon kaj en liaj poemoj mi aŭdas resoni profunde humanan voĉon, ĉiujn sentojn de la homa koro.

Paŭlo BALKÁNYI
(Budapest, 1978)

(33) La KAL-ĈI Dokumentaro gardas la kserografitan, ringe binditan kolektaĵon sub titolo: DISSEMITAJ FLOROJ (1997).

La juna poeto
(1921)

SONORILLUDO

Vespere, en la kora, dolora monotono,
Subite, jen, eksonas la sonorila sono
Kun frapo ĝemanta,
Kun voĉo tremanta.
La batoj ekbruas, fenestron ekskuas
Kaj milde ekfluas muĝado la sorĉa.
Ho, son' sonorila, vi tondrosimila
Kaj tamen trankvila, ravanta kaj dolĉa!
Doloro en koro sveninte dronanta
Sufokas. Mi vokas al bronzo sonanta:

Ho svingu la langon
Vi tondre batanta!
Ho, plend' via granda
Traringu la landon!
Ho plendu la fonton
De l' sango riproĉo!
Ho, tondru la voĉo,
Ke fendu la monton!
Estingu flamlangon
De l' sent' malamanta,
De l' blinde flamanta
Volinta la sangon.
Atingu la kanto
La koran profundon
Por vindi la vundon
Sangitan pro vanto.
Ho serĉu la senton
Indulge lulante,
Kaj larmojn rulante
Eksolvu la penton!
Ho ringo de kantoj!
Vi fondu la rondon:
Vi fandu la mondon
En rond' de amantoj!

Kor' brulas, voĉ lulas, min levas, mallevas,
Pri l' flamo de l' amo flagranta mi revas:
Ke ruĝaj flamlangoj disflugas tra l' landoj,
Ekruĝas la vangoj en fratĉirkaŭpreno,
Kaj frate, en rondo solena, tra l' mondo
Ekmuĝas la ondo de l' kant' pri Kompreno...

Sed, ho ve, tremante,
Lastfoje ĝemante,

Kun mortadanta muĝo forsonas bronza sono,
Kaj kaptas min denove dolora monotono...

(1918)

7.3 MONDO KAJ KORO

Originalaj poemoj de K. Kalocsay(34)
Eldono de la aŭtoro
Budapest 1921.
11x15 cm, 32 p. Broŝ.

Represo en 1970.

Faksimila reeldono
A. E. Iltis, Saarbrücken 1981.

Ĉi tiu modesta kajero estas la unua poemareto de Kalocsay. La publiko akceptis ĝin favore.

"... Kiu legas la poemojn de MONDO kaj KORO -- diris en prelego H. Tonkin -- post la hezitaj provoj de pli fruaj poetoj, tiu tuj sentas la absolutan majstrecon de la poezia lingvaĵo, de la moviĝo de la lingvo, de la kaŝitaj ritmoj kaj asonancoj, kiuj kvazaŭ senpere, kvazaŭ hardite en jarcenta literatura tradicio eksonas..."

Vere, kelkaj el la poemoj -- precipe *Sonorilludo* -- jam atestas la poezian talenton de la debutanto, aliaj ankoraŭ portas sur si la signojn de senrutineco. En la poemo *Je la naskiĝtago de Zamenhof post la mondmilito* (verkita en 1918) troviĝas rimoj riproĉeblaj ekzemple: ekmontras -- fulmotondras.

Kalocsay kritikis severe tiujn fruaĵojn. Lian ĉi-rilatan opinion gardas sonbendigita intervjuo fare de R. Haupenthal(35).

"... MONDO kaj KORO estas tute sensignifa libreto de komencanta esperantisto kaj ekzistas pluraj poemoj, kiujn jam siatempe, kiam aperis la STREĈITA KORDO, mi ellasis. Se mi tiam rifuzis rekoni tiujn poemojn kiel miajn, kial nun reeldoni tiujn verdajn verkojn -- ne en la esperanta senco, sed en la nematura senco verda..."

Kiam Kalocsay elektis poemojn al STREĈITA KORDO, kvar poemoj el MkK -- *Pri nia kor'; Je la naskiĝtago de Zamenhof post la mondmilito; Knabino en fenestro; Feina sorto* -- ne ricevis indulgon. Ankaŭ la "rekonataj" poemoj akiris vivekziston en pli malpli tralaborita formo. Nur du poemoj: *Maldolĉa kanto* kaj *Aŭtuno* eniris per sensignifa modifo en la volumon.

Malgraŭ la supre citita juĝo de Kalocsay, en 1970 aperis foto-represo de MONDO kaj KORO. Kaj post 60 jaroj -- okaze de la 90-a naskiĝ-datreveno de Kalocsay -- nova represo: sur luksa papero en limigita eldono (100 ekzempleroj) ĉe A. E. Iltis. Ĉe tiu eldono iom ĝenas ke la kovrilo estas ŝanĝita. Ĝin dekoracias la sama portreto de Kalocsay, kiu tiun de PIMPORTRETOJ. Sed kiu scias? Eble por bibliofiloj la nova kovrilo pliigas la valoron de la noreto.

(34) La poemoj estas listigitaj en la ĉap. 7.11
(35) Aperigita en NP 1973:3, p. 131-140.

7.3.1 Esenca Bibliografio

B(aghy), J.: *Mondo kaj Koro.*
HE 1921:12, p. 11.
S(roele), G.: *Mondo kaj Koro.*
Esperanto 1922/28.
Minor, K.: *Mondo kaj Koro.*
E-P 1922:7-8, p. 159.
Haupenthal, R.:*La debuto: Mondo kaj Koro.*
LA KONTRIBUO p. 6-7.
Auld, W.: *Mondo kaj Koro.*
ENKONDUKO ĉap. III, p. 44-46.
Csiszár, A.:*Mondo kaj Koro.*
BI 1982:10, p. 13.

7.3.1.0 Notoj kaj referencoj

AD p. 156. K. Ĵikel.
EA/1, p. 16. W. Auld.
NP 1966:3, p. 136. L. Tárkony. En: *Kolomano Kalocsay.*
NP 1972:3, p. 132. R. Haupenthal. En: *"Esperanto estis mia nobla hobio".*
HV 1974:3, p. 4. W. Auld. En: *Skizo pri la evoluo de nia poezia lingvaĵo.*
Esperanto 1976/43. H. Tonkin. En: *Ni estu dankaj, ke Kalocsay vivis.*
En la 1-a volumo p. 45, 128.
Ĉi-libre p. 5, 13.

7.4 RIMPORTRETOJ

Galerio de Esperantaj Steloj
Pentris K. Kalocsay.

Budapest: Literatura Mondo, 1931.
14.x 11 cm, 128 p. Ilustrita.

Premio de Universala Esperanto-Asocio.

La Esperanto-revuoj ofte citas la rondelformajn poemetojn, kiuj jen ironie, jen satire, sed ĉiam bonintence, kun ĉarma ludemo trafe karakterizas la prikantitajn "stelojn."

Jen la galerio:

J. Baghy, P. Balkányi, N .Barthelmess, A Behrendt, P. Bennemann, M. L. Blaise, V. Bleier, K. Bodó, O. Bujwid, H. J. Bulthuis, Th. Cart, A. Cseh, J. Dietterle, H. Dresen, E. K. Drezen, F. Ellersiek, J. Font-Giralt, J. Forge, J. Grau-Casas, S. Grenkamp-Kornfeld, E. Grosjen-Maupin, N. Hohlov, J. Isbrücker, H. Jakob, T. Jung, Kabe, I. Krestanov, E. Kreuz, Lanti, W. Lippmann, M. Lukáŝ, A. Mazzolini, J. Merchant, E. Mihalski, K. Minor, T. Morariu, N. V. Nekrasov, L. N. M. Newell, E. Osmond, Parvus Piscis, E. Privat, G. Ramboux, K. Robinson, R. de Saussure, J. van Schoor, R. Schwartz, H. Seppik P. Stojan, G. Stroele, K. R. C. Sturmer, F. Szilágyi, L. Totsche, G. Waringhien, E. Wüster, F. Zamenhof, Leono Zamenhof, Lidja Zamenhof.

Por la aŭtoro estis ĝena tasko verki memportreton:

Skribante pri mi la rondelon,
En embaras' mi sidis drone.
Ĉar -- kion skribi? Ĉu bastone
Tradraŝi mian propran felon?

Aŭ skribi pri mi bonon, belon
Flatante min mem fanfarone?
Skribante pri mi la rondelon,
En embaras' mi sidis drone.

Ĉu skribi ĉu ne? Ĉi ŝancelon
Amikoj rompis helpodone,
Ekrajdis la Pegazon sprone
Kaj min komandis sur ĉielon.

Skribante pri mi la rondelon.

La helpdonantoj estis du intimaj amikoj: L. Totsche kaj G. Waringhien.

LIX

Kalocsay, unika Nom'.
De l' versoj mastra suveren',
Ardante brila fenomen'
De nia povra idiom'.

Jen ŝtormas fajra vortciklon',
Jen muĝas milda versorgen',
Kalocsay unika Nom',
De versoj majstra suveren'.

Se ravas lin printemp-arom',
Se trafas lin la mond-ĉagren'
Ekvibras lia kor-anten'
En simfonia polikrom'...

Kalocsay -- unika Hom'!

L. Totsche.

LX

Kalocsay -- mondvoĉa bardo,
Reĝo de l' ritmo kaj de l' rimo,
Vi levas tra la land' sen limo
La verdajn faldojn de l' standardo.

Versforĝu do kun ŝtala hardo,
Leĝigu nin per artmaksimo,
Kalocsay -- mondvoĉa bardo,
Reĝo de l' ritmo kaj l' rimo.

Profunde via ferigardo
Penetris fundon de l' animo,
Sed hele brilas, kun esprimo
Fajra, profeta, via ardo...

Kalocsay -- mondvoĉa bardo.

G. Waringhien.

***

Kalocsay kalkulis je tio, ke ne ĉiu "stelo" estos kontenta per sia portreto:

Pardonon petas la poet',
Se ŝercon iu prenus moko
Pripensu ja, ke ne sur roko
Estas ĉizita ĉi portret'.

Facilsubtila rondelet'
Per vent' forflugas kiel floko.
Pardonon petas la poet'
Se ŝercon iu prenus moko.

Se tamen restus malkviet'
En koro, jen konsola voko:
Vin rekompencos postepoko
Per pri honora epitet'...

Pardonon petas la poet'.

7.4.1 Esenca bibliografio

Minor, K.: [] GE 1931:11, p. 171.
S(troele), G.: Esperanto 1931/45.
Butin, M.: [] HdE 1931:42, p. 3.
Sturmer, K.R.C.: LM 1931/180.
Newell, L.N.M.: TBE 1932, febr. (322), p. 133.
Tárkony, L.: PAĜO p. 80-82.
Szilágyi, F.: ESk 1951:16, p. 3.
Auld, W.: ENKONDUKO ĉap. III, p. 54.

7.4.1.0 Notoj kaj referencoj

KONATIĜU p. 16.
Aŭstria Esperantisto 1932:4, p. 40. Ld. Siedel.
EdE p. 466. G.S(troele).
SKIZO p. 32. V. Novobilský.
KE 1932:nov.-dec. (188-189), p. 170.
KPr p. 62. D. Kralj.
OD p. 105. L. Tárkony.
NP 1966:3, p. 136. L. Tárkony.
En la 1-a volumo p. 93, 129.
Ĉi-libre p. 5, 8, 23, 25.

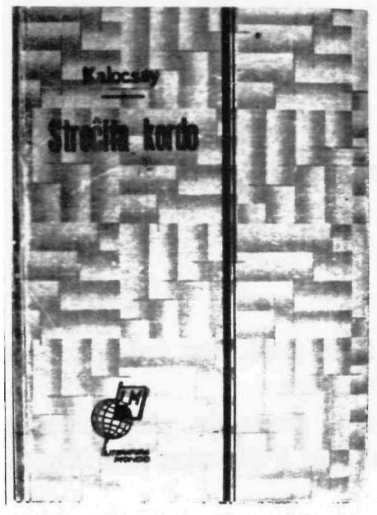

7.5. STREĈITA KORDO
Originalaj poemoj de K. Kalocsay(36)
Literatura Mondo, Budapest, 1931.
20x13 cm, 189 p. bind. kaj broŝ.

Dek elektitaj poemoj.
Hungara Esperanto-Asocio
Budapest, 1976, HEA-rota
15x12 cm, broŝ.

Faksimila represo
A.E. Iltis, Saarbrücken, 1978.

La poemaron STREĈITA KORDO oni konsideras kiel mejloŝtonon en la Esperanta poezio.

Streĉita kordo! Ĝojo kaj lamento
Vibrigis vin. Sed ili al la brust'
Delonge fremdas kaj indiferento
Kordo, vi longe kuŝis en silento,
Jam eble vi eĉ raŭkas pro la rust'...
Resonu tamen la kaŝitajn kantojn,
Vi eble povos trovi aŭskultantojn.
(La unua strofo de la titoldona poemo)

„...Okazis io ankoraŭ ne ekzistante en nia lingvo kaj literaturo, okazis io nova: poemlibro, kiu meritas, ke oni lernu Esperanton nur por povi ĝin legi, poezia lingvo: poemlibro, kies apero apertas novan horizontojn por nia literaturo: la epoko de la diletantismo definitive dronis en la pasinton. La apero de STREĈITA KORDO estos unu el la plej gravaj datoj de nia literaturo..." – skiribis L. Totsche en *Literatura Mondo* (1932/14-16, 31-33).

La opinion de Kalocsay pri sia poemaro gardas sonbendigita intervjuo farita de R. Haupenthal. La konversacio en presita formo aperis en Norda Prismo (1972, n-ro 3, p. 131-140) sub titolo: *„Esperanto estis mia nobla hobio."* Dum la konversacio diris Kalocsay: „...Se oni reeldonus STREĈITA KORDO, por tio mi havas nenian kontraŭcen, ĉar ĝi estis siatempe jam sufiĉe cenzurita de mi, kaj kvankam mi ne karesus nun ame ĉiun poemon, kiu enestas, tamen, mi opinias, ke mi ne devas honti pri tiuj poemoj, kion mi ne povus diri pri ĉiuj poemoj de la MONDO kaj KORO..."

La poemojn de MONDO kaj KORO Kalocsay pli-malpli tralaborita formo envenigis en STREĈITA KORDO. Kvar poemoj: *Pri nia kor', Je la naskiĝtago de Zamenhof post la mondmilito, Knabino en fenestro, Fejna sorto* estis ellasitaj.

La poemaro dividiĝas en sep ciklojn: *Eĥo de forta voko; La enfalinta mino; Aglo kaj kolombo; Korprintempo; Vizaĝoj kaj pejzaĝoj; Ahaŝvero de amo; Ebria ekvatoro.*

La unua ciklo entenas esperantismajn poemojn: kongresajn salutojn, funebrajn kantojn pri la morto de Grabowski kaj Th. Cart. Tiujn „verdajn" poemojn oni ofte deklamis en Esperantaj kunvenoj.

La dua ciklo prezentas ĝojon kaj melankolion en 16 eroj. Vivjesado kaj spleno de la juneco kaprice eĥas en la versoj.

La poemojn de la tria ciklo *Aglo kaj kolombo* trateksas la amo, deca amoro:

Kaj kisoj! Trink' Edena!...
Min nokte sonĝo bena
Per dolĉa tromp' enlulas,
Ke lip' sur lipo brulas.
Nokt' benas, tag' min mokas,
Mi taĝe vane vokas
Vin kun dolor' pasia,
Ho kara mia!
(El *Amkanto*)

La ciklo *Korprintempo* havas poemojn pri nova, freŝa ĝojo. Ĝia ĉefa peco estas la *Maja idilio*, al kiu Kalocsay kaj M. Sárossy komponis melodiojn.

En la kvina ciklo *Vizaĝoj kaj pejzaĝoj* oni legas poemojn plej diverstemajn verkitajn en 1920-1923. La ciklo entenas naŭ sonetojn al kiuj kvin estas muzikigitaj fare de S. Urban, F. Merrick kaj M. Sárossy.

XXII Kantoj formas unu poemon de la sesa ciklo *Ahaŝvero de amo*. Ĝi rakontas la historion de la unua, arda amo, kiu post la enuo kaj malvarmiĝo el plezuro fariĝas sufero.

En la prologpoemo de la ciklo diras la heroo:

Nun ekparolas la hero'
De l' versoj pekaj kaj lamentaj,
Ne estas mi kaj li identaj,
Neniu kredu do!
...

Malgraŭ tiuj versoj kelkaj supozis, ke la heroo de poemrakonto estas mem Kalocsay.

Pri la diversstilaj poemoj de la lasta ciklo *Ebria ekvatoro* skribas Totsche (PAĜO p. 75):

„Tiu ĉi ciklo atingis tian altan gradon de l' poeta esprimpovo, tian filozofan profundon de l' sublima Penso, ke ĝi levas la poeton el la kadro de unu literaturo. Tiuj ĉi poemoj estas ne nur la perloj de la Esperanta poezio, ili viciĝas al tiuj, en kiuj la genioj de l' homaro priesploris la esencon kaj destinon de Homo kaj Mondo..."

El la poemvolumoj de Kalocsay certe STREĈITA KORDO ricevis la plej altan rekonon de literatoroj kaj plej bonan akcepton ĉe la legantoj.

(36) La poemoj estas listigitaj en ĉap. 7.11

7.5.1 Esenca bibliografio

Newell, L. N. M.: *Kolomano Kalocsay: Streĉita Kordo.*.
LM 1931/177.
S(troele) G.: *Streĉita Kordo.*
Esperanto 1931/144.
Minor, K.: *Kalocsay, K.: Streĉita Kordo.*
GE 1931:10, (428), 154-155.
Newell, L.N.M: *Streĉita Kordo. Originalaj poemoj de K.alocsay.*
TBE 1932:jan. (321), p. 123.
Totsche, L.: *Streĉita Kordo.*
LM 1932/14-16, 31 , 33; repr. en PAĜO p.79.
Miĥalski, E.:*"Poeto de l' Streĉita Kordo".*
AD p. 69-78.
Szilágyi, F.: *Streĉita Kordo.*
OL p. 164.
Kralj, D.: *Streĉita Kordo.*
KPr p. 53-62.
Tonkin, H.: En: *Kelkaj pensoj pri Kalocsay.*
NLR sepa jaro, 38, p. 58-63.
Tárkony, L.: En: *Tra nia Prismo: Kolomano Kalocsay.*
NP 1966:3, p. 135-36; repr. en OD p. 104-105.
Benczik, V.:*Streĉita Kordo.*
BI 1976:8, p. 7.
Sauerbrey, H.: *Streĉita Kordo.*
Paco 1978 (GDR eldono), p. 34.
Haupenthal, R.: *La bilanco: Streĉita Kordo.*
LA KONTRIBUO p. 7-8.
Csiszár, A.: *Streĉita Kordo. Originalaj poemoj de Kalocsay.*
BI 1979:2, p. 6.
Sola, M.: *Mesaĝo pri amo kaj homo.*
HdE 1979:4-5, (1645-1646), p. 8.
Auld, W.: *Streĉita Kordo.*
ENKONDUKO ĉap. III, p. 44-45.

7.5.1.0 Notoj kaj referencoj

KONATIĜU p. 14.
Aŭstria Esperantisto 1932:4, p. 40. Ld. Siedel.
□KE 1932:jul.-aŭg. (184-185), p. 142.
□Informoj de E-Asocio de Estonio 1932:11-12, (129-130), p. 75.
ESk 1951:16, p. 1. R. Rossetti.
ESEOJ I. p. 84-85. G. Waringhien
SKIZO p. 32. V. Novobilský.
LE 1958:6-7-8, p. 70. M. Boulton.
NLR 6. 1960:32, p. 68-7. En: *Kien la elizio?*. H. Vatré.
GVIDLIBRO II. p. 116.
HV 1976:6, p. 15. A. H.
BrE 1978:jul.-aŭg. (830), p. 262-263. K. Long.
VORT-STATISTIKAJ ESPLOROJ. Saarbrücken: Iltis 1986. 41 p. (p. 6, 21-24, 31, 33, 35-36, 39). H. Vatré.
En la 1-a volumo p. 80, 93, 129.
Ĉi-libre p. 2,-5, 8, 19, 23, 25.

***

Okaze de UK en Montpellier (1998) EVA metis antaŭ siajn membrojn la demandon:
"Kiuj 10 originalaj Esperanto-libroj laŭ vi, estas plej legindaj?"
Laŭ la "voĉdonado" STREĈITA KORDO estas inter tiuj 10.

***

7.6 SEKRETAJ SONETOJ

Sonetoj de Peter Peneter.
Sub sep sigeloj.
Ilustraĵoj de STEBA(37)
14 x 11 cm, 95 p.

Reeldono en la vol. LIBRO de AMO
Je la ŝildanonco de "L' Akacio".
Byblos MCMLXIX(38)

Tria eldono en la serio: *Esperantaj Klasikaĵoj*, n-ro 4.
Postparolo de W. Auld.
Ilustraĵoj de M. Schwimmer.
Budapest: Hungara Esperanto-Asocio, 1989.
21 x 14 cm, 104 p.

Fragmentoj en Interreto.

Peter Peneter dediĉis la verkon jene:

Al gefianĉoj kaj junaj geedzoj por instruo kaj instigo.

Ĉar temas pri seksaĵo, la aŭtoro kalkulante pri pruduloj, enkonduke avertas la legantojn por eviti eventualan nervoŝokon:

Leganto, se vi estas pruda
Kaj naŭzas vin la amo nuda,
Se indignas vin la bolo
De la temperamento suda,
Se ĝenas vian delikaton
La grimaceto am-aluda,
Pripensu bone antaŭ la lego:
Tute ne estas mi altruda,
Forĵetu min, retiru vin
Al via dika ŝel' testuda.

Krom tiuj versoj la leganto ricevas dufoje admonon. Sekvas *Abundaj motoj* t.e. citaĵoj de diversaj aŭtoroj pri la amo. Kelkajn esperantigis K. Kalocsay.

(37) Burĝa nomo: Stefano Barta (Budapest). La ilustraĵojn gardas la KAL-ĈI Dokumentaro.
(38) Falsa dato. Ĝi finpretiĝis en decembro 1964 kaj aperis en 1965.

Pri la 52 sonetoj:

La protaganisto estas la poeto mem. En hejma balo li renkontiĝas kun blondulino. Reciproka enamiĝo. Sekvos rendevuoj, kisoj, kisegoj, ĉiam pliaj kaj pliaj alproksimiĝoj de la korpoj ĝis atingo de la kulmino en la seksa ĝuo sendepende de hazarda loko.

La dolĉan fortikaĵon per siego
Mi prenis kampe, inter timian',
Sur fojno, nuda tero kaj en neĝo,

Malantaŭ pordo kaj post la ekran',
En lito kaj sur sofo kaj sur seĝo
Kaj sur tapiŝo sub fortepian'.

En la XXIV-a soneto la poeto proponas geedzecon.

Amata! Venu al la pastro:
Ni iĝu jam laŭleĝa par'!
Tro longa estis la prokrasto,
Amata! Venu al altar'!

*

La sekvaj sonetoj rakontas la geedzan vivon (kun ĉiuj intimaĵoj), pri la gravediĝo de la edzino kaj prikantas amon post la forpaso de arda korpdeziro.

La historion kompletigas *Komplezaj klarigoj* pri la senco de neoficialigitaj -- inter ili vulgaraj -- vortoj. La libron ilustras 14 primitivaj desegnaĵoj.

***

Ne troviĝas libro en Esperantio, kion ĉrkaŭas tiom da sekretoj kiel ĉi tiujn *Sonetojn*.Ĝian situacion trafe difinis D.H. en Heroldo de Esperanto (1961:11, (140), p. 4.):

"Antaŭ proksimume 33 jaroj, libreto cirkulis retiriĝeme, honte, kvazaŭ mezepoka leprulo, ĉiam timanta senkompatan ŝtonumon far preterpasantoj..."

Vere, la libro diskrete prisilentas sian devenon: mankas naskiĝjaro, naskiĝloko, nomo de la eldonisto, eldonnombro, prezo, kaj la generanton kamuflas pseŭdonimo Peter Peneter.

*

La nuntempa generacio certe miras: kial oni vindis la "bebon" en densa nebulo? Por kompreni la aferon oni devas observi la tiutempajn moralojn. La seksa kunigo estis tabutemo. La literatura pritrakto de tiuj "malĉastaj" temoj kiel pornografiaĵoj estis "delikto oficiale persekutenda".

K. Fajszi en 1978 faris sonbendigitan intervjuon kun la eksedzino de V. Bleier, kiu parolis ankaŭ pri la eldonagado de *Literatura Mondo*:

"...Foje venis al ni Kalocsay kaj montris al Vilmos la manuskripton de SEKRETAJ SONETOJ. Ili priparolis ĝian aperigon, kvankam ili sciis, ke la verkado kaj eldono de tiaspecaj literaturoj estis tre aŭdaea kaj riska entrepreno.Kompreneble la nomon de la aŭtoro kaj ankaŭ tiun de la eldonisto ne eblis indiki en la libro..."

Vere, se iu malfermis la libron -- sen scio de Esperanto -- povis el la ilustraĵoj konstati pri kio temas. Tiutempe la gazetoj ne riskis recenzi la libron kaj oni vendis ĝin kaŝite dum la 24-a UK en 1932.

La SEKRETAJ SONETOJ vekis scivolemon: kiu estas la aŭtoro de tiu ĉi unika libro? Oni diras, ke ne ekzistas krimo sen denunca spuro. Literatoroj esploris, kiu el la Esperanto-poetoj kapablas verki laŭ ritmo kaj rimo tian virtuozan sonetaron. La spuroj kondukis al Budapeŝto, al *Literatura Mondo*, al K. Kalocsay. La suspekton apogis, ke en la sama jaro aperis la PARNASA GVIDLIBRO (ene ankaŭ penetera vortaro) kaj en la traduko de Kalocsay LA TAGLIBRO kaj la ROMAJ ELEGIOJ de Goethe, kies stila simileco estas frapa, ĝiajn ilustraĵojn desegnis same STEBA.

Ne nur literatoroj, sed ankaŭ iom pli erudiciaj legantoj konjektis, ke la aŭtoro de la *Sonetoj* estas Kalocsay. S-ino G.F. el Berlin (1933) skribis:

"Kara Doktoro Kalocsay, neniam ekkaptis min erotika verketo tiom, kiel ĉi tiu libro, kiun mi aĉetis dum la kongreso en Parizo. Longe mi ne povis diveni, kiu estas la aŭtoro de la ĉarmaj sonetoj, sed hodiaŭ mi legis vian poemvolumon STREĈITA KORDO, kiu faris antaŭ mi nedubinda vian personon, kiu kapablas por tia alta poeziaĵo kiel la *Sonetoj...*"

*

Kiam aperis la SEKRETAJ SONETOJ la erotika poezio ankoraŭ ne enhejmigis en la Esperanta literaturo, ne montris tian naturalan pritrakton de la seksaĵo, kiun oni povas trovi en la greka-latina, franca aŭ itala literaturoj. La *Sonetoj* vekis indignon eĉ en verkistaj rondoj. Pri tio informas leterkopio de Kalocsay (mankas dato) adresita al K.R.C. Sturmer:

"...Pri Peter Peneter. Kiel mi scias, Totsche atakis vin ne pro via neplaĉo (pri gustoj...), sed pro via indignego,inda al kvakero, sed ne atendebla de vi, laŭ la skriboj de via amiko Kenelm. Cetere, vi mem skribis ie, ke prudemo kaj "ĉastemulemo" kuniras kun certa grado de anim-malsano. Estas eble, ke mi ne memoras bone, sed tio estas vere, eĉ se vi ne skribis..."

Poste K.R.C. Sturmer reviziis sian opinion, pri kio informas alia leterkopio de Kalocsay:

"Kara K.R.C.!

Via opinŝanĝo pri Peter Peneter kompreneble estas por li tre granda ĝojo, ĉar post via ekstreme kondamna sinteno li jam opiniis sin mem tute fia porko, kio ne estas, verŝajne, tro agrabla sento. Kaj nun li sentas la plej grandan dankon al tiu sinjoro de vortaro fama, kiu per konfeso de similaj spertoj, pruvas al li, ke ne estas honto prikanti plezurojn, kiujn de Adamo kaj Eva oni konas kiel eble plej absorbajn, plej intimajn kaj ekzaltajn donacojn de l' vivo. Kaj ne estas honto, ke oni portas homajn artojn en krudaj naturfunkcioj spite ekkriante: *Nur la fuŝulo fikas kiel taŭro!...*"

***

Malgraŭ, ke la SEKRETAJ SONETOJ vendiĝis kaŝite, la stoko baldaŭ elĉerpiĝis. Antaŭ la dua mondmilito cirkuladis tajpitaj kopioj, sed poste oni renkontis kserografiitajn pirataĵojn. En *Esperanto* (1965/178) jam oni legas anonceton pri ĝia fotorepreso. Amantoj de la erotika poezio povis akiri la sopiritan sonetaron en bela aspekto, kiam ĝi reaperis en la LIBRO de AMO. La volumo -- krom la SEKRETAJ SONETOJ -- enhavas pluajn erotikajn poemojn, inter ili la TRAVESTIITA MUZO-n de Georgo Peterido Peneter (t.e. G. Waringhien), kiu konfesas sin filo de Peter Peneter.

G. Waringhien skribis al Kalocsay (1957.06.03):

"Mi ĵus ricevis leteron de Régulo. En ĝi li levas la demandon, kiun mi devas debati kun vi; li intencas eldoni (sen nomo de firmo nek la simbolo) ampleksan erosan libron, en kiu li kunigus la Sekretajn Sonetojn, la Travestiitan Muzon kaj novan poemareton Senmaske de la sama aŭtoro: alidirite, ĉiujn verkojn de la familio Peneter. Li kompreneble ne volus fari tion sen konsento de Peter Peneter kaj, ĉar vi ŝajnas esti lia plej proksima kunulo, mi transmetas al vi la demandon."

Mankas respondletero de Kalocsay, sed ili certe venis al konsento, ĉar la 29-an de oktobro 1964 raportis Waringhien:

"Kara Amiko. La presado de Sekretaj Sonetoj finiĝis, jam komenciĝis tiu de la verketo de lia filo; ĉio estas sur tre bela papero, per tre novaj tipoj kaj ĝis nun (almenaŭ ŝajnas al mi) sen preseraroj. La tuta volumo estos vera juvelo, mi kredas."

*

Cetere la volumon vartis Arieh ben Guni (t.e. G. Waringhien), kiu en la *Antaŭparolo* prezentas sin kiel spicvendiston en Parizo.

*

Pri la mistera Peter Peneter:

R. Haupenthal interparolis kun Kalocsay (NP 1972:3, p. 131-140). Temis ankaŭ pri Peter Peneter kaj SEKRETAJ SONETOJ. Kalocsay neis, ke li kaj Peneter estas la sama persono kaj aldonis, ke li bone konis Penetern, kiu loĝis en Budapeŝto kaj mortis en 1953.Jen kontraŭdiro de Georgo Peterido Peneter, kiu en la prologo de sia erotika poemaro LA TRAVESTIITA MUZO (aperinta en 1950!!!) skribas:"Post la eterna bedaŭrinda malapero de mia patro Peter Peneter en la ombrojn de la *dua mondmilito*..."

Aldo de' Giorgi skribas en privata letero:

"Kvankam Kalocsay ĉiam neis esti aŭtoro de tiu sonetaro priskribanta la amon kaj amoron en ĉiuj facetoj kaj realigmanieroj (tamen neniam obscene), la engaĝitaj beletroamantoj kaj esperantologoj neniam kredis al la ekzisto de tiu fantomo Peneter kaj havis neniam dubon pri la vera patreco de la verko. Sed laŭ mia modesta opinio, por definitiva verdikto pri la plumdeveno sufiĉas atente legi la libron. Kaj ne estas necese tro profunda filologia komparado por malkovri, ke tiu majstroverko povis fonti nur el Kalocsay.La stilaj, morfologiaj, leksikaj similecoj estas vere tro multaj. Mi sentime deklaras, ke neniu alia aŭtoro, eĉ ne la plej lerta epigono lia , estus povinta verki tiun libron."

*

Ĉar Kalocsay neniam rekonis la aŭtorecon de la *Sonetoj*, skrupulaj literatoroj deziras absolutan pruvon antaŭ ol eldiri verdikton.

G.E. Maura (t.e. G. Waringhien) en sie libro DUONVOĈE (1963), p. 111, aludas pri iam senmaskigo de Peneter:

Bela Petro, bela masko!
Mi malkovros vin je Pask' aŭ
je via Pentekosto!

Kaj li fakte faris la demaskigon sur la malantaŭa klapo de la polvoŝirmilo de PLENA ANALIZA GRAMATIKO de ESPERANTO (1980):

"...Ili (t.e. Kalocsay kaj Waringhien) kunlaboris por produkti -- pseŭdonime -- la erotikan poemaron LIBRO de AMO..."

*

En la postparolo de la tria eldono de SEKRETAJ SONETOJ W. Auld pritraktas la lingvan signifon de tiu ĉi pionira verko kaj vicigas faritajn analizojn pri la identeco de la mistera Peter Peneter kaj K. Kalocsay.

Flanke de Kalocsay estas komprenebla, ke tiutempe kaj ankaŭ poste li neis la aŭtorecon de la ŝokiga verko (kial porti sur si la brulstampon: *pornografo?*, sed hodiaŭ, kiam ĉion inundas la sekseco -- oni povas konfesi pri lia "neleĝa infano"

7.6.1 Esenca bibliografio

Kralj, D.: *Sekretaj Sonetoj.*
KPr p. 91-92.
Borsboom, E.: *Spriteco, rafinita erudicio.*
HdE 1965:11, (1401), p. 4.
Borsboom, E.: *Rimarkinda verko "Libro de amo".*
Nederlanda Esperantisto 1965:jul.-aŭg. p. 63-64.
Thorsen, P.: *Honi soit qui mal y pense.*
NP 1965:4-6, p. 169-170.
Auld, W.: *Limoj de l' amoro.*
MK 1966:15, (Printempo), p. 158-160.
Ueyama masao: *Sekretaj Sonetoj.*
L' Omnibuso 1968:jul.-aŭg. (4), p.10-11.
Duc-Goninaz, M.:*Sur la marĝenoj de Sekretaj Sonetoj.*
NP 2970:4, 265-273.
Haupenthal, R.: En: *"Esperanto estis mia nobla hobio"*
(Intervjuo kun K. Kalocsay).
NP 72:3, p. 131-140); Repr. en: DU INTERVJUOJ.
Interparoloj kun K. Kalocsay kaj W. Auld.
Saarbrücken: Iltis 1979. 28 p. (p. 5-16).
Haupenthal, R.: *La dua morto de Peter Peneter.*
Horizonto 1976:3, p. 56-57.
Haupenthal, R.: *La apokrifoj: Sekretaj Sonetoj.*
LA KONTRIBUO p. 10-11.
Lister, D.: *Libro de amo de Peter Peneter kaj Georgo Peterido Peneter.*
BrE 1979:jul.-aŭg. (830), p. 262.
Auld, W.: *Sekretaj Sonetoj.*
ENKONDUKO ĉap. III., p. 56-58
Csiszár, A. : SENVUALE. (Pri la pseŭdonimoj de K. Kalocsay). Budapest:
KAL-ĈI Dokumentaro 1999. 25 p. (p.7-8, 10-11).

7.6.1.0 Notoj kaj referencoj

NLR 6.1960:32, p. 69-71. En: *Kien la elizio.* H. Vatré.
TBE 1965:jun. (713), p. 127. W. Auld.
TBE 1965:sept. (715), p. 167-168. En: *Hazardo kaj elekto.* J. Régulo.
Esperanto 1966/3-4. W. Auld.
LE 1966:1-2, p.12. E. Vilborg.
EL LA VIVO DE BERVALA SENTAŬGULO.
La Laguna: J. Régulo 1974, 136 p. (p. 14-16). L.Beaucaire.
EdE p. 486.
GVIDLIBRO II. 2-a eld. p. 171-172.
La Kancerkliniko 1982:24, p. 15 B. Golden.
KAJ LA CETER' p. 29, 75. G. Waringhien.
NE NUR... p. 31. M. Boulton.
VORT-STATISTIKAJ ESPLOROJ. Saarbrücken: Iltis 1986. 41 p. (p. 39). H. Vatré.
LF 1988:12, p. 4. En: *La poezia verkaro de Gaston Waringhien.* M. Duc-Goninaz.
Velo 1986:3-4, p. 16-17; repr. en Starto 1990:4, (139), p. 12-13. B. Golden.
La Gazeto 1987:8, p. 12-13. *En: Juan Régulo-Pérez en Hamburgo.*
HV 1987:5, p. 189-191. B. Golden.
LA DEKDU NOKTOJ DE SATANO p. 70. (vd ĉap. 7.9).
HV 1990:1, p.24.
Fonto 1990:112, p. 5-7 En: *Tabu-esprimoj.* P. Thorsen.
Esti Hirlap (Vespera Gazeto) 1990.07.24.
IF 1993:1, p. 3-4. En: *La mito-kreanto Régulo.* R. Haupenthal.
DJE 1995:2, p.13-14. (La soneto 10. kun klarigoj germane kaj slovake).
La Gazeto 1999:84, p,10. Ed Borsboom.
Ĉi-libre p. 28, 30.

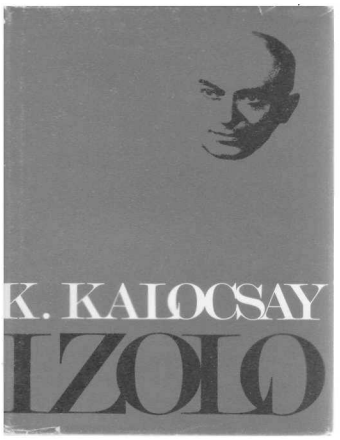

7.7 IZOLO
Originalaj poemoj de K. Kalocsay(39).

Budapest: Literatura Mondo 1939.
22x18 cm, 79 p.

Faksimila represo laŭ la kompostita,
sed neaperinta eldono.

Universala Esperanto-Asocio.
Rotterdam,1977.

En la Antaŭparolo W. Auld rakontas la historion de la libro:

"En 1939, la "sepdeksepa libro eldonita de Literatura Mondo" devis esti *Izolo,* la unua poemaro de Kalocsay post *Streĉita Kordo* kaj *Rimportretoj* (1931). La volumo estis presita; sed ĝi neniam estis bindita, ĉar komenciĝis la Dua Mondmilito..."

En 1947 Reto Rossetti vizitis ĉe Kalocsay kaj li rakontis, kiel saviĝis la poemaro:

"...Mi tede petegis 5 ekzemplerojn ĝis fine li konsentis kaj gvidis min al kaduka barako, kie la oktavoj kuŝis disŝutite sur la tera planko. Mi zorge kolektis kvin kajerojn, kiuj do fariĝis la solaj postrestintaj ekzempleroj en la mondo." (Esperanto 1976:marto, p. 46)

*

La kvin ekzemplero, kiujn savis de pereo Reto Rossetti, ebligis la aperigon de la poemaro.

La libro dividiĝas en kvar ciklojn: *Verdstele* (primovadaj poemoj); *Malnovaj madrigaloj; Sur la monto Nebo; Japaneskoj.*

Kelkaj poemoj kaj 16 japaneskoj ĉi-volume aperis la unuan fojon. Por literatoroj certe estos interesa kompari la modifitajn versojn kaj ŝangitajn titolojn de kelkaj madrigaloj.

Viajn okulojn/Alkemio; Kiel en griz' de l' tagoj.../Festoj;
Kiel la peza gut' miela/Pli ol amo

Dank' al Reto Rossetti kaj UEA, IZOLO trovis vojon al la legantoj.La unikaĵon de la volumeto pliigas, ke ĝi estas la unua libro de Kalocsay aperinta postmorte.

(39) La poemoj estas listigitaj en la ĉap. 7.11

7.7.1 Esenca bibliografio

Tonkin, H.: En *Kelkaj pensoj pri Kalocsay.*
NLR sepa jaro, 38, p. 58-63.
Haupenthal, R.: *La mutiĝo. Izolo.*
LA KONTRIBUO p. 8-9.
Rossetti, R.: *Kalocsay, la kolosa diletanto -- Okaze de la reeldono de la Kaloĉaja "Izolo".*
Esperanto 1978/134-135.
Ross, N.: *Izolo.*
LF 1978:50, p.18.
Cool, J. F.: *Klasika kolekto.*
HdE 1978:5-6, (1629-1630), p. 8.
Schulze, K.: *Izolo, poemaro de Kalocsay.*
derE 1978:6, (92), p. 23.
Benczik, V.: *"Izolo" represita.*
HV 1978:3, p. 115.
N. N.: *Reaperis la "perdita" poemaro de Kalocsay.*
BI 1978:5, p.5; represo en Fervojisto (Nederlando) 1978:7, p. 7.
Salvesen, N.T.R.: *Izolo de Kalocsay.*
BrE 1978:sept.-okt. (825), p.173-174.
Dunn, F.: *Izolo de K. Kalocsay.*
The Aŭstralian Esperantist 1978:okt.-nov., p. 188-189.
Auld, W.: *Izolo.*
ENKONDUKO ĉap. III. p. 54-56.

7.7.1.0 Notoj kaj referencoj

NP 1972:3, p. 132. En: *"Esperanto estis mia nobla hobio".* R. Haupenthal.
Paco 1977: (Hungara eldono), p. 15. A. Csiszár.
Esperanto 1978:5, p.1o1. *IZOLO -- el izolo al la publiko.*
Esperanto 1978:6, sur posta kovrilpaĝo.
BI 1984:1, p. 8. G. Mihalkov.
En la 1-a volumo p.93, 127.
Ĉi-libre p. 6.

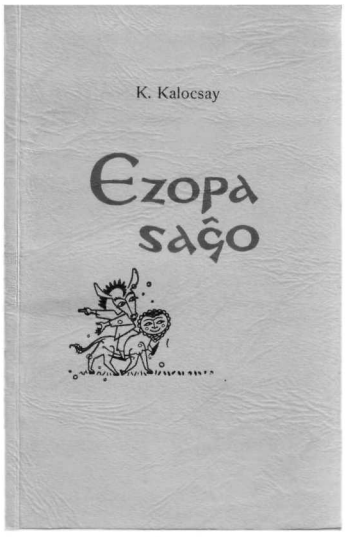

7.8 EZOPA SAĜO
77 fabloj, verse reverkitaj[40]
K. Kalocsay.
29 satiraj vinjetoj de B. Hamberg.
Kopenhago: Komuna Konversacia Klubo.
1956. 21x13 cm, 127 p.

Faksimila represo,
Saarbrücken: A. E. Iltis 1978.

Ĉinigita de Lu Jiambo.
Siĉuana Popola Eldonejo, 1980.

En Interreto.

La unua postmilita libro de Kalocsay

La *Revuo Esperanto-Internacia* (1955:598, p. 259-261) faris demandojn al Kalocsay, kiu diris inter aliaj:

"Mi tradukis 77 fablojn el Ezopo. Mi kredas, ke aperintaj en libro ili farus kelkan ĝojon al niaj infanoj grandaj kaj malgrandaj: vere estas apenaŭ kompreneble, ke Ezopo ĝis nun mankis en Esperanto."

La versigita fablaro trovis afablan akcepton ĉe la versamanta legantaro tiom pli, ĉar post la apero de STREĈITA KORDO kaj RIMPORTRETOJ (1931) ne venis poemaro de Kalocsay.

Krom la 77 fabloj troviĝas en la libro 15 paĝaj senrimaj versoj, kiuj rakontas la legendan vivon de Ezopo. Pri tiu ĉi greka klasikulo -- vivante en la VI-a jarcento antaŭ nia erao -- postrestis nur tre magraj indikoj. Jen kiel pentras lin Kalocsay.

Ezopo! Ĉu li estis, aŭ ne estis?
Oni rakontas... oni... svaga oni...
Li, tamen, eĉ se ne vivis, vivas.
Se Hellas lin ne naskis, ĝi lin kreis,

Oni rakontas, ke li, Friga sklavo,
estis platnaza, nanstatura, lama,
ŝvelventra knabo, kaj krom tio muta.
...

Tiun ĉi "biografion" kompletigas *Rimarkoj* kaj *Notoj* de Kalocsay.

La ĉefrolantoj de la rakontoj plejparte estas bestoj kun homaj karakteroj, prezentante moralojn. Ekzemple la *Leona divido* reflekse elvokas la proverbon: *Kie forto, tie potenco; Kiu havas forton, havas rajton; Kie regas la forto, la rajto silentas.* Jen:

Foje la lupo kaj la vulpo kaj la kat'
kun la leono sin federis por ĉasad'.
Grandkorpan cervon predis la ĉasanta kvar',
kaj la leono lin dividis per deklar':
"Leono mi estas: Mia la unua part'.
Plej forte mi estas: Mia do la dua part'.
La trian rajtas mi: La plej kuraĝa best',
Kaj ve al tiu, kiu tuŝas al la rest'!"

En aliaj fabloj la moralo estas duaranga celo.Tiuj rakontoj servas unuavice kiel amuziloj:

Inter du virinoj

Delogis tre matura damo
mezaĝan viron, kiun amo
de junulino same ravis,
kaj tiuj du virinoj havis
tre grandan zorgon por lin ligi
kaj ĉiel al si konformigi.
La harojn ili al li flegis,
kaj nia viro feliĉegis
revivi siajn tempojn junajn.
Nu, sed la dam' la harojn brunajn,
kaj la knabin' la harojn grizajn
elŝiris al la olda knabo,
ĝis fine, dank' al la flegoj frizaj,
Jen estis li kun kalva kapo.

La brile versigitaj ĉarmaj fabloj -- pli ol io ajn laŭdoj -- parolas por si mem. La satiraj skizaj vinjetoj trafe ilustras la fablojn.

Resume: oni povas konsenti kun W.R. Roelofs, kiu en sia recenzo konkludis:

"La versoj de tiuj fabloj estas ĝenerale bonaj kaj simplaj, tiel, ke ili taŭgas ankaŭ por tiuj, kiuj suferas de poezifobio."

***

Erling Windeballe (Danio) aĉetis la manuskripton de EZOPA SAĜO en aŭkcio aranĝita por helpi hungarajn esperantistojn, kiuj suferis perdojn dum la revolucio en 1956.

(40) La fabloj estas listigitaj en la ĉap. 7.11

7.8.1 Esenca bibliografio

Waringhien, G.: *Ezopa Saĝo.*
NLR 2. 1956:2, p. 76-80; ampleksigita en KAJ LA CETER' p. 93-101.
Groth, M.: *La Ezopa Saĝo -- Internacia.*
NP 1956:4-5, p. 211-212.
Halbedl, A.: *Ezopa Saĝo.*
Paco 1956:34-35, (Ĉeĥoslovaka eldono), p. 17-18.
Jung, T.: *Ezopa Ŝaĝo.*
□ HdE !956;12, (1236), p. 8.
Rossetti, R.: *Ezopa Saĝo.*
Esperanto 1956/158.
Vilá, F.: *Ezopa Saĝo.*
Boletin 1957:febr. (98), p. 18.
R(oelofs), W.F.: *Ezopa Saĝo.*
Scienca Revuo 1958:4, (36). p. 158.
Thorsen, P.: *Rimarkoj al la recenzo de A. Halbedl.*
Belarto 1958:1, p. 64.
Honfan: *Ezopa Saĝo.*
EPĈ 1959:4, p. 142.
Kralj, D.:*Ezopa Saĝo -- 77 fabloj.*
KPr p. 122-123.
Middelkoop, A. F-ino.: *Ezopa Saĝo.*
NE 1961:marto, p. 21.
Csiszár, A.:*La represita Ezopa Saĝo.*
BI 1978:7-8, p. 4.
Ragnarsson, B.: *Bonvena reeldo.*
HdE 1978:10, (1634), p. 4.
Benczik, V.: *Fabloj eternaj.*
HV 1979:2, p. 76.

7.8.1.0 Notoj kaj referencoj

NAER 1957:jan.-febr. (1), p. 3. D.B. Richardson.
NP 1965:3, p. 90-92. (Pri la ilustraĵoj de B. Hamberg).
En la 1-a vol. p. 51, 127.
Ĉi-libre p. 6.

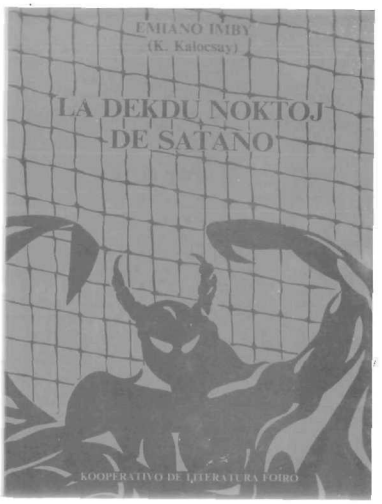

7.9 LA DEKDU NOKTOJ DE SATANO

Originala verko en Esperanto.

Prefaco de G. Waringhien.
Glosoj de G. Silfer.
Grafiko de P. Martinelli.
Bildoj de G. Tallisi.

Kooperativo de Literatura Foiro.
Prilly (Lausanne), Svislando, 1990.
21x15 cm, 131 p. Ilustrita.

Erotika ĉefverko de la Esperanta literaruro.

Tiun ĉi libron tro multaj opinius naŭzige erotika kaj ofende blasfema -- skribas Waringhien en la *Prefaco.*

Vere, la verko estas konsiderebla kiel la SATANAJ POEMOJ de Salman Rushdie(41).

En certa letero (1964.10.29) adresita al Kalocsay, oni legas:
"Kia domaĝo, ke P.P. ne postlasis unu filinon por kompletigi la trion!"
Jes, Peneter-filino ne naskiĝis, sed por venigi sunlumon la satanan historion, anoncis sin Peter Peterido Peneter.

***

LA SATANA HISTORIO

La libro konsistas el du partoj:

La eksmonaĥino estas dekdu-kanta poemo. Ĝi konsistas el 824 versoj. Temas pri erotikeco, mistereco, certe ne verkita por bazlernejanoj. La poemo -- per sia brila versarto -- estas multe pri bravura ol la SEKRETAJ SONETOJ.

La dektria nokto estas notlibro de Emiano Imby. Ankaŭ en tiu proza parto abundas la erotikeco, mistereco. Ĝi ligiĝas al la poemo. En la rakonto estas lerte plektitaj konversacioj pri Esperanto.

En la poemo enkonduke Pipinjo, la eksmonaĥino konfesas pri si mem:

"Kiel do en la klostro?" Ho, volis la destino,
ke post orfiĝo plena mi iĝu monaĥino.
Sed mi jam baldaŭ sentis, ke nedireble frostaj
kaj mornaj kaj premegaj estas la muroj klostraj.

Min tedo sufokadis. Mi brulis de sopiro,
kaj iutage el mi eskapis ĝema diro:
"Mi elsekiĝos kiel riveret' en sablo!
Ho, se min amus viro, ĉu homo, ĉu diablo."

Aperis tuj kaj saltis kaj sternis min Satano.
Mi preskaŭ dispremiĝis kiel tretita flano.
Mi sentis min disflui en plena neniiĝo;
sed tiu sento estis la plejo de feliĉo.

Tiel mi iniciĝis. Kaj nun la malanĝelo
min vizitadis nokton post nokt' en mia ĉelo,
min amis kaj amuzis, timinda kaj tenera,
jen, estis li alterne ĉiela kaj infera.

Li min instruis arte pri ĉiu am-aromo,
kaj diris, ke ĉi artojn li lernis en Sodomo,
ĉar ĉion ĉi ja homoj kaj ne diablo kreis.
Kaj li rakontis al mi, kiel la urb' pereis."

*

Okazis tiutempe, ke la sodomanoj komencis seksfreneze konduti. Ili praktikis ĉiujn perversiojn: seksa ĝuo inter gefratoj, kuniĝo kun propraj infanoj, kun bestoj, seksvolupto pere de kadavroj, ktp. Kaj ĉion ĉi publike!

Jehova ĉiun ĉi rigardis kun granda rido, sed vere li enviis la sodomanojn pro tiuj ĝuoj, sed baldaŭ venis al Jehovo du anĝeloj burokratoj:

"Sinjoro, -- ili diris -- plej granda embaraso
en matrikuloj regas pri ĉi damninda raso!

Ni diros tuj ekzemplon, juĝu pri ties gravo:
Knabino ĵus koncipis de sia propra avo.
Jen, ŝia ido iĝos pro tiu generĵonglo
frato de ŝia patro, do ŝia fil' kaj onklo.

Sed patrin-onklo estas praonklo, do la povra
koncipaĵo estos praonklo sia propra.
Ili tro elbridiĝis, necesas jam retroo!"
Jehov' pripensis, diris: "Jes, troo estas troo!"

Jehovo devis fari ion por sia bona famo. Do li pereigis la urbon Sodomo.

*

La ***Dekunua kanto*** rakontas, kiel finis Satano la amrilaton kun Pipinjo.

Li ekparolis jene: "Mi diras kun bedaŭro,
ke tiu ĉi renkonto jam estas adiaŭo.
Kaj kredu, min Pipinjo, mi diras tre malĝoje:
Knabinon mi vizitas ne pli ol dekdufoje.

Ĉar la dektria fojo jam estus tre danĝera,
eĉ povus esti murda por via korpo tera."

...

Post la adiaŭo de Satano, Pipinjo forlasis la klostron:

Vere, post la disiĝo mi havis lacofebron,
poste dum unu jaro mi tenis amfunebron,
sed fine mi al viroj rifuĝis el la spleno,
ĉar manke da ĉevalo bonvenas eĉ azeno.

La "azeno" estis Emiano. Post la dekdua nokto Pipinjo forlasis lin, same kiel ŝin forlasis Satano. Jen la lamentado de de Emiano:

Skribante ĉi rakonton de aŭtentika vero,
ah, ofte mi sopiras jam kuŝi sub la tero.
Surkore al mi estu ormedaliono,
al animkolektistoj ĝi servu por rekono.

Ili min portos tiel al Kampo de Volupto,
al la Sodomo Nova, por sorĉa lud' kaj lukto.
Pipinjo min forlasis, sed ja Pipinjoj nuraj
atendas sube por ĝuoj senmezuraj.

Ho ve, Pipinjo! Tamen ŝi estis senkompara,
kun inferbrulo sorĉa, kun ĉielmildo kara!
Ŝi venos iam suben, kaj dum la amaj vagoj
ni trovos nin, kaj kun ŝi min fandos dekdu tagoj!

Ankoraŭ dekdu tagoj! Ankoraŭ sorĉa sorbo
de la plezur' magia el ŝia dolĉa korpo!
Poste, se ŝi jam ĉesos min stringi per fermuroj,
ĉieloj frakasiĝu, disfalu infermuroj.

*

La dektria nokto komenciĝas per renkontiĝo de du amikoj esperantistoj: Peter Peneter kaj Emiano Imby. Ili konversacias pri la Esperanta Literaturo pri SEKRETAJ SONETOJ, pri la longa poemo de Emiano Imby: *La eksmonaĥino.* Emiano rimarkas:

"Stranga estas tiu poemo nenie eldonebla. Oriente pri sia mistikeco, okcidente pro sia blasfemo, ambaŭloke pro sia obsceneco."

Helpe de Esperanto, Emiano (post 25 jaroj) retrovas Pipinjon, kiu vivis/as kiel nimfomania virino, kaj ĉe ĉiuj novaj seksrilatoj ŝi ŝanĝis sian nomon:

Miminjo, Pipinjo, Zizinjo (verŝajne li komencis kiel Bibinjo). Intertempe ŝi edziniĝis (la edzo estas Urnasto Brusse, UEA delegito) kaj naskis infanojn. Tamen ŝi estas ankoraŭ juneca, freŝa kun la iama ĉarmo kaj sorĉo. Tiun nevelkintecon certe ŝi ricevis donace de Satano.

Emiano kaj Pipinjo rekomencas la iaman ekstazan amrilaton. Emiano notas siajn travivaĵojn en taglibron. La unua noto estas datita la 5-an de julio. En la ampaŭzoj ili konversacias pri artoj, pri la Esperanta literaturo, citas poemojn, kantojn, mencias eminentulojn: Baghy, Cseh, Waringhien, Sárossi, Schulhof, Kalocsay, Régulo, Auld, Rossetti, Francis, Tárkony, Maura, Dinwoodie, Beaufront, ktp.

La lasta noto en la tagkajero okazis la 24-an de aŭgusto.

*

Peter Peneter en Postparolo kompletigas la strangan historion: Emiano subite mortis, ĉar laŭ la satana leĝo la 13-a nuptonokto estas jam mortiga, krome li ne estis jam juna. Baldaŭ mortis ankaŭ Pipinjo pro ia nekonata, sensimptoma malsano. Satano punis Pipinjon pro tio ke ŝi rekomencis la amrilaton kun sia unua elektito.

*

Poste la amiko P.P. konstruigis belegan kripton en gotika stilo kaj -- laŭ la deziro de Pipinjo -- metigis la du korpojn en la saman ĉerkon. Do en la ***Kampo de Senfina Volupto*** ili eterne estos kune.

Pri LA DEKDU NOKTOJ DE SATANO oni povas senhezite diri:

EL PORNOGRAFIO KRISTALIĜINTA PURA POEZIO.

La satana historio pli ol jardeko dormis en la KAL-ĈI Dokumentaro. A. Csiszár plenumis la deziron de Kalocsay laŭ la surskribo de la Imby-dosiero:

Aperigebla nur 13 jarojn post mia morto!!!

***

(41)
Salman Rushdie, fama angla verkisto (li naskiĝis en Bombay) ekde 1989 vivas en mortdanĝero, ĉar Ruhollah Khomeini ajatollah anoncis premion (du milionoj da dolaro) por lia kapo. Laŭ la iama fanatika gvidanto de la islama religio, la SATANAJ POEMOJ de Rushdie profunde ofendas la islamon. la Profeton Mahometo kaj la Koranon. Kvankam la irana reĝistaro en 1998 aboliciis la verdikton, tamen fanatikaj muzulmanoj ne pardonas: la "fatva" ankaŭ plu validas: Do Salman Rushdie eĉ hodiaŭ vivas en la ombro de la morto.

7.9.1 Esenca bibliografio

Haupenthal, R.: *La dua morto de Peter Peneter.*
Horizonto 1976:3, p. 56-57; repr. en DU INTERVJUOJ. Interparoloj kun K. Kalocsay kaj W. Auld. Saarbrücken: Iltis 1979. 28 p. (p. 15-16).

Csiszár, A.: *Postlasitaj verkoj de Kaloccsay.*
LF 1983:79, p. 10-14 (p. 13).

Csiszár, A.: *Erotika ĉefverko de nia literaturo.*
LF 1986/1987:100, p. 25-26.

En: *Juan Régulo-Pérez en Hamburgo.*
La Gazato 1987:8, p.13.

Waringhien, G.: *Enkonduko por "La dekdu noktoj de Satano".*
LF 1989:117, p. 6-9; poste kiel *Prefaco* en la libro.

Auld, W. □BrE 1990:nov.-dec. p. 93-94.

Giorgi, A. de': *Skua evento*
HdE 1991:1, (1836), p. 4.

Major, J.: *La dekdu noktoj de Satano.*
NZE 1991:aprilo, (505), p. 7-8.

Cash, R.: *Ĉu seksobsedo aŭ sinmoko?*
Esperanto 1991/142; repr. en: Eventoj 2/aprilo 1992 (004), p. 7.

Haupenthal, R.: *Marĝene de... La dekdu noktoj de Satano.*
IF 1991:3, p. 75-77.

Kamaĉo, G.: *La dek du kanto de Emiano.*
IF 1991:3, p. 78-79.

Thorsen, P.: *Por Fajngustumuloj.*
Internaj Informoj (Dana E-Asocio) 1991:aprilo, p. 2.

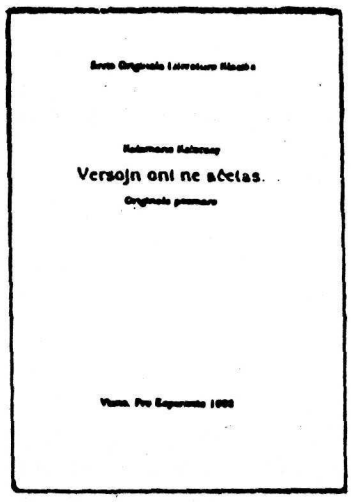

7.10 VERSOJN ONI NE AĈETAS

Postlasitaj poemoj de K. Kalocsay(42)
Kun studoj de A. Csiszár kaj G. Silfer.

Editoris A. Csiszár.
Antaŭparolo de H. Mayer.

Vieno: Pro Esperanto 1992
16 x 14 cm, 64 p.

Eldonita okaze de la centra datreveno de la naskiĝo de Kálmán Kalocsay.

Tiuj ĉi poemoj (verkitaj en 1931-1945) dum jardekoj dormis en la paperĝangalo de Kalocsay. Se li estus vivanta, certe ne ĉiu poemo estus venigita en la volumon sen polurado.Probable la prizorganto de lia postlasaĵo aspiris, ke ĉiuj versoj (eĉ la ne diamantaj) estu eternigitaj.Cetere en la mondliteraturo ne unufoje okazas, ke oni publikigas ankaŭ malpli valorajn verkojn de iu fama verkisto forpasinta.

La unua parto de la volumo enhavas esperantismajn, "verdstelajn" poemojn.
La titoldona poemo *Versojn oni ne aĉetas* (verkita en 1931) estas ironia konstato pri la poemfobio de la verda popolo:

Ĉu libera vers', aŭ stanco,
Blanka vers', aŭ rimokulto,
Pura rim', aŭ asonanco;
Ĉiu ĉie ĝin ripetas:
Versojn oni ne aĉetas.

...

Esperanto stamporingon,
Ŝelkon, citron kaj kravaton,
Tason, vazon, razoklingon,
Stelfiguran pudingpaton,
Medalionon kaj bonbonon,
Mirindaĵojn plej diversajn,
Verdstelitan pantalonon,
Ĉiujn jes! Sed librojn versajn?
Monon oni ne elĵetes:
Versojn oni ne aĉetas.

Iom pli malice samopinias Alex Kay en la *Arto poetika*:

Vendiĝas la romanoj, kvazaŭ pano,
sur versojn -- kraĉas la samideano.

Sekvas ses poem-dediĉoj skribitaj en la INFERO (1933). Inter ili plej interesa estas la dediĉo *Al Julio Baghy:*

Sendante ĉi volumon al Julio
  Baghy, mi timas, ke ĝin en la mano
  li ĵetos grumble, kun melankolio,
kaj anatemos li pri Kolomano
  Kalocsay pro l' vortmanio aĉa,
  infektanta la lingvon per malsano.
Kaj eble vidus li kun sento plaĉa,
  se pendus mi pro l' krimoj, vekriante,
  el Lucifera buŝo sangokraĉa.
Jen tamen, kiun mi tridekkvar-kante
  postkantis laŭ la vizio nigra,
  kiun konsterne diris al ni Dante;
dum sekvis mi, senlace kaj senpigre,
  sur penaj krutoj de la Loko Dura,
  mian Poeton en la vojo migra,
kaj malgraŭ ĉiu stumblo, tremo krura,
  al steloj, kiuj surĉiele tendas,
  mi kun li venis el la Val' Terura:
jen, kia ajn akcepto ĝin atendas,
  ĉu tret' malŝata, ĉu rekona ĝojo,
mi ĝin amike dediĉante sendas
  vojaĝdonacon el *"Danĝera Vojo"*.

En tiuj versoj Kalocsay aludas al la artikolserio de Baghy; kiu sub titolo *"Danĝera vojo"* (Oomoto Internacia 1933) atakas la neologismon kaj ties ĉefan reprezentanton Kalocsay. Por faciligi la komprenon de la poem-dediĉo A. Csiszár en eseo donas koncizan klarigon pri la tiama neolog-milito.

Sub titolo *Itala triptiko* G. Silfer komentarias la dediĉojn : *Al Gino Catarzi; Al Stefano La Colla* kaj *Al Bruno Migliorini,* kiuj helpis aperigon de la INFERO.

Ses japaneskoj, du malnovaj madrigaloj, tri sonetoj kaj kvar poemoj el la militaj jaroj (1939-1945) vicigas en la volumo.

En la Antaŭparolo skribas H. Mayer:

"Teneraj madrigaloj, amaraj japaneskoj, senhelpa balbutado antaŭ la milita hororo... ne esence modifas nian bildon de la poeto Kalocsay, sed donas al ĝi lastajn konturojn."

Eta SZIGETI-KARDOS

(42) La poemoj estas listigitaj en la ĉap. 7.11

7.10.1 Bibliografio

Thorsen, P.: *Klasika skermo en du onoj.*
LF 1992:139, p. 269-270.
Verloren van Themaat, W.: *Versojn oni ne aĉetas.*
Fenomeno 1993:junio
En la 1-a vol. p. 74, 77, 82, 129.

KELKAJ RIMARKOJ AL LA POEMLISTO

Listiganta la poemojn de Kalocsay -- por praktika uzebleco -- ŝajnis plej oportuna la alfabeta ordigo de poemtitoloj sen konsidero sciencajn kriteriojn de la bibliografiado, ĉar tiu ĉi kunmeto ne pretiĝis por tia difinita celo. La ĉefa klopodo estis la senmanka listigo de liaj originalaĵoj kaj preciza informado pri la unuopaj poemoj.

Estas konata fakto, ke Kalocsay ofte reviziis, ĉizis siajn versojn, kaj kelkfoje li modifis ankaŭ la poemtitolojn. Tiuj variantoj estas apartigitaj per oblikvaj strekoj. La unua loko staras titoloj probable pli konataj, ekz.: *Ezopa fabelo/Fablo*; *Alkemio/Viajn okulojn*, ktp. Piednotoj, referencoj, literoj en krampoj indikas sciindaĵojn pri unuopaj poemoj: *postlasaĵo; premiita; muzikigita; tradukita al nacia lingvo;* ktp.

La aper-datoj estas laŭeble en kronologiaj sinsekvoj apartigitaj unu de la alia per punktokomo. Krom la registritaj aper-lokoj certe troviĝas pliaj, kiuj venis nek al miaj manoj nek al tiuj de Kalocsay.

La uzitaj mallongigoj, multnombraj sigloj, certe ne estas amuza legaĵo, sed ili estos utilaj al esploremuloj, kiuj deziras kompari la variantojn.

7.11 ORIGINALAJ ESPERANTO-POEMOJ[43]

Adiaŭo
OD p. 149.
(Pl) ***Adiaŭo*** (Epilogo).
IZOLO p. 77.
(j) ***Admono***
NB 1963:2, Suplemento; AD p. 12.
(Pl) (j) ***Adoro***
IZOLO p. 74.
Aglo kaj kolombo
MkK p.27-28; SK p. 67.
Ahasvero de amo
Ĉu tie mi mem parolas
SK p. 142.
Nun ekparolas la hero'
SK p. 143; ĉi-libre p.14. (Fragmento).

I. ***Sonĝon mi vidis***
SK p. 144-145.
II. ***Ni la tranĉilojn de l' sopir'***
SK p. 145-146
III. ***Kaj tamen***
SK p. 146.
IV. ***Printempo la arbojn***
SK p. 147.
V. ***Jen sidas ŝi***
SK p. 147-149; EA/1, p. 126-128; KREMO p. 15-16; EA/2, p. 154-155.
VI. ***Ho, ŝanĝis sin la firmament'***
SK p. 149.
VII. ***Ravente, pompe, sorĉe kaj danĝere***
SK p. 150-151; EA/1, p. 128-130; EA/2, p. 155-156.
VIII. ***Ho amo: stulta aĵo***
SK p. 151; vd p. 2.
IX. ***Mi, Foli'***
SK p. 152.
X. ***Hararo via***
SK p. 153; vd p. 2.
XI. ***Ho, feliĉuloj***
SK p. 154-155; EA/1, p. 130-134; KPr p. 60-61; KREMO p. 16-17; TBE 1972:febr. (779), p. 178-179; EA/2, p. 157-158. (P. Dakoviĉ komentarias la poemon en Literatura Foiro 1977:169, p. 255-259); vd ĉap. 7.13
XII. ***La viv' ne estas vivo***
SK p. 156-157.
XIII. ***Mi estas perfidanto de altaro***
SK p. 157.
XIV. ***Doloras al okul' la lumo***
SK p. 157-158.
XV. ***Sepmejla bot', sepmejla bot'***
SK p. 158-159.

XVI. ***Ho, rememor'!***
SK p. 159-160.
XVII. ***Mi iris for, mi iris for***
SK p. 160.
XVIII ***La sento de soleco min atakas***
SK p.161-162.
XIX. ***Vagulo migras sur la vojo***
SK p. 162-163.
XX. ***Mi pekis, punu, kara***
SK p. 163.
XXI. ***Konsolu min***
SK p. 164.
XXII. ***Ĉiu malnova zorg'***
SK p. 164-165.
Nun la hero' paroli ĉesas
SK p. 166.
Al Applebaum (Dankesprima versaĵo por la ricevita pakaĵo dum la hungara revolucio en 1956).
TBE 1957:jul.-aŭg. (626), p. 103; BrE 1987:jul. (877), p. 281; DF p. 35.
(Pl) ***Al Bruno Migliorini*** (Poezia dediĉo en la INFERO).
HdE 1978:3, (1627), p. 3; VERSOJN p. 22; vd p. 32.
(Pl) ***Al Helmi kaj Hilda Dresen*** (Poezia dediĉo en la INFERO).
VERSOJN p. 19.
(Pl) ***Al Julio Baghy*** (Poezia dediĉo en la INFERO).
VERSOJN p. 20; vd p. 32.
Al kaptita amiko (Al G. Waringhien).
NLR 1. 1955:1, p.3; OD p. 144; Horizonto 1976:3, p. 55 ; KAJ LA CETER' p. 23.
Alkemio/Viajn okulojn
LM 1948/138;ESk 1951:16, p. 8 ;OD p. 124-125;KREMO p. 21;HdE 1971:15,(1514), p. 3
□ Paco 1976 (GDR eldono), p. 20; IZOLO p. 32; vd p. 23; ĉap. 7.13
Al knabino, kiu nur balbutas Esperanton
LM 1924/201; SK p. 124.
Al soneto
OD p. 141.
Al Marjorie Boulton -- sur la marĝenon de ŝia libro "Kontralte"
NLR 1. 1956:4, , p. 123-124; DF p. 28.
Al neŭtraluloj
IK 1947:13-14, p. 15; LA KONTRIBUO p. 10; DF p. 23.
(Pl) ***Al Stefano La Colla*** (Poezia dediĉo en la INFERO).
l'Esperanto 1987:12, p. 10; VERSOJN p. 17; vd p. 32.
Amkanto (Kun muziknotoj)
LM 1932/179; SK p. 75; ĉi-libre p. 14. (Fragmento); VkM p. 3; vd ĉap. 7.12
Am' ne estas/La amo
MkK p. 24; E-P 1921:11, p. 173; □ KE 1922:marto, p. 45;1932:nov-dec. (188-189), p.166; SK p. 76; AD 2-a vol. p. 214; OL p. 164; vd ĉap. 7.13
Amoro kaj frenezo
ES p. 105; HFM 1960:4, p. 59.
Antaŭparolo de Phaedrus
ES p. 26.

(j) ***Aŭgusta nokto*** (A. Kay).
LM 1938/5; IZOLO p. 66; NĜ p. 37; vd ĉap. 7.13
Aŭtuna fantazio
MkK p. 32; SK p. 116.
Aŭtuna parko
OD p. 148; HdE 1966:14, (1423), p. 1; 1981:14, (1689), p. 1; EĈM p. 37; vd ĉap. 7.13.
Aŭtuno
MkK p. 31; SK p. 109; NP 1966:3, p. 132; UTAM p. 32; VkM p.5; E-aboco p. 175; vd p. 8; ĉap. 7.12; 7.13
Azena hufbato
ES p. 54.
Azena ruzo
ES p. 90.
Balado (en PGv).
PGv p. 2; KE 1984:240, decembro; BI 1986:2, p. 9; EĈM p. 45; vd ĉap. 7.13
Balado (Pri la rido trila).
LM 1925/61; SK p. 98-99.
Balado pri la atombombo
LM 1947/9; KREMO p. 22; vd ĉap. 7.13
Batalo de Franclando
OD p. 143; FE 1976:apr.-majo, (298), p. 39.
Batalo de Londono
OD p. 144; Paco 1975, (Hungara eldono), p. 15.
(Pl) (j) ***Batalo por la vivo***
IZOLO p. 71.
Bela programo
SK p. 54-55.
Bombtapiŝo
LM 1949/41; OD p. 146
Bronza faŭno sur la forno
EA/1, p. 145; OD p. 142; TELLIM p. 341; EA/2, p. 168-169; vd ĉap. 7.13
Brulpereo
MkK p. 19-20; SK p. 77-78.
Centjara estus jam la koro
Esperanto 1959/16; NB 1959:10, p.41; LE 1959:11-12, p. 98; Bulteno (HEK) 1959:11-12, p.155; MZ p 32; DPr p.115-116; HFM 1986:4, p. 49; 1991:1, p. 3; HI 1991:7; titolpaĝe; EPVT p. 120, DF p.36; vd ĉap. 7.13.
<u>*Cinikaj sonetoj*</u> (Alex Kay).
(Pl) ***Prologo***
IZOLO p. 56.
I. ***Vi estas homfrato!***
LM 1935/166; OD p. 134-135; KREMO p. 20; IZOLO p. 57.
II. ***Ho hom' de l' temp'/epok' pasinta***
LM 1935/166; OD p. 135; IZOLO p. 57-58.
III. ***La homon belo spronis***
LM 1935/166; OD p. 135-136; IZOLO p. 58.
IV. ***Sed nun -- jen sklav' post sklavo***
LM 1935/166; OD p. 136; IZOLO p. 59.

V. ***La homo de Futuro***
LM 1935/166; OD p. 136-137; IZOLO p. 59-60.
VI. ***Ho kara samtempano***
LM 1935/166; OD p. 137; KREMO p. 20; IZOLO p. 60.
(Pl) ***Epilogo***
IZOLO p. 61.
Ĉirkaŭpreno
SK p. 94.
Ĉu vi sentis
LM 1925/93; DF p. 8.
(Pl) (j) ***Danĝero***
IZOLO p. 74.
Danko
LM 1948/139; OD p. 126; vd ĉap. 7.13.
Danko (En: EZOPA SAĜO)
ES p. 93; Bona Espero 1975:jan. (1), p. 13; 1975:dec. (4), p. 10; NP 1956:4-5, p. 145; EPVT p. 104; vd ĉap. 7.13.
(Pl) ***Debato***
IZOLO p. 24-26.
(Pl) ***Dediĉo al Gino Catarzi*** (Poezia dediĉo en la INFERO).
VERSOJN p. 18; vd p. 32.
(Pl) (j) ***Degelo***
IZOLO p. 73.
De Kolomano al Gaston/Al Gaston Waringhien (Dediĉo en la INFERO).
Horizonto 1976:3, p. 55; KAJ LA CETER' p. 17; VERSOJN p. 21; Penseo 1992:22, p. 1;
Demande
SK p. 175; Fonto 1999:220, p. 5.
Demando
LM 1926/5; SK p. 68-69.
(Pl) (j) ***Demando***
IZOLO p. 70.
Demando stranga
LM 1949/41; DF p. 16.
Diboĉe(44)
SK p. 171-172; EA/1, p. 134-136; EA/2, p. 159-160; vd ĉap. 7.13
Disciplino
LM 1947/117; DF p. 21.
(j) ***Disĉiplo*** (A. Kay).
LM 1938/5; IZOLO p. 69.
Dolora saluto (Al la Hungara Landa Kongreso en Miskolc en 1922).
HE 1922:9, p. 6-7; SK p. 24-26.
Donaco
LM 1926/5; SK p. 71.
Duopa psalmo
VS 1929:2, p. 51; SK p. 101; OD p. 116-117.

Duope(45)
SK p. 189; AD 2-a vol. p. 220-221; EA/1, p. 142-143; NP 1961:4, p.100; EA/2, p. 166-167.
Du virinoj
LM 1948/139; OD p. 126-127.
(Pl) (j) ***Ebrio***
IZOLO p. 74.
Efereme
LM 1925/38-39; SK p. 178-182.
Ekstaze (C.E.R.Burny).
LM 1924/19; SK p. 169-170; AD 2-a vol. p. 219-220.
El la sama buŝo
ES p. 94
En amara horo
SK p. 33-35; EA/1, p. 117-120; BLK p. 86-88; EA/2, p. 146-148; NEK p. 413-415; Fonto 1999:220, p. 3-5; en Interreto.
En ĉi murdepoko
LM 1949/41; ESk 1951:16, p. 8; EA/1, p. 156; OD p. 146; TELLIM p. 342; KREMO p.28;
TBE 1972:dec. (789), p. 392; HV 1975:1, p. 17; BLK p. 92; EA/2, p. 178-179; EĈM p. 29; Fonto 1996:189, p. 21; vd ĉap. 7.13.
En la memorlibron de knabino
MkK p. 23; □KE 1922:3, p. 45; KONATIĜU p. 14; SK p. 125; EĈM p. 83; VkM p.8; vd p. 2; ĉap. 7.12; 7.13
(Pl) ***En mond' konfuza***
IZOLO p. 64.
Engels(*)
IK 1947:6-7, p. 15; E-S 1951:10, p. 139; derE 1970:42, titolpaĝe; Fonto 1983:151, p. 14; DF p. 22.
En solo/sol'...
LM 1925/69; SK p. 58; AD 2-a vol. p. 215; KPr p. 56-57; OD p. 113.
(Pl) ***Esperanto,1938***
IZOLO p. 20-21; NEK p. 385-386.
Eŭkaristia
UNU EŬKARISTIA ESPERANTO-MONDKUNVENO. Budapest 1938, broŝ.; Katolika Stelo 1938:6-7, p. 1; Ekat 1976:5, p. 66-67; DF p. 13; vd en la 1-a vol. p. 54.
Ezopa fablo/Fabelo
VS 1929:3, p. 106; SK p. 122-123; AD 2-a vol. p. 216-217; E-S 1951:10, p. 141; ESk 1951: 16, p. 6; EA/1, p. 123-125; LE 1961:10, p. 98; 1971:5, p. 80; HE 1961:10, p. 6; JA 1976:2-3, p.7; Paco 1981, (GDR eldono), p. 8; EA/2, p. 151-152; HI 1991:3, p.29; vd ĉap. 7.12; 7.13
Ezopo (Prologo-poemo en ES).
ES p. 9-23; ĉi-libre p. 25 (Fragmento).
Familiopatro
LM 1931/3; SK p. 134; EA/1, p. 125; KREMO p. 14; EA/2, p. 152-153.
Febro
OD p. 147.
Feina sorto
MkK p. 25-27; vd p. 8,13.
Festoj/Kiel en griz' de l' tagoj jaraj...
OD p. 129; IZOLO p. 35; vd p. 23; ĉap. 7.13

Flugemo
ES p. 56; Bona Espero 1976:marto, (1), p. 13.
Freneze
SK p. 183-188; EA/1, p. 136-142; EA/2, 161-166; vd ĉap. 7.13
Fruktoj
LM 1948/139-140; OD p. 127-128; Paco 1975, (GDR eldono), p. 10.
Giesswein
HE 1924:1, p. 3; GIESSWEIN MEMOR-LIBRO. Budapest, 1925. 248 p. (p. 93); Bulteno (HEK) 1957:7-8, p. 93-94; DF p. 5.
Ĝemo
LM 1923/232; SK p. 97; KREMO p. 9.
(Pl) (j) ***Ĝemo***
IZOLO p. 75.
(j) ***Gruoj*** (A. Kay).
LM 1938/5; EA/1, p. 155; KREMO p. 21; IZOLO p. 66; EA/2, p. 178; vd ĉap. 7.13
Hanto
OD p. 140.
Hermes kaj la lignohakisto
ES p. 78.
Himno de amo
SK p. 32.
Homo(46)
SK p. 62-63; ESEOJ I. p. 84-85; OD p. 115-116; KREMO p. 12-13.
(Pl) ***Hosana!***
VERSOJN p. 49.
Infanoj ĉe montrofenestro
LM 1924/175; SK p.136; ENY/2, p. 174; KREMO p. 10-11; EĈM p. 35; vd ĉap. 7.13
Inter du kverelantoj
ES p. 87.
Inter du malbonoj
ES p. 33.
Inter du virinoj
NLR 1. 1955:2, p. 41; ES p. 1o4; BI 1978:7-8, p. 4; ĉi-libre p. 26; en Interreto.
Inter ruinoj
LM 1949/41; DF p. 17.
Iras abiturient
HE 1920:12, p. 5; MkK p. 15-18; IL 1930:majo, p. 115-117; SK p. 41-43; EA/1, p. 120-123; BLK p. 88-91; EA/2, p. 148-151.
Izolo
OD p. 130-131; Paco 1977, (Hungara eldono), p.15; IZOLO p. 5; NĜ p. 23; Fonto 1991: 130 p. 9; vd ĉap. 7.13.
Jam kreskas la semo! (Je l' memortago de Zamenhof).
SK p. 12-13.
Je la naskiĝtago de Zamenhof post la mondmilito 1919/Al la naskotag-festeno de Zamenhof en la jaro 1919
HE 1919:12, p. 1-3; Esperanto Triumfonta 1920:11, p. 1; MkK p. 7-10; vd p. 5, 8, 13.
Jen Rhodos!
ES p. 65.
Jes ja
IK 1947:13-14, p. 19; LA KONTRIBUO p. 10; Fonto 1993:151, p. 15; DF p. 23.

Kalendaro
NLR 1. 1956:6, p. 203-209; daŭrigo: 2. 1956:1, (7), p. 1-7; HV 1974:3, p. 8. (Fragmento); DF p. 29-33.
Kanto de vagabondo[47]
KE 1925:jan.-febr. p. 77; LM 1932/50-51. (Kun muziknotoj); SK p. 56-57; EPr p. 65; VkM p. 21; en la 1-a vol. p. 68, 70; vd ĉap. 7.12
(Pl) ***Kara Ludoviko***
BI 1976:10, p. 4; DF p. 1; en la 1-a vol. p. 11;
Kassandra
OD p. 139; IZOLO p. 47.
(Pl) ***Kelkaj malnovaj madrigaloj*** (Prologo-poemo).
IZOLO p. 28.
Kiel la infano
MkK p. 22; SK p. 49; vd ĉap. 7.13
Kien vi rajdas?
ES p. 107.
Kio estis
LM 1926/5; SK p. 73
(Pl) (j) ***Kiso***
IZOLO p. 73.
Kisoj[48]
KE 1924:jul.-aŭg. p.12; LM 1924/121; SK p. 93; VS 1933:14, p. 3; AD 2-a vol. p. 217-218; Esperantisto (Praha) 1960:7, p. 56; LE 1961:10, p. 94; BI 1981:10, p. 3; EPVT p. 100; IN MEMORIAM p. 29-30; VkM p. 27; E-aboco p. 175; vd en la 1-a vol. p. 68-69; ĉap. 7.12; 7.13
Knabino en fenestro
MkK p. 23-24; vd p. 8, 13.
Kompato
LM 1948/7-9; KREMO p. 23-28; EA/1, p. 148-155; IZOLO p. 50-52; EA/2, p. 171-177.
Konfuza balado -- pri neologismo kaj mondpereo
KREMO p. 19; IZOLO p. 22-23.
Kongresa runo
Flugfolie por la partoprenantoj de la 14-a UK en 1922; Uusi Suomi 1922.08.10; EF 1922:8-9, p. 136-137; Esperanto 1922/150; E-P 1922:9, p. 175-176; SK p. 21-23; EA/1, p. 115-117; LE 1961:10, p. 93; Informilo de la E-Societo en Turku 1969:52 (Postkongresa numero); en: V. Setälä: FORTOJ DE L' VIVO. Helsinki: Fondumo Esperanto, 1967. 208 p. (p. 40-41); EA/2, p. 143-146; vd ĉap. 7.13.
Kongresa prologo/Saluton al la 22-a Kongreso (Oxford, 1930).
Esperanto 1930/135; SK p. 36-37.
Kongresa saluto -- Bern, 1947.
LM 1947/98-99; DF p. 20.
(Pl) (j) ***Konkluda deziro***
IZOLO p. 72.
(Pl) (j) ***Konsolo***
IZOLO p. 70.
(j) ***Konvalo***
NB 1963:2, (Suplemento); IZOLO p. 68; NĜ p. 35; vd ĉap. 7.13.

(Pl) (j) ***Konvinkiĝo***
IZOLO p. 71
(j) ***Krizo***
EA/1, p. 156; KREMO p. 21; HdE 1971:15, (1514), p. 3; IZOLO p. 75; EA/2, p. 178; vd ĉap.7.13
(Pl) (j) ***Kuraĝigo***
VERSOJN p. 29.
Kurioza kulto
ES p. 100.
La aglo kaj la alaŭdo
ES p. 116; NP 1968:2, p. 102; KAJ LA CETER' p. 99.
La aglo kaj la sago
ES p. 34; Bona Espero 1977:majo, (2), p.5.
La aglo kaj la vulpo
ES p. 115; NP 1968:2, p. 102.
La akuŝanta monto
ES p. 69
La arto poetika/Arto poezia (C.E.R. Bumy).
PGv p. 71-89.
I ***Ĉapitro***
LM 1931/213; EA/1, p. 111-114; EA/2, p. 140-143.
II ***Ĉapitro***
LM 1932/9.
III ***Ĉapitro*** (Fragmento).
AD 2-a vol. p. 218-219.
VI ***Ĉapitro***
LM 1932/99-100; NEK p. 381-382. (Fragmento).
La avarulo
ES p. 80.
La avida hundo
ES p. 75; HE 1964:9, p. 6.
La azeno kaj la griloj
ES p. 28; KPr p. 123; Boletin 1957:febr. (98); Fonto 1991:130, p. 9.
La azilo
OD p. 150.
La balado de Franco
IK 1948:1-2, p. 13; Fonto 1993:151, p. 20; DF p. 25.
La balado de Greklando
IK 1948:1-2, p. 13; Fonto 1993:151, p. 19; DF p. 25.
Laboro
IK 1946:9-10, p. 6; OD p. 134.
La brulanta saliko
LM 1926/5, SK p. 70.
La celoj ĉie dronis
EA/1, p. 145-146; OD p. 139; BI 1976:10, p. 1; IZOLO p. 44; BLK p. 91; EA/2, p. 169; UTAM p. 34; vd ĉap. 7.13
La cerbo
ES p. 41-44; Bona Espero 1976:marto, (1), p. 13; vd en la 1-a vol. p. 51.
La ĉevalo kaj la azeno
ES p. 51; Bona Espero 1976:marto, (1), p. 13.
(Pl) ***La disduiĝanta koro***
IZOLO p. 49.

La dua fronto
OD p. 147.
La enamiĝinta leono
ES p. 46.
(Pl) ***La fantomo de la milito***
VERSOJN p. 45-46.
La flatema maro
ES p. 96.
La fundamento kaj la palaco/Ho Esperanto!
LM 1947/1; OD p. 155-156; HV 1976:2, p. 21; IZOLO p. 8; AkF 1978:marto, p. 2; vd en la 1-a vol. p. 52; vd ĉap. 7.13
(Pl) ***La granda revo***
VERSOJN p. 41.
La griloj
NLR 1. 1955:2, p. 41-42: ES p. 27.
La gloro de la regolo
ES p. 63.
La grilo kaj la formiko
ES p. 29.
(Pl) ***La grilo kaj la formiko*** (Dialogo).
Penseo 1992:28-29, p. 3 ; DF p. 40.
(Pl) (j) ***La historio***
IZOLO p. 72..
La hundo en la stalo
ES p. 88; Bona Espero 1980:okt. (-), p. 11.
La instruo de la cervino
ES p. 55..
La interna ideo
KVARA RAPSODIO p. 35; DF p.19.
La juĝo de la simio
ES p. 40; Bona Espero 1980:okt. (-), p. 7.
La juĝo de Momos
ES p. 89.
La kankro kaj la serpento
ES p. 122.
La kapitan' el Berno (Honore al s-ro Stettler).
Flugfolie por la ĉeestantoj de la 25-a UK; Esperanto 1933/147; HdE 1933:32-33, (737-738), p. 7; □ KE 1933:sept.-okt. p. 198-199; DF p. 11.
(Pl) ***La katino fidas/Mica***
BrE 1976:nov.-dec. (814), p. 174; VERSOJN p. 39; en la 1-a vol. p.77; vd ĉap. 7.13
La kripla Pegazo
Esperanto Triumfonta 1921:3, (23), p. 2; Esperanto 1923/203; SK p. 118-119.
La kverko kaj la kano
ES p. 53.
Lalla...lalla...
SK p. 51.
La lango kaj la mano
ES p. 95; Boletin 1957:febr. (98), p.18; Bona Espero 1976:jun. (2), p. 14.

La leono, la vulpo kaj la azeno
ES p. 39.
La leporo kaj la testudo
ES p. 85-86; REI 1955:10, (599) p. 192; ELL p. 203-204.
La leporoj kaj la vulpoj
ES p. 72; KAJ LA CETER' p. 99.
La lupo kaj la ŝafido
ES p. 37; Boletin 1957:febr. (98), p. 18.
La maljunulo kaj la morto
ES p. 106.
La malsana korvo
ES p. 49.
La mensogema paŝtisto
ES p. 83; NP 1968:2, p. 99; Bona Espero 1983:jan. (-), p. 7; 1985:sept. (3), p. 13.
La mesaĝo de Nazim Hikmet
LM 1947/101; Esperantista (Praha) 1951:2, p. 13; LSS 1958:6, p. 94; La Revuo Orienta 1959:5, p. 10-11 (Fragmento); OD p. 153-154; en la 1-a vol. p. 59; vd ĉap. 7.13
La monedo kaj la pavoj
Esperanto 1955/192; ES p. 62; Bona Espero 1976:sept. (3), p. 14.
(Pl) ***La morto de Lurkó***
VERSOJN p. 40; en la 1-a vol. p. 74.
La mulo kaj la di-statuo
ES p. 59; Bona Espero 1981:jan. (1), p. 5.
La muso kaj la rano
ES p. 114.
La nigra rajdanto
IL 1931:jun. p.114; SK p. 59 ; TBE 1963:sept. p. 130; NB 1963:2, (Suplemento); OD p..114; VkM p. 39; vd ĉap. 7.12; 7.13
La oreloj de la leporo
ES p. 73.
La ovoj
ES p. 77
La paŝtisto kaj la leono
ES p. 70.
La plej granda kulpulo
ES p. 108-113; NP 1968:2, p. 100-102.
La potenca najbaro
ES p. 35.
La prognozo
ES p. 101.
(Pl) ***La providenco***
KAJ LA CETER' p. 98; DF p. 39.
La putoro kaj la kokido
ES p. 45; HFM 1960:4, p. 58.
Larmoj
HE 1921:11, p. 1; DF p. 4.
La ranoj volas reĝon
ES p. 31; Bona Espero 1976:dec.(4), p. 7.

La rano kaj la bovo
ES p. 64; NP 1956:4-5, p. 145; ESZPERANTÓ/E p. 190.
La renkontoj de kantoj/La retrovitaj kantoj (Prologo por la finna literatura vespero de hungaraj esperantistoj).
SK p. 19-20.
(Pl) (j) ***La semoj***
IZOLO p. 67.
(j) ***La senhonta rozo*** (A. Kay).
LM 1938/5; IZOLO p.65.
La simio kaj la delfeno
ES p. 66; Bona Espero 1983:jan. (--), p. 7.
La societo de Pluto
ES p. 81.
La spuroj
ES p. 48.
La subtasoj
LM 1947/117; DF p. 21.
(Pl) ***La tago de kolero***
VERSOJN p. 47.
La taŭro kaj la kulo
ES p. 58; Bona Espero 1976:sept. (3), p.14.
La tornistro
ES p. 38.
La trovita hakilo
ES p. 76.
Laŭ ĉies plaĉo
ES p. 98-99.
La ursfelo
ES p. 60-61.
La venkonto (Al J. S. Dinwoodie).
LM 1949/71; DF p. 27.
La vulpo kaj la gruo
ES p. 50: Bona Espero 1975:jan. (1), p. 13; 1980:jul. (--), p. 11.
La vulpo kaj la kapro
ES p. 91-92.
La vulpo kaj la korvo
ES p. 67.
La vulpo kaj la masko
ES p. 68; JA 1981:4, p. 3; DJE 1997:2, p. 35; VkM p. 40; vd ĉap. 7.12
La vulpo kaj la vinbero
ES p. 82; ENY/1 p. 71; EPr p. 66; LF 1991:133, p. 13; EPVT p. 26; DJE 1997:2, p. 15; vd.ĉap. 7.13
Lenin(*)
IK 1947:6-7, p.15; E-S 1951:10, p. 140; 1970:2, p. 21; 1977:1, p. 1; LSS 1957:5, p. 80; Bulteno (HEK) 1957:11-12, p. 133; HE 1962:11, p. 1; OD p. 152; Internaciisto 1976:4, p. 11; Paco 1977, (Hungara eldono), interna kovrilpaĝo; BI 1977:11, p. 1; Fonto 1993:151, p. 14.
Leona divido
ES p. 36; NP 1968:2; p. 99; derE 1969:28-29, p.27; DJE 1997:2, p. 23; ĉi-libre p. 25.
Leonfelo
ES p. 57.
Letero al Julio Baghy/Jubilea letero al Julio Baghy
AD p. 11-15; IZOLO p. 14-18; en la 1-a vol. p. 4. (Fragmento).

(Pl) ***Letero al la "Vagabondo"***
VERSOJN p. 9-13; en la 1-a vol. p. 80-81. (Fragmento).
Letero al William Auld
Esperanto 1957/152-153; OD p. 157-161; LF 1976:37-38, p. 2; BLK p. 92-97.
Libero
ES p. 30.
(Pl) (j) ***Likvido***
VERSOJN p. 30.
(Pl) (j) ***Lilio***
IZOLO p. 68.
Ludo (A. Kay).
LM 1938/30; EA/1, p. 144-145; OD p. 133; FE 1976:apr.-majo (298), titolpaĝe; IZOLO p. 55; EA/2, p. 168; vd en la 1-a vol. p. 52.
Lunsorĉo
LM 1948/138-139; OD p. 128-129
Maja idilio
LM 1923/125-126,136 (Kun muziknotoj); 1934/138-139; SK p. 83-92; AD 2-a vol. p.316-327, (Teatraĵeto); VkM p. 41-52; vd ĉap. 7.12
Fragmentoj:
Iru, iru tra la pord'
Pioniro 1969:5, p. 5; OD p. 118.
Heliketo, heliket'
Pioniro 1969:5, p. 5; OD p. 118-119; (Laŭ ĉinesko Yishaonien, adaptaĵo de Guozho) en: Penseo 1998:79, p. 4.)
Venton serĉas velo
Pioniro 1965:5, p. 5; KPr p. 57-58; OD p. 119.
Ŝafideto, ŝafidet'
GE 1931:10, p. 155; ESk 1951:16, p. 6; OD p. 119; Pioniro 1969:5, p. 5; KREMO p.8; JA 1979:2, p. 10; LF 1992:137, p. 153-155; en la 1-a vol. p. 67-68, 71; vd ĉap. 7.13
Turnu, turnu, turnu vin
OD p. 120
(Pl) (j) ***Malamo***
IZOLO p. 69; NĜ p. 33; vd ĉap. 7.13
Maldolĉa kanto
MkK p. 14-15; SK p. 46-47; KPr p. 55-56; vd p. 8.
Maljuna fraŭlo
LM 1931/3; SK p. 135; EA/1, p. 126; KREMO p. 14; EA/2, p. 153.
Malkuraĝo
SK p. 71.
Marks*
IK 1947:6-7, p. 15; E-S 1951:10, p. 139; Fonto 1993:151, p. 13; DF p. 22.
Mastroŝanĝo
ES p. 32; KPr p. 123.
(Pl) ***Mia koro, via koro***
VERSOJN p. 35.
Mi amas vin...
LM 1948/137; OD p. 122-123; AER 1967:apr.-jun. (4-6) p. 6; IZOLO p. 29-30; vd p. 2.
Milda deziro
LM 1926/5; SK p. 72.
...

Mil mil virinoj...
LM 1948/137; OD p. 124; IZOLO p. 31.
Mondhaveno
SK p. 117; KPr p. 59.
Mortis Grabowski
Esperanto Triumfonta 1921:60, p. 1; SK p. 17-18; Internaciisto 1976:4, p. 4; Esperanto 1976/42; HFM 1987:1, p. 8-9; vd ĉap. 7.13
Naiva poemeto/Je la naskiĝtago de Zamenhof
HE 1923:1, p. 3-4; SK p. 16; Paco 1963:121, (Hungara eldono), p. 3; BI 1986:12, p. 4; VkM p. 57; vd ĉap. 7.12
Narkotomanio
OD p. 138; IZOLO p. 45.
Ne...Ne...
OD p. 140; Paco 1977 (Hungara eldono), p. 15.
(Pl) (j) ***Nervozo de l' epok'***
VERSOJN p. 25.
Neŭtraleco
LM 1947/117; LSS 1947:novembro, p. 5; DF p. 21.
Ni laŭdu lin -- Je la mortotago de Zamenhof
MkK p. 5-6; SK p. 14-15; HE 1964:4, p. 2; BI 1982:4, p. 1; HdE 1983:5, (1712), p. 1; NEK p. 372-373.
Nur unu, sed...
ES p. 52;NP 1956:4-5, p.145; ENY/1, p. 88; EPVT p. 26; vd ĉap. 7.13
Oktobra odo al la tridekjara Sovjetunio*
IK 1947:16, p. 7; Fonto 1993:151, p. 16-18; DF p. 24.
Pala procesio
LM 1923/174; SK p. 127-139.
Papavo
OD p. 125; Paco 1975, (GDR eldono), p. 10.
(Pl) (j) ***Paradiza eraro***
IZOLO p. 72.
Parazitoj
ES p. 79.
Patrineco
LM 1924/110-111; SK p. 127-133.
Partizanoj
OD p. 145.
***Patrujo mia...*(1942)**
LM 1948/165; DF p. 14.
***Patrujo mia...*(1945**
LM 1948/165; OD p. 151; HV 1970:1, p. 9.
Perspektivoj
OD p. 148; vd en la 1-a vol. p. 52.
Plena ventro
ES p. 74.
Plendo de Don Juan[49]
LM 1924/147, DF p. 6.
Pli ol amo/Kiel peza gut' miela
OD p. 129-130; IZOLO p. 42; vd p.23.
Poploj en aleo
MkK p. 12-13; Esperanto 1922/26; □ IL 1930:majo, p. 116; SK p. 105-106.

Por fuĝi for... (Prologo-soneto en ETERNA BUKEDO).
EB p. 9; SKIZO p. 33.
Pri la statuo de Ezopo
ES p. 7.
(Pl) (j) ***Principoj***
VERSOJN p. 28.
Pri nia kor'
Esperanto 1921/189; 1971/196; MkK p, 6-7; BE 1976:6, p. 9; vd p. 8, 13.
Printempa sorĉo
MkK p. 28-29; SK p. 52-53.
Printempo
MkK p. 30; SK p. 107; HE 1964:3, p. 6; VkM p. 60; vd ĉap. 7.12
Prologo antaŭ Ginevra
SK p. 29-31.
Prologo antaŭ la teatra vespero (Por la postkongresa aranĝaĵo en Budapeŝto, 1921); HE 1921:9-10, p. 18; DF p. 2.
Prologo-poemeto (Je la apero de Literatura Mondo).
LM 1922/3; DF p. 3)
Protesto(50) (A. Kay).
LM 1937/11; OD p. 131; IZOLO p. 62; KAJ LA CETER' p. 50; EĈM p. 59; vd ĉap. 7.13
(Pl) (j) ***Protesto***
VERSOJN p. 26.
(Pl) (j) ***Prudentigo***
VERSOJN p. 27.
(j) ***Prujno*** (A. Kay).
LM 1938/5; ESk 1951:16, p. 7; IZOLO p. 67.
(Pl) ***Rekviem' eterna***
VERSOJN p. 48.
Renkonto al la Luno
LM 1923/10-12; SK p. 60-61
(Pl) (j) ***Respondo***
IZOLO p. 70.
Retrovo
Informilo (HESL) 1945:2. p. 5; Esperantista (Praha) 1946:5-6, p. 50; DF p. 18.
(j) ***Revo***
LM 1938/5; ESk 1951:16, p. 7; NB 1963:2, (Suplemento); IZOLO p. 66; NĜ p.. 31; vd ĉap. 7.13
Ribeleto
MkM p. 25; SK p. 50; KREMO p. 9. ; vd p. 2; ĉap. 7.13.
Ridu, kara(51)
SK p. 80.
Rondelo de Montevideo
REI 1955:9, (598), p. 260; OD p. 156; Eventoj 2/decembro, 1994, 0068, p. 2.
Rotterdamo
OD p. 142-143.
Rustas la plumo/Delonge mia Muz' silentas
LM 1926/140; SK p. 102.
Ŝi amas min
SK p. 79.
Ŝi dormas
LM 1926/157; DF p. 9.

Ŝiritaj strofoj
MkK p. 20-21; SK p. 48.
Saluto (Por la deka naskiĝtago de la Grupo Egressy).
HE 1969:6, p. 5; DF p. 38.
Se ekbrulus...
MkK p. 18; SK p. 44; VkM p. 69; vd ĉap. 7.12; 7.13
Senrezerve
LM 1948/165; OD p. 151-152; HV 1970:1, p. 9; derE 1970:40-41, p. 5; BI 1976:1, p. 1.
Septembro 1939
OD p. 141-142
(j) ***Serenado*** (A. Kay).
LM 1938/5; IZOLO p. 65.
Serenado (Malnova madrigalo)
LM 1948/140; VERSOJN p. 33-34.
Serĉata
OD p. 149.
(Pl) ***Se vi koleras***
IZOLO p. 36-37.
Silente, nigre...
MkK p. 21; SK p. 45; HdE 1967:7, (1434), p. 3; KREMO p. 8; VkM p. 72; vd ĉap. 7.12
Silento
LM 1924/47; SK p. 95; ESk 1951:16, p. 7; KREMO p. 9.
Sincere
ES p. 47.
Soldatkantoj
OD p. 150.
Soldatoj marŝas (1944)
LM 1948/165; DF p. 15.
Somernokto/Nokto de somero
LM 1948/138; EA/1, p. 143-144; OD p. 123; ESZPERANTÓ/E p. 280-281; KREMO p. 29; EA/2, p. 167-168.
Somero
MkK p. 30-31; Esperanto 1925/132; SK p. 108; HE 1964:7, p. 10; VkM p. 75; vd ĉap. 7.12
Sonorilludo
HE 1919:7, p. 2-3; Esperanto Triumfonta 1920:8, p. 3; MkK p. 3-4; SK p. 9-10; LE 1961:10, p. 93; KREMO p. 7; NZE 1951:511, p. 2; ĉi-libre p. 7.
Sopiro
SK p. 96.
Sopiro paŝu pidpinte...
HdE 1967:7, (1434), p. 3; IZOLO p. 33-34.
Spite
LM 1925/21; SK p. 176-177; vd ĉap. 7.13
Stalin(*)
IK 1947:6-7, p. 15; E-S 1951:10, p. 140; Fonto 1993:151, p. 15; DF p. 22.
Stelo super la Wawel (Kongresa saluto).
LM 1931/129; DF p. 10.
Streĉita Kordo (Prologo-poemo).
SK p. 5-6; HdE 1971:15, (1514), p. 3; KREMO p. 6; ĉi-libre p. 13. (Fragmento).
(Pl) ***Subita frosto***
IZOLO P. 38.
Sub Moskvo
OD p. 145; Paco 1975, (Hungara eldono), p 15; 1976:4, p. 5; BE 1976:6, p. 9.

Sunsubiro
SK p. 74; KREMO p. 10; vd ĉap. 7.13
Supren la korojn/Korojn supren[52]
MkK p. 10-11; SK p. 11; BENY p. 112; HE 1966:10, p. 3.;
(Pl) ***Sur freŝa, rosa, florodora...***
IZOLO p. 39-41.
Sur la monto Nebo/Soneto
LM 1933/93;EA/1,p.146-147;OD p.137-138;KREMO p.20; IZOLO p 46; LA KONTRIBUO p. 9; NĜ p. 27; EA/2, p. 170; Fonto 1996:189, p. 20; vd ĉap. 7.13.
Sur la Saimaa
EF 1922:8-9, p. 151-152; 1968:8-9, p. 90; SK p. 114-115; VkM p. 78; vd ĉap. 7.12
(Pl) ***Tamen...***
IZOLO p. 48.
(Pl) (j) ***Tasko***
IZOLO p. 71.
Th Cart mortis
LM 1931/101; SK p. 38.
Tragedieto
SK p. 126; OD p. 117; HdE 1966:14, (1423), p. 1.
Tempsoneto (A. Kay).
LM 1936/7; DF p. 12.
Trezoro en la tero
ES p. 102.
Tri benoj[53]
LM 1926/140; SK p. 100; KPr p. 58; vd ĉap. 7.13
UEA jubileas (1908-1933)
Esperanto 1933/2, (Speciala numero); IZOLO p. 11-13.
Unueco
ES p. 103.
Vallinkoski
EF 1922:8-9, p. 152; SK p. 111-113.
Ve!
SK p. 64.
(j) ***Vento***
NB 1963:2, (Suplemento); IZOLO p. 68.
Vento kaj suno
ES p. 84.
Veoj pri asonanco
E-P 1922:10, p. 184-185; SK p. 120-121.
Versoj leoninaj -- por UEA
Esperanto 1924/90; SK p. 27-28.
(Pl) ***Versojn ono ne aĉetas***
VERSOJ p. 7-8; ĉi-libre p. 32. (Fragmento).
Vespero en la parko
LM 1935/96; OD p.32-133; HV 1976:2, p. 21; IZOLO p. 53-54; AkF 1978:marto, p.2, HI 1991:10, (252), interna kovrilpaĝo.
(j) ***Viktimo*** (A. Kay).
LM 1938/5; IZOLO p. 67.
Vilaĝirado
LM 1948/112-113; Esperantista (Praha) 1951:10, p. 111-112, daŭrigo 1951:11, p. 113; DF p. 26; vd ĉap. 7.13

Vintro
SK p. 110; NP 1955:3, p. 159; HE 1964:2, p.7; VkM p. 80; vd ĉap. 7.12
Vizio sur la ponto(54)
LM 1925/10; SK p. 173-174; OD p. 120-121; KREMO p. 11-12; vd ĉap, 7.13
Waringhien (Omaĝo al Gaston Waringhien).
Esperantologio vol. II. Kopenhago, 1961:jul. p. 73-74; KAJ LA CETER' p. 26-29; IF 1991:2, p. 46-47; DF p. 37.
Zamenhofa balado/Balado
NB 1959:10, p. 41; LE 1959:11-12, p. 98; Esperanto 1959/162; MZ p. 32: E-S 1960:12, titolpaĝe; OD p. 154-155; Pioniro 1969:10, p. 1-2; FE 1976:apr.-majo, (298), p. 39; Horizonto 1976:6, p. 130; IZOLO p. 9-10; BI 1980:12, p. 1; HdE 1981:15, (1960), p. 1; BE 1981:12, p. 3; HFM 1986:4, p. 49; 1991:1, p. 3; NEK p. 370-371; vd ĉap. 7.13

***

Kiujn poemojn opiniis Kalocsay kiel plej karakterizajn en sia poezio?
La demandon respondas la kolektita materialo de la planita, sed abortita NOVA KRESTOMATIO (kunmetita en 1934-1938), al kiu li elektis el la propraj poemoj la jenajn:

Kongresa runo; Kanto de vagabondo; En solo; Ludo; Ezopa fablo; Vespero en la parko; Homo; Poploj en aleo; Kisoj; Duopa psalmo; Sonorilludo; Mondhavano.

Poemoj de Kalocsay sur diskoj

La nigra rajdanto
Muziko de F. Merrick.
Kantas S. Michelow (mezosoprano), per piano akompanas F. Merrick.
Eldonis: Frank Merrick Society. London, 1965.

Ludo; La fundamento kaj la palaco
Deklamas K. Kalocsay.
"La Voĉalbumo de Esperanto" 11-12. Tenmori: *Amo Akademio*, 1969.
Disko duflanka, monofona, fleksebla 33 rpm.
Laŭ la sonbenda registraĵo de T. Huĝimoto en 1969.

Zamenhofa balado; Ezopa fablo; La vulpo kaj la vinbero; Familiopatro; Maljuna fraŭlo
Deklamas N. Rytjkov.
33t/m Monofona. 1974

Nur unu, sed...; La vulpo kaj la vinbero; Danko; Laboro
Recitas Ph. Zeska. Burgtheater, Wien.
Eldonis: *Aŭstria Esperanto-Federacio*, Wien.

(43) Ĉi-loke ne estas registritaj la rondeloj de RIMPORTRETOJ. La nomoj de la "prikantitaj steloj" legeblas sur la p. 10.
(44) La poemon analizas J. Modest en LF 1987:103, p. 7-9, daŭrigo: 103, p. 19.
(45) La poemon analizas J. Modest en LF 1987:103, p. 20-22.
(46) La poemon komentarias G. Waringhien en ESEOJ I. p. 84-85.
(47) La poemo meritis la Unuan mencion en la X-a IFL, Vich, 1924.
(48) La poemo gajnis la Unuan premion de Natura Floro en la X-a IFL, Vich, 1924.
(49) La poemo meritis la Trian mencion en la X-a IFL, Vich, 1924.
(50) La poemon komentarias G. Waringhien en KAJ LA CETER' p. 48-54.
(51) La poemo meritis la Kvaran mencion en la X-a IFL, Vich, 1924.
(52) Li estis premiita en la VIII-a IFL en Girone, 1921.
(53) La poemo ricevis la Unuan premion de "Terkulturista Ĉambro Austeana" en la X-a IFL, Vich, 1924.
(54) La poemon komenterias J. Modest en LF 1987:102, p. 6-7, daŭrigo: 103, p. 22.
* Indikas, ke la poemon verkis Kalocsay en 1947, laŭ la postuloj de tiutempaj politikaj cirkonstancoj. Pri tiuj "kondamnitaj" poemoj oni legas en la 1-a vol. p. 54-58, sub titolo: *Kalocsay kaj la politiko.*

7.12 LIAJ MUZIKIGITAJ POEMOJ(55)

Amkanto
Muziko de M. Teghze-Gerber. Op. 113.
LM 1932/179.

Aŭtuno
Muziko de F. Merrick.
Por vira aŭ virina voĉo kun piano-akompano.
En manuskripto.

En la memorlibron de knabino
Muziko de St. Urban.
Kanto kun piano-akompano.
En manuskripto.

Ezopa fablo
Muziko de St. Urban.
En manuskripto.

Kanto de vagabondo
Muziko de K. Kalocsay(*)
LM 1932/50-51; vd en la 1-a vol. p. 68, 70.

Muziko de M. Sárosi.
Kanto kun gitara akompano.
Sonbendigita. Kantas M. Sárossy.

Muziko de St. Urban.
En manuskripto.

Kisoj(*)
Muziko de K. Kalocsay.
En la Muzikkajaro de ARĜENTA DUOPO p. 6-8.
vd en la 1-a vol. p. 68-69.

Muziko de M. Sárosi.
En manuskripto.

La nigra rajdanto
Muziko de F. Merrick.
Mezosoprano kun piano-akompano.
Sondisko. Eld. F. Merrick Society, 1965.

La vulpo kaj la masko
Muziko de K. Smideliusz.
JA 1981:4, (69), p. 3.

Maja idilio
Muziko de K. Kalocsay kaj M. Sárossy.
LM 1923/136; Muzikkajero de ARĜENTA DUOPO p. 9-17.
vd en la 1-a vol p. 67, 69, 71.

Naiva poemeto/Je la naskotago de Zamenhof
Muziko de F. Merrick.
En manuskripto.

Printempo
Muziko de F. Merrick.
Por vira aŭ virina voĉo kun piano-akompano.
En manuskripto.

Muziko de M. Sárosi.
Kun gitara akompano.
En manuskripto.

Muziko de St. Urban.
En manuskripto.

Se ekbrulus...
Muziko de St. Urban.
En manuskripto.

Silente, nigre...
Muziko de St. Urban.
En manuskripto.

Somero
Muziko de F. Merrick.
Por vira aŭ virina voĉo kun piano-akompano.

Sur la Saimaa
Muziko de F. Merrick.
Por vira aŭ virina voĉo kun piano-akompano.
En manuskripto.

Vintro
Muziko de F. Merrick.
Por vira aŭ virina voĉo kun piano-akompano.
Per la muziko F. Merrick gajnis premion en la konkurso ARIEL:
"*Laŭro Kolomano Kalocsay*", 1954-1955.
NP 1955:3, p. 159-160.

(55) La KAL-ĈI Dokumentaro gardas muzikkajeron, kiu sub titolo VERSOJ kaj MELODIOJ enhavas la muzikigitajn poemojn kune kun la muziknotoj.

(*) Ĝi signas postan surbendigon de la KAL-ĈI Dokumentaro.
La muzikon interpretas per fortepiano s-ino K. Váradi kaj per violono Gy.Fügedi.

7.13 EN NACIAJ VESTOJ

Ahasvero de amo XI

From "Ahasuerus of love" XI
En angla traduko de M. Boulton.
En: TBE 1972:febr. (779), p. 118-119; ĉi-libre p. 71-72.

Ahaswer milosci
En pola traduko de K. Strzelecki.
En manuskripto.

Alkemio

Alchemia
En pola traduko de *K. Strzelecki.*
En manuskripto.

Am' ne estas/La amo

Amor
En kataluna traduko de J. Grau-Casas.
En manuskripto.

Aŭgusta nokto

Notte d' agosto
En itala traduko de D. Bertoloni.
En: NĜ p. 36.

Aŭtuna parko

Parco d'autunno
En itala traduko de D. Bertoloni.
En: EĈM p. 36.

Aŭtuno

Ősz
En hungara traduko de I. Molnár.
En: Nagyvilág (Tutmondo) 1966, sept.

Balado (Zamenhofa)

Balado
Al Ido tradukis J. Orlevicz.
Laŭ la manuskripto ĉi-libre p. 81.

Balado (En PGv)

Ballata
En itala traduko de D. Bertolini.
En: EĈM p.44.

Balado pri la atombombo

Ballade of the atom bomb
En angla traduko de K. Hall.
En BrE 1983:sept.-okt. (854). p. 269.

Bronza faŭno sur la forno

The Faun...
En angla traduko de M. Hagler.
En: TELLIM p. 341.

Centjara estus jam la koro

Tram nam...
En vjetnama traduko de Dáng Dính Dám.
En: EPVT p. 121.

Centyara esus ja la kordio
En Ido traduko de J. Orlevicz.
Laŭ la manuskripto ĉi-libre p. 81.

Danko (En EZOPA SAĜO)

Ĉám on
En vjetnama traduko de Dáng Dinh Dám
En: EPVT p. 1o5; ĉi-libre p. 80.

Danko (En ORA DUOPO)

Dzieki
En pola traduko de K. Strzelecki.
En manuskripto.

Diboĉe

In Feestroes
En Nederlanda traduko de Verloren van Themaat.
En: ZLE p. 178.

Hung Over (Fragmento)
En angla traduko de M. Hagler.
En: TELLIM p. 345.

En ĉi murdepoko

In Quest'era omicida
En itala traduko de D. Bertolini.
En: EĈM p. 28.

In These Our Murd' rous Times
En angla traduko de M. Hagler.
En: TELLIM p. 342.

En la memorlibron de knabino

Nel libro dei ricordi di una bambina
En itala traduko de D. Bertolini.
En: EĈM p. 82.

En l' album d' una noia
En kataluna traduko de J. Grau-Casas.
En manuskripto.

Ezopa fablo/Fabelo

Ezopusi mese vagy hasonló
En hungara traduko de Alex Kay (K. Kalocsay).
En: IN MEMORIAM p. 42-44.

Eine Fabel nach Äsop
En germana traduko de A. Binetsch.
Laŭ la manuskripto ĉi-libre p. 75.

Festoj

Czerwone
En pola traduko de.K. Strzelecki.
En manuskripto.

Freneze

Razernij
En Nederlanda traduko de W. Verloren van Themaat.
En: Fenomeno 1987:junio, p. 10-11.

Gruoj

Cranes
En angla traduko de K. Hall.
En: BrE 1977:nov.-dec. (820), p. 89; 1983:sept.-okt. (854), p. 29.

Infanoj ĉe montrofenestro

Bambini presso una vetrina
En itala traduko de D.Bertolini.
En: EĈM p. 34.

Izolo

Isolamento
En itala traduko de D. Bertoloni.
En: NĜ p. 22.

Kiel la infano...

Like a Child
En angla traduko de K. Hall.
En: BrE 1981:sept.-okt. (842), p. 73.

Kisoj

Csókok
En hungara traduko de I. Pál.
En: IN MEMORIAM p. 29.

Besant
En kataluna traduko de J. Grau-Casas.
En: Clarisme 1934.02.28. (28), p. 4; ĉi-libre p. 69.

Nhung cái hon
En vjetnama traduko de Dáng Dính Dám.
En: EPVT p. 101.

Kongresa Runo

Kongressiruno
En finna traduko de O. Manninen.
En: Uusi Suomi 1922.08.10. p. 6; ĉi-libre p. 66-67.

Festdikt
En sveda traduko de N. Runeberg.
En: Hufvudstadsbladett 1922.08. 1o. (214), p. 4; ĉi-libre p. 68.

Kongres-Rune
En Nederlanda traduko de W. Verloren van Themaat.
En: ZLE p. 172-177; VAN (literatura revuo) 1978:9, p. 44-46.

Konvalo

Mughetto
En itala traduko de D. Bertoloni.
En: NĜ p, 34.

Krizo

Crisis
En angla traduko de K. Hall.
En: BrE 1977:nov.-dec. (820), p. 89; 1983:sept.-okt. (854), p. 29.

La celoj ĉie dronis

Minden cél elmerült
En hungara traduko de I. Tótfalusi.
En: VNYÉ '78, p. 170.

La fundamento kaj la palaco/Ho Esperanto...

A, Shijieyu!
En ĉina trduko de Shi Chengtai.
En: La Mondo 1986:4, p. 2o.

La katino fidas

Soneto
En angla traduko de K. Hall.
En: BrE 1978:nov.-dec. (814), p. 74.

La mesaĝo de Nazim Hikmet

Nazim Hikmet üzenete
En hungara traduko de J. Székely.
En: Magyarország (Hungario) 1957.07.24.; Iparkodó (Klopodanto) 1985:4, p.3; IN MEMORIAM p. 68-70.

Poselstvi Nazima Hikmeta
En ĉeĥa traduko de M. Lukáŝ.
En: Esperantista (Praha) 1951:2, p. 13; ĉi-libre p. 79.

Loi keu goi cua Na-Dim Hic-Mét
En vjetnama traduko de Dao-anh-Kha.
En: BÁI TU' HOC QUOC TE NGU' Esperanto. (1962), p. 119.

Nazim Hikmet si mesaage
En angla traduko de R. Rossetti.
En manuskripto.

La nigra rajdanto

The black knight
En angla traduko de B.Cavanagh.
En: TBE 1963:sept., p. 130.

La vulpo kaj la vinbero

Con cáo vá chum nho
En vjetnama traduko de Dáng Dinh Dám.
En: EPVT p. 26.

Malamo

Odio
En itala traduko de D Bertolini.
En: NĜ p. 32.

Mortis Grabowski

Umarĭ Grabowski...
En pola traduko de Leo Belmont.
En: Pola Esperantisto 1938:10, p. 135-136; ĉi-libre p. 63.

Nur unu, sed...

Cáo vá su tú
En vjetnama traduko de Dáng Dinh Dám.
En: EPVT p. 26.

Protesto

Protest
En angla traduko de F. Dunn.
En: The Aŭstralian Esperantist 1978:okt.-nov., p. 188- 189.

Protesta
En itala traduko de D. Bertolini.
En: EĈM p. 58.

Protestation
En franca traduko de G. Waringhien.
En: KAJ LA CETER' p. 54; ĉi-libre p. 78.

Revo

Sogno
En itala traduko de D. Bertolini.
En: NĜ p. 30.

Ribeleto

Kis lázadás
En hungara traduko de J. Székely.
En: Magyarország (Hungario) 1957.07.24

Rimportretoj I

Giulio Baghi
En vjetnama traduko de Dáng Dính Dám.
En: EPVT p. 115.

Rimportretoj XXVII

Portraits in Rhyme: Kabe.
En angla traduko de R. McDonald.
En: BrE 1993:jan.-febr., posta kovrilpaĝo.

Vé Ka-bé
En vjetnama traduko de Dáng Dính Dám.
En EPVT p. 153.

Kabe
En ĉina traduko de Shi Chengtai.
En manuskripto.

Rimportreto XLII

Edmond Privat
En itala traduko de D. Bertolini.
En: NĜ p. 28.

Ŝafideto, ŝafidet'...(El Maja Idilio)

Little lamb
En angla traduko de K. Hall.
En: BrE 1983:sept.-okt. (859), p. 261.

Xiao Yang a, Xiao Yang...
Ĉinigis Shi Chengtai.
En: La Mondo 1960:6, p. 13; ĉi-libre p. 70.

Se ekbrulus...

The bell
En angla traduko de K. Hall.
En: BrE 1977:nov.-dec. (820), p. 88.

SEKRETAJ SONETOJ XXXVII, XXXVIII.

Geheime Sonetten
En Nederlanda traduko de W. Verloren van Themaat.
En: ZLE p. 180-181; Soneto XXXVIII ĉi-libre p.76.

Spite

Csak azért is
En hungara traduko de Z. Keszthelyi.
Laŭ la manuskripto ĉi-libre p.74.

Sunsubiro

Sunset
En angla traduko de K. Hall.
En: BrE 1977:nov.-dec. (820), p. 88.

Sur la monto Nebo

Sul Monte Nebo.
En itala traduko de D. Bertolini.
En: NĜ p. 26; ĉi-libre p. 77,

Tri benoj

Triple Benedicció
En kataluna traduko de J. Grau-Casas.
En manuskripto.

Vilaĝirado

Do vsi prisla brigada
En ĉeĥa traduko de M. Lukáŝ.
En: Esperantista (Praha) 1951:10, p. 111-112, daŭrigo 1951:12, p. ?

Vizio sur la ponto

Látomás a hídon
En hungara traduko de M. Fejes.
En manuskripto.

***

MORTIS GRABOWSKI

Ho, rimoj Esperantaj, nun tintu kun ekploro,
Tra l' mondo portu grandan doloron voĉo via,
Ĉar mortis via Majstro grandpova kaj genia,
Per kiu vi pleniĝis de vivo kaj sonoro.

Ho, Muzo Esperanta, en la angul' vi sidis,
En vestoj senornamoj, al Cindrulin' simile,
Li vestis vin per silko, vin perlornamis brile,
Kaj prenis vin ĉe mano, kaj vin solene gvidis

En halon de la arto, en templon de la Belo,
Sur via lir' li streĉis arĝentsonorajn kordojn,
Kaj li agordis ilin, ke frapu vi akordojn
Pli muĝajn ol tempesto, pli dolĉajn ol mielo.

Via patron' li estis, de li vi lernis iri,
De li vi lernis flugi kaj svingi vin ĝisalte,
Portate de la ritmo, facile, danco-salte
Parnason de Popoloj vi povas venkakiri.

Alarmis li: Taĝiĝas! Por gajno de trofeo
Batalon iru, rimoj! Akiru novan gloron!
Kaj ili kun triumfo alportis la trezoron:
Jen Esperanto revas jam sinjoret' Tadeo!

Kaj vi ektuŝis korojn kaj koroj ĝermis florojn:
Printempo de poemoj en nian rondon venis,
Kaj ĉiu versofloro lin benis kaj solenis:
Honorojn al la Majstro, ho gloron kaj honorojn!

Ho Muzo, kvazaŭ birdo, se ĝin la frosto tuŝas,
Vi kun flugiloj lamaj funebras, mute, plore,
La silkon kaj la perlojn deŝiras vi dolore,
Ĵetite en angulon liuto via kuŝas.

Ho, Muzo Esperanta, do ne sidu mute!
Se nun pro viaj larmoj eĉ malstreĉiĝis kordoj,
Ekfrapu ilin tamen, eksonu la akordoj
Obtuze, surde, ĝeme, funebre surliute.

Doloron kaj funebron sonigu, kantu krie,
Pri la kruela bato de l' senkompata sorto,
Ekmuĝos ĉiu sono ja kun milobla forto,
Ĉar eĥos ĝin tra l' mondo la frataj koroj ĉie.

Kaj se la kant' funebra forlarmis kaj forbruis,
Relevu la flugilojn, denove ekflugiru,
Ektuŝu novajn korojn, instigu kaj inspiru,
Kiele vin la Majstro dum sia viv' instruis,

Ke rimoj Esperantaj ektintu kun sonoro!
Nur ili povas inde lin glori kaj memori,
Nin li instruis verse ekridi, verse plori,
Do estas ĉiu nova rim' ja lia nova gloro!

(1921)

KOLOMANO KALOCSAY

UMARŁ GRABOWSKI....

Pieśń żałobna węgierskiego poety esperanckiego Kalocsay'a, napisana w r. 1921.

O, rymy esperanckie, dzisiaj brzmijcie jękiem
I roznoście po świecie głos rozpaczy czarnej,
Albowiem mistrz wasz umarł — genialny, mocarny,
Co życiem was napełnił i czarownym dźwiękiem.

O, Muzo esperancka, siedziałaś w kąciku,
Podobna do kopciuszka w skromnej sukni swojej,
On odział cię w jedwabie, klejnotami stroi,
Wziął za rękę i powiódł wśród opornych krzyku.

Powiódł cię do świątyni sztuki uroczyście,
Na lirze twojej napiął srebrnodźwięczne struny,
Aż zabrzmiały akordy mocniej niż pioruny,
I słodziej, niżli miody, szumniej, niżli liście....

On był waszym patronem, chronił was przed klęską,
Uczył chodzić i latać i wzbijać się skokiem,
Niesione lekkim rytmem i tanecznym krokiem,
Wdarłyście się na „Parnas narodów" zwycięsko!

Na alarm krzyknął: „Świta!" Niech rym każdy rusza
I laur zdobywa w walce! Hej na sławy szczyty!...
I oto wraca każdy, niosąc skarb zdobyty...
I brzmi po esperancku piękno „Tadeusza"!

Dotknąłeś serc — i serca zrodziły kolory
Wonnych kwiatów; i zeszła do nas wiosna pieśni...
I nie wiem, jaki wiersz Twój woła mocniej, wcześniej:
„Hołd Mistrzowi naszemu, sława i honory"!

Jako ptak jesteś, Muzo, gdy mróz cię dotyka,
Kurczysz skrzydła w żałobie, i niema i łzawa,
Zrzucasz jedwab i pereł toczy się oprawa;
Lutni w kąt porzuconej ucicha muzyka...

O, Muzo esperancka! przecież nie siądź niema,
Chociaż od łez się twoje rozluźniły struny,
O niechaj brzmią akordy gorzkie, jak piołuny —
Głuche, tępe, jękliwe, żałobne poema!

Ogłaszaj swoją boleść, rozjęcz się w obłędzie
Pod tym okrutnym ciosem niezbłaganych losów;
Krzycz i niechaj krzyk twój ma tysiące głosów,
Bo serca bratnie w świecie odpowiedzą wszędzie!

A kiedy pieśń żałobna przedźwięczy, przeszumi,
Rozpostrzyj znowu skrzydła na nowe zapędy,
By wzruszyć nowe serca, iść natchniona wszędy,
Na znak, że nauk Mistrza już czas nie przytłumi.

Aby rym esperancki zdobył wieczne prawo,
Pomiędzy nim a nami mógł ogniwem stać się...
On uczył nas, jak wierszem i płakać i śmiać się...
Każdy twór godny będzie jego nową sławą!

Przełożył z esperanckiego orygin.
Leo Belmont.

(Represita el
Pola Esperantisto 1938:10, p. 135-136)

LA GRANDA SUKCESO DE KALOCSAY: "KONGRESA RUNO"

Pasis jam pli ol duonjarcento post la XIV-a Universala Kongreso de Esperanto, sed en miaj oreloj eĉ hodiaŭ sonoras la deklamo de Kalocsay, la aliteracio-plena fest-poemo, la *Kongresa Runo*, kiun li enkondukis per la jena proza teksto:

Suomi!
Vi estas al mia animo ĉiam la lando de l' pratempaj fabloj heroaj. Ĉi tie vivis la gloraj fratoj: Väinämöinen la eterna kantisto, kies instrumento, la dolĉsonora kantelo rulis el ĉiuj okuloj la larmojn de l' ravo kaj kortuŝo, kaj Ilmarinen la lerta kaj genia forĝisto, la forĝinto de l' ĉielarkaĵo. Ĉi tie estis farita per lertaj manoj kaj akirita per fortaj brakoj la mirakla muelilo Sampo, kiu donas abundon kaj feliĉon malavare.Väinämöinen, Ilmarinen, gloraj idoj de prapatro Kaleva, mirinda, fabla, heroa epoko de Kalevala, ĉu vi perdiĝis droninte en la nebuloj de l' malproksimaj tempoj? Ho ne! Kantema, fablema popolo konservis vin ame fermite en sia koro, kie vi plu vivas vian vivon eternan. Kaj la runojn pri vi babilas la ondoj de mil brilantaj lagoj, eĥas la muskaj montoj, murmuras la majestaj abiaroj. Aŭdu!

*

La *Kongresa runo* kaj la deklamo de Kalocsay akiris la korojn de ĉiuj,sed precipe tiujn de la finnoj. La tuta kongres-estraro ekstaris kaj manpremis kun Kalocsay. La poemo aperis en finna lingvo en *Uusi Suomi* (Nova Finnlando) tradukita de tiutempe la plej fama finna poeto Otto Manninen. La runo aperis ankaŭ en sveda lingvo en la taga ĵurnalo *Hufvudstadobladet* tradukita de la parenco de fama mortinta poeto Runeberg.

La finnaj samideanoj multnombre iris al Kalocsay kaj dankis lin pro la poemo, kiun la kongresa prezidanto, konsulo von Frenckel nomis naskiĝtaga donaco de la kongreso.

Kalocsay devis sian poemon deklami okaze de la festa gast-akcepto de la naciaj reprezentantoj en la malnova cara palaco antaŭ la prezidento de *Finnlanda Respubliko*.kaj ankoraŭfoje dum la lasta kongres-tago en la *Nobelara Domo*.

Mi ĝojas ke mi estis atestanto la unuan, vere internacian sukceson de la kara amiko Kálmán.

Kaj ankoraŭ iom: Suomi estis la inspiranto de la naskiĝo de du Kalocsay-poemoj, nome: *Sur la Saimaa; Vallinkoski.*

Paŭlo BALKÁNYI
(Iama ĉefdelegito de UEA)
Budapest, 1976

KONGRESA RUNO
(Helsinki)

Vokas voĉ' de Väinemöinen,
Vibras vok' en vaga vento
Kaj ĝin muĝas malproksimaj
Montoj, maroj murmurantaj.

La potenca praa patro
De la kantoj karesantaj,
La bravulo kun la brila
Balaanta blanka barbo
Kaj ĉe l' koro kun kantelo,
Kies kordoj sorĉe sonas,
Ravon semas en la sinoj:
Väinemöinen vekiĝinta
Vigle, veke, varbe vokas,
Logas li al land' de l' lagoj
Festi kun la filoj frate.

Vibras voĉ' en vaga vento:
"Sonĝis mi en sankta sino
De Suomi kaj ripozis
En la revoj, rememoroj
De la idoj inspiritaj.
Sed min vekis vok' de l' Tempo,
Min el muska tero tiris
Sorĉaj sonoj sonorantaj.
Miri venis mi miraklon:
Patranlingvon de la Mondo:
Lingvon, kiu liutsone,
Lule ludas sur la lipoj,
Flate, flustre, flirte flugas,
Dolĉon donas dorlotante,
Muĝas kiel mar' majesta,
Kun titana tono tondras:
Ideala, inda ilo,
Instrumento konkuranta
Kun la kordoj de l' kantelo.

Miri venis mi miraklon:
Fabelforton fepotencan,
Kiu tegas tutan teron
Kaj por arda amo armas,
El la disaj, dividitaj
Gentaj grupoj glore formas,
Fandas fratan familion,
Ravan rondon sub radioj
De l' eterna esperstelo.
Ege eĥu elementoj,
Resonadu regionoj
Vekan, vokan, varban voĉon
De la nobla nova sento!

Am-armeo! Amasiĝu!
Armu vin per arda amo!
Festu frate kun la filoj,
Kaj senlaco laboradu!
Luktu firme, fajre, forte
Kaj sufoke kaptu kole
Tiun urson ulno-ungan,
Monstron de la Mortolando,
La militon malicegan.

Kreu kuna konstruado
Novan sanktan, savan Sampon:
Mirmiraklan muelilon
Por mueli la malamon,
Kiu mondon monstre mordas.

Fine idoj inspiritaj,
Kiel iam Ilmarinen,
Forĝu firman firmamenton,
Ĉiujn ĉarmojn de l' ĉielo,
Dian pompan mondpalacon,
Pian pacon paradizan,
Kun la dolĉaj di-donacoj
De l' fabela feliĉego..."

Al la lando de mil lagoj,
Muskaj montoj murmurantaj,
Vetflugante kun la vento
Vokis voĉ' de Väinemöinen.

(1922)

KONGRESSIRUNO

Kirjotittatnut Kalocsay Kálmán
Suomeksi runoillut Otto Manninen

Värjyvi väkevä kutsu,
ääni vanhan Väinämöisen,
ilman tuulissa tulevi,
kaukovuorten kaiun myötä,
merten kaukaisen kohinan.

Noussut on uros unestar,
laulun vanhin vainehesta,
synty vienon virren mahdin,
sankari sanan väkevän,
valkoparta parmahilla,
kannel kaikuva povella,
soiva, luova loihtukielin
rintoihin ihanan riemun:
henki Väinämön herännyt
tenhoisasti tervehtivi,
kiehtoen kehoittelevi
maahan järvien sinisten,
Suomehen sukunsa kanssa
veljesjuhlan vietäntähän.

Soi ääni tohussa tuulen:
"Uinuin maasssa mannun unta
pyhän Suomeni povessa,
uinuin muistoissa, unissa
jälkipolven ponnistavan.
Ajan kutsupa kajahti,
nurmen unta nukkumasta
herätti heleä sointu.

Nousin kumman kuulentahan,
ihmettä imehtimähän:
emonkielt' isehmoheimon,
maailman monimajaisen:
on kuin kirkas kehtolaulu,
huulilla helinä huilun,
lieto, lentävä liverrys,
kuiske maire, maanittava,
suloisesti suostuttava,
tahi kuin kovalla säällä
meren mahtavan kohina,
pauhu jylhä, pauanteinen:
aattehen ase ihana,
kansan vasta kasvavaisen
sorea valiosoitin,
koittelohon, voittelohon
käypä kanssa kannelkielten.
Ihmettä imehtimähän
nousin tenhotaiallista,
maan kaiken valaisevaista,
lemmen voimin vyöttäväistä.
Riitaisat, revityt heimot
liittävi sopu sorea,
perustuvi veljesperhe,
piiri armas all' ikuisen,
tuikkavaisen toivontähden.
Laula, luonto, maa, iloitse,
raikukaatte, ilman rannat,
ääntä kutsun kiehtovaisen,
alkua ajan jalomman!

Tulin urhoille tueksi,
seppelkelpojen keralle
ottelossa urheassa
onnen päivän päästimeksi,
siunauksen siemeneksi,
ajalle ani pololle,
masenneelle maailmalle.
Kaikukaatte, kannelkielet,
jalot kutsuen jalosti
Kalevalan kankahille,
Väinölän väen tuville.

Terve, lemmen lippusaatto,
rauhan, rakkauden soturit,
heimohoni heljä joukko!
Vyöty lemmen voimahasi,
vietä vieno veljesjuhla,
työhön käy tyrehtymättä!
Lyö luja, tulinen paini
kanssa karhun kyynär-kynnen,
tartu kurkkuhun, kurista
tuo jo Tuonen korven kouko.
ilkiö iki-tihuinen,
sota, pattossin pahoista.
Työhön yhdy yksin mielin,
Sampo uusi, uljahampi
luo pyhä, pelastavainen,
taio maille taikamylly
viha rikki jauhamahan
maailman sydäntä syövä,
Kalman kyynä kalvavainen.

Innoitu, etinen kansa,
Ilmarin ikiteoille,
tao vahva taivonkansi,
kaari-ylväs kaarruttele
taikalinna taivaslaaja,
taivas-auvoinen asunto:
rauha Eedenin-ihana,
täyttämä taruisen onnen
jumalsuomien suloisten."

Maahan järvien tuhanten,
sammalkaapu-kallioiden,
honkavaarojen humuisten
tuulen kiitävän keralla
kutsui ääni Väinämöisen.

POR LA DEKKVARA UNIVERSALA KONGRESO
DE
ESPERANTO
EN HELSINKI, FINNLANDO

KONGRESA RUNO

Vokas voĉ' de Väinämöinen',
Vibras voĉ' en vaga vento
Kaj ĝin muĝas malpreshimaj
Montaj, marej' murmurantaj.

La potenca pesa petro
De la montaj kavernaĵoj,
La bravaĵo kun la belaj
Balsamita blanka barbo
Kaj de l' bero kun Ametist'
Kies bordaj arĝa ornaĵ,
Revas ennaĝ en la oceaj:
Väinämöinen vekiĝinte
Vigle, veha, verbe vehas,
Legas li al tiuj' de l' lagoj
Kun la filoj fiel frate.

Vibras voĉ' en vaga vento:
„Sonĝis mi en sankta sino
De Suomi' kaj ripozis
En la ruĝaj, rememoraj
De la idoj inspiriaj.
Sed min vekis voĉ' de l' tempo
Min el multa taro tira
Sortiaj eneraj nemoraj.

Miri venis mi mirakloj:
Patrolingvon de la Mondo:
Lingvon, kiu kolonas,
Luis ledon sur la lapoj,
Plate, flustre, flirte flugas,
Dolĉon donas dolĉiaĵ,
Muĝas, kiel mar' majesta,
Kun tiuna tuno tondras:
Idoja inda fin,
Instrumento bonkuranta
Kun la bordoj de Ametist'

Miri venis mi mirakloj,
Fabian farton fapetanon,
Kiu tagas tutan taron
Kaj por arda amo arman.
El la diaaj, diviniaj
Gastaj grupoj glaro larmas,
Fandas frotan familion,
Revas rondon ordo radiaj
De l' eterna esperanto.
Ege ĉiu elmanaj,
Resonado regionaj
Vehas, verbas, vokas voĉon
De la nobla nova sento!

Helpi venis mi heroaja,
Helpi homojn hederindajn
En la brava batalado
Por la bono, por la bono
De la mondo herakloto.
Konto, bordoj de Ametist
Ilin inda invitante
Al la kampoj Aniriaj.*

Am-armo! Amaĝo!
Arma vin por arda ama!
Feste frate kun la filoj
Kaj en loco liberada!
Luiru firma, forta, fajra
Kaj ordoho lupta hoin
Tien ovena almenaŭ,
Monstron de la Montaĝado,
La ĝiliton malkaŝan.
Kun tuna bonkurado
Novan, sankta, eternan Sempaŭ'
Maj-mirakloj mastiĝon
Por mall la malamon
Mondon mentre mordadanta.
Fine idoj inspiriaj,
Kiel kun Ametist',
Fariĝu firman firmamenton
Kun ĉielaj ĉaj ĉarmaj
Dien pompan mondpalacon:
Plan pacon paradiaon
Kun la dolĉaj didonaĵoj
De la ĉiela feliĉaĝo."

Al la l'ad de l' mil' da lagoj,
Mashaj montaj murmurantaj
Veflugante kun la vento
Vokis voĉ' de Väinämöinen.

KOLOMANO de KALOCSAY

*Kairo, Kairo: pramo de l' ŝiaj boroj.

*Aniria: la mirakla mantilo, kiu donas almaĝecon kaj feliĉon, kaj kun ekbrilo ankaŭ la Kairoin.

*Aniriaj: kaj de Väinämöinen, kaj de l' ŝiaj.

Flugfolio de la *Kongresa runo*

Pretigita de Paŭlo Balkányi.
Disvastigita dum la kongreso.

Festdikt
Vid den XIV Esperantokongressen
Av
Kolomano de Kalocsay

Väinämöinens stämma kallar,
kallelsen i vinden dallrar.
och den når kring fjärran fjällar
och kirng hav, som väldigt svalla.

Sångens häge ättefader
med de meksmat ljuva toner,
hjälten med det vita skägget,
vilket vajar uti vinden,
han som bär invid sitt hjärta
kantelo med ljuva strängar,
vilka växka själens tjusning,
– Väinämöinen åter vaknat,
och hans stämma snäktigt manar,
kallar till de tusen sjöars
land, att med dess söner fröjdas.

Kallelsen i vinden dallrar:
"Djupt i Suomis helga sköte
har jag vilat uti drömmar,
uti tankar, uti minnen
av dess ädla ätteläggar.
Men av Tidens röst jag väcktes,
ur den mossbelupna marken
har jag dragit ursprungsorden.

Jag är här att skåda undret:
detta modersmål för världen,
detta språk, som otnar välljud,
klingande likt lutans strängar,
klangrikt, glänsande och praktfullt,
milt och fyllt av smeksam skönhet,
brusando som havets vågor,
mullrande som jättars tordön;
setta tankens starka redskap.
detta verktyg, som i trollmakt
liknar kantele den ljuva.

Jag är här att skåda undret.
se den sagolika trollmakt,
vilken breder sig kring jorden
och för brödrakärlek kämpar.
vilken balnd de skilda släkten,
bland do hatfyllt hätska folker,
som i lycka vandrar framåt,
lyst av hoppets klara stjärna.
Ljude alla ursprungsämnen,
bone alla världens trakter,
av det höga maningsropet,
av an nyfödd kämslus slämma!

Jag är här att hjälpa hjaltar,
hjälpa kämpar, segervärda.
i den oförskräckta kampen
för det goda, för det sköna
i en värd där allting vacklar
Klinga kantele du kjuva,
bjud den samla sig i skarer
hit till Kalevalas moar.
Samlens bröder, kärleks flockar
väpnen er med varma hjärtan,
glädjen er med Suomis söner,
verken utan att förtöttas!
Kämpen väldigt, oförtutet,
gripen om den glupska strupen
hatets björn med ludna ramar,
detta Tuonelas vidunder,
kriget blodigt grymma osjur.
Hjälpen all tull att smida
detta nya, helga Sampo,
undorkvarnen, som skall krossa
brödrahatets onda makter,
vilka sönderslita världen!
Kommen ädla ätteläggar,
smiden liksom Ilmarinen
en ovansklig, härlig himmel.
full av varje ìmlens tjusning,
smiden ett gudomligt värlfsallt,
hemvist för den fromma friden.
fyllt av goda fudars gåvor
från en salig sagoålder".

till de tusen sjöars rike,
med dess mossbelupna hällar
ilande och snabb som vinden,
bjuder Väinämöinens stämma.

Overs. av Nino Runeberg

KISOJ	BESANT
Mi kisas vian manon: Patrinon kisas fil'... Estim'. Respekto pia. Humil'.	La teva má beso: sa mare bes el fill... Amor. Piadós respecte, humil.
Jen kis' al viaj haroj: De patr' al filinet'... Dorlot'. Fier' naiva. Kviet'.	Els teus cabells jo beso: besada paternal... Mims dolcos. Goig ingenu, real.
Mi kisas vian frunton: Fratinon kisas frat'... Fidela ŝirm'. Kareso. Kaj flat'.	Si al front em plau besar-te mon bes és de germá... Fidel ajut. Caricia. Jugar.
Jen kis' al viaj vangoj: El kamarada kor'... Komunaj zorgoj, ŝercoj. Humor'.	La teva galta beso: com un amic del cor... Comuns esforcos, riures. Humor.
Mi kisas vian buŝon... Mallumo. Fulm'. Destin'. Turmento, Rav'. Komenco Kaj Fin'.	La teva boca beso... Tenebra! Llamp! Desti! Turment! Encis! Principi i Fi.

(1922)

En la katalunan lingvon tradukis
J. GRAU-CASAS.

ŜAFIDETO, ŜAFIDET'...

Ŝafideto, ŝafidet',
Vana estis panja pet',
Vi enuis la ŝafaron,
Vi sopiris trans la baron.
Panjo diris: Ve, ve, ve!
Pentos vi post malobe'!

Ŝafideto, ŝafidet',
Vi forkuris en sekret',
Dum vi vagas for de l' trupo,
Sur la voj' jen venas lupo.
Lupo diras: Mu, mu, mu!
Jam neeble fuĝi plu!

Ŝafideto, ŝafidet',
Kiel fiŝo en la ret'.
Lup' soifas vian sangon,
Ĝi jam mordas vian vangon.
Kaj vi diras: Ho, ho, ho!
Kara lup' ne mordu tro!

(1922)

XIAO YANG A, XIAO YANG...

Xiao yang a, xiao yang,
mama de qingqiu suan shi baida.
Yangqun shi ni shengyanie,
ni kewang tiaochu na liba.
Mama shuo, ai, ai, ai!
Ni jiang chanhui, yinwei bu tinghua.

Xiao yang a, xiao yang,
ni toutoudi pao chuqu,
likai yangjuan qu xianguang.
Qiao, lu shang laile yi zhi lang.
Lang shuo: mu, mu, mu!
taokai yijing bu gantang!

Xiao yang a, xiao yang,
rutong yuer luole wang,
lang yao he nide xue,
ta yijing yaozhe nide lianpang,
keshi ni que shuo: Ho, ho, ho!
Bie tai shijing yao wo, qin aide lang!

Ĉinigis SHI CHENGTAI.

AHASVERO DE AMO XI

Ho, feliĉuloj, kiuj, kvazaŭ birdoj,
Konstruas neston post la enamiĝo
El molaj plumoj de la dolĉaj virtoj.

Ilia saĝo estas la Sufiĉo.
En malprofunda akvo de l' Kontento
Ili fiŝetojn kaptas de l' Feliĉo.

Malvarman teon de l' malnova sento
Sur kisofajro ili revarmigas,
Se venas bona laŭleĝa tento.

Dezir' de Novo ilin ne instigas,
Ne frapas per trudforto sorĉopova,
Katenoj dolĉaj bene ilin ligas.

En sia amo, en poem' milstrofa,
Relegas ili milde kaj serene:
Troviĝas en ĝi ĉiam io nova.

Ili ne kuras: iras nur promene
Ĝardenon saman. Dum trankvila iro.
Elĝuas ĝiajn multajn belojn plene.

Sed mi, jam mi! Infera kavaliro!
La filo de Volupto kaj Enuo,
Mi, estro kaj viktimo de l' Sopiro!

Piedoj miaj vadas ĝis genuo
En sango, larmo, ĝemo kaj ĉagreno,
Kaj post mi: la volturo de l' Detruo.

Mi, Ahasver' de l' amo, sub malbeno,
Kuradas post feliĉo furioze,
Por senti la feliĉon peza ĉeno.

Ho, se la Sorto donus jam almoze
Virinan bruston, kie skurga pelo
De la Sopiro ĉesus, ekripozè.

Ah, legi longe el okula helo
Kvietan ravon! Resti fine, resti!
Sondi profundojn de l' trankvila Belo:

AHASUERUS OF LOVE XI

O happy ones, who, like the birds, can build
A nest upon their lov's discovery,
With feathers of the gentle virtues filled.

For all their wisdom is Sufficiency
And in the shallow water of Content
They catch the small fry of Felicity.

Warm up their tepid tea, old sentiment
Upton the fire of kisses and caresses
If good, permitted longings ever tempt.

No violent longing for the New oppresses,
Or strikes them harshly with enchanting curses;
The gentle chain that binds them also blesses;

Their love, a poem of a thousand verses,
They can re-read in gentleness an peace,
And gather thence new pleasures and new forces.

They do not run; they only walk at ease
In the same garden; and they never tire,
And all its many beauties always please.

But here am I, Knight of Eternal Fire!
The son of Sloth and Sensuality,
The ruler and victim of Desire!

I, in journey wading to the knee
In blood and tears, in moans and sighs and pain,
The vulture of Destruction following me,

I, love's Ahasuerus, run in vain,
Accursed, to seek for happiness, be blest,
To find my happiness a heavy chain.

If Destiny would give a woman's breast
In charity, where once the driving scourge
Of my Desire would let me lie and rest --

In shining eyes, free from the cruel urge,
To read a peaceful joy, in trankquil mood,
To sound the depths of Beauty, and submerge...

Jen estas savo! Sed mi amon festi
Nur povas per absinto de l momento,
Konstrui neston, sed neniam nesti,

Ĉar ŝiras for la neston kruda vento
de amsopiro nova. Kaj, mi kuras,
Eterna ekzilito. Ve, turmento!

Ke am' al ĉiuj inoj min torturas!
Jen, kuŝas morte, sur la vojo migra
La koroj! Rerigardo min teruras:

Disŝiris ilin mia amo tigra,
Suĉanta sangon, ve, neniam sate...
Sur mia koro staras skribo nigra:

Lasciate ogni speranza, voi ch' entrate.

(1923)

Salvation! ah, salvation -- if I could!
My love is but absinthe of the moment,
To build a nest in Spring, but never brood...

A violent wind, a news desire in ferment
Tears down the nest -- Irun, Icannot find
My home, eternal exile -- ah, the torment!

Tortured, I love the whole of womankind!
There, lying dead upon my wandering track,
Hearst -- and I do not dare to look behind!

My tiger love has torn them into wrack,
Sucks blood, insatiable; and now appear
Above my heart these letters, graved in black:

Abandon hope, all ye who enter here.

En la anglan lingvon tradukis
M. BOULTON.

SPITE

Gigantaj, en minaca, monotona
grizo starantaj rokoj... Fieraj. Majestaj.
Surdaj al vokoj. Blindaj al koloroj. Mutaj,
sensentaj titanoj. Neantoj de l' Tempo. Krutaj avertoj.
Al viaj muskaj vertoj verŝas la oron de somero la suno,
per vento al vi flustras aŭtuno dolĉe melankolian
zumon,
vintro vin ornamas katafalke per arĝento funebra,
printempo volas veki vin per kiso vibre febra,
sed vin impresas nenio...
Rigide, fiere, en via interno sen sento, emocio, pasio
vi ĉirkaŭfermas vin per frosta Eterno. Kun muta
malŝato vi vidas,
ke herboj, papilioj, homoj vivi kaj morti rapidas
ĉe viaj eternaj piedoj. La rivero blua
de l' Tempo vin lavas, sed ŝaŭmo brila kaj ondo brua
senŝanĝe preterfluas la fortikaĵojn terurajn
de via kruela soleco. Kaj la malhelkonturajn
pintojn kun ŝtoniĝinta nostalgio vi streĉas en la nokto
serena
al la firmamento steloplena:
en via nuda, terura, senvive eternviva Tero-kerno
rigardas la stelojn, parencojn siajn en sensento, fiero,
majesto, soleco, eterno.
Inertaj titanoj! Kion vi havas el via kalva, glacia
majesto!
Via eterno kruda estas blinda kaj surdmuta neesto,
mensogas via rigido frosta, fiero obtuza, majesto
sovaĝa,
amaso malsaĝa
vi estas! Sensenton, fieron, majeston, solecon, eternon
mi konscias pri vi anstataŭ vi, mian internon
ili tuŝas per sentoj, impresoj. Vi timige fieras,
ĝis volas mi, sed vi ŝaŭme malaperas,
se mi forturnas mian rigardon...
Jes, mi atomo
pasema kaj eferema kaj bagatela: homo,
ne pli daŭra ol la trema rosguto sur via musko...
Ho, kun febra saluto mi laŭdu mian vivon momentan!
Rokoj! Aŭdu! Kontraŭ via glacia eterna kuŝo
mi ĵetas el krianta buŝo la pravon de mia ekzisto.
Mi falis sur la Teron, rosguto, kaj la momento posta
jam portas mian malaperon. Sed dum kelkaj momentoj
mi brilis, mi brilis! de milo da sentoj mi plenis!
la mondon mi jubilis! Mi estis vaste malfermita Okulo
kaj en mia momenta spegulo soifa eternaj fajroj
ardis,
kaj sin plezure en ĝi rigardis la tuta Universo!

(1925)

CSAK AZÉRT IS!

Szürkén meredő sziklák,
egyhangú fenyegetők... Büszkék, Fenségesek,
visszhangtalanok, színekre vakok, némák,
titánok, érzéstelenek, rólatok a percek leperegnek,
figyelmeztető jelek, fönn, ti! mohos fejetekre a nap aranyát önti
melankolikus, zümmögő dalt libbent az ősz felétek,
a tél ezüst színű gyásszal díszíti nektek a ravatalt,
az ébresztő tavasz vibráló lázas csókkal felétek tart,
de nem hat semmi rátok...
Nincs bennetek sem érzés, sem szenvedély, sem indulat,
ti, merevek, büszkék, körülzárjátok magatokat a fagyos örökléttel
néma nemtetszéssel nézitek,
hogy fű, pillangó, ember élni és halni siet
a ti örök lábaitoknál. Az Idő kék folyója
fürészt benneteket, ám csillogó tajték és zajos hullám
változatlanul folyik el kegyetlen magányotok,
irtózatos erődítményeitek mellett,
és a csillagokkal teli mennynek
szegezi megkövült nosztalgiátok
az ormokat, mikor sötét konturban álltok:
az élettelen, örökkön élő, csupasz, irtózatos Föld-mag
nézi a csillagokat, érzéstelenül, gőggel,
fenségben, magányban, öröklétben.
Mit értek a kopár, jeges fenséggel, ti, tétlen titánok!
Nyers öröklétetek, a vak és süketnéma nemlét,
jeges dermedtségetek, a fojtott büszkeségetek,
fenségetek, a vad,
oktalan massza csak,
csupa hazugság!
Érzéktelenségetek, gőgötök, fenségetek, öröklétetek,
helyettetek énbennem él csupán,
érzéssel a lelkem ők érintik meg. Hiába félelmes büszkeségetek,
amig én akarom, csak addig éltek,
s eltűntök, mint a buborék, ha elfordulok...
Igen, én, az atom,
a mulandó, tünékeny parány: az ember,
mohádon rezgő harmatcsepp vagyok...
Tűnőke létem lázas üdvözlettel hadd dicsérjem!
Halljátok! Sziklák! Ti jeges, örök mozdulatlanok,
hangos kiáltásommal bizonyítom nektek létem igazát.
Földre pottyantam, én, a harmatcsepp, s egy pillanat a semmibe
néhány pillanatig ragyogtam! millió érzés töltött el azokban a
pillanatokban!
Tágranyilt Szem voltam, pillanatnyi szomjas tükrömben örök tűz égett,
s örvendezve pillantotta meg bennem az arcát az Universum!

Al la hungara trad. Z. KESZTHELYI

EZOPA FABLO

La ĉeval' kaj la bovo ie
Ekdisputis energie
Pri l' merito
En milito.

Diris la ĉeval' incite:
"Eh, malsprite
Estus dubi nian gloron
Kaj valoron.
La ĉevaloj
Al bataloj
Kuri ĉiam estas pretaj
Je l' trumpeta
Sonoj,
(Iom helpis ankaŭ spronoj)
Kaj la ŝarĝon de l' kanonoj
Tra abruptaj ŝtonoj
Kiuj trenis?
Nur ni!" -- la ĉevalo henis.

Bov' respondis dum remaĉo:
"Ĉevalaĉo!
Vi ja vane fanfaronas,
Ĉar ni donas
Tamen la plej grandan servon!
Ja al si la cerbon
La marŝalo vane rompas,
Vane pompas
La kuraĝo,
Se l' furaĝo
Mankas.
Kaj al kiu dankas
La viandon la soldat' malsata?
Al la bovo malŝatata!
Via gloro sole ŝajnas,
Ĉiun venkon bovo gajnas."

Paŝtis sin melankolie
Ankaŭ la azeno tie.
Ĝi malplaĉe aŭdis,
Ke sin ili laŭdis.
Ĝi iais
Kaj balais
La aeron per oreloj,
Kaj ekkriis: "Bagateloj!
Jen la vero:
Sur la tero
Se azenoj ne amasus,
La milit' eĉ ne okazus".

(1929)

EINE FABEL NACH ÄSOP

Pferd und Kuh beim Furagieren
Fingen an zu disputieren,
Wer im Kriege
Letztlich siege.

Stichelte sogleich das Pferd:
"Zu bezweifeln meinen Wert,
Meinen Ruhm,
Wäre unverzeihlich dumm.
In der Schlacht,
Wenn es kracht,
Stehn wir allezeit
Zum Galopp bereit
Und stürmen beim Trompetenstoß
Los.
Und wer ist's, der die Geschütze
Über Stein, durch Kot und Pfütze
Sicher fährt?
Wir nur!" -- wieherte das Pferd.

Wiederkäuend sprach die Kuh:
"Klepper, du!
Bläst dein Loblied doch umsunsten:
Aller Ruhm steht uns zugunsten.
Des Gen' rales Hirngespinste
Nützt nichts ohne mein Verdienste,
Weil er sich vergeblich quält,
Wenn ihm die Verpflegung fehlt:
All sein Mut
Darben tut
Und die hungrigen Soldaten?
Wem verdanken sie den Braten?
Der veracht'ten Kuh!
Klepper du!
Pferderuhm ist eitel Lüge.
Nur das Rindvieh führt zum Siege".

Grasend voll Melancholie
Hörte auch der Esel sie --
Zwar mit einem sozusagen
Ausgesprochnen Unbehagen
Über ihre Ruhmparade.
Er iahte,
Fächelte sich etwas frische
Luft und sagte: "Kleine Fische!
Denn das Wahre lieget ja
Greifbar nah:
Wo es keine Esel hat,
Finden Kriege gar nicht statt!"

En la germanan lingvon tradukis
A. BINESCH.

SEKRETAJ SONETOJ
XXXVIII

"Mi amas vin dum dolĉa amdorloto,
Kiam, ho kiel diri?...la palis'
Glitadas longe, kun karesa kis',
En la humida pord' de mia Groto.

Mi amas vin sub sorĉo de hipnoto,
Kiam ĝi fine, fine, kun surpriz',
Kaj flugigante ĝis la Paradiz',
Penetras min, dronante ĝis la skroto.

Sed pleje, kiam via sorĉa semo
Inundas min per sia sankta suk',
Kaj vi, en la ekzalta penetremo,

Por kiel eble plej profunda plug',
Ekstaze kaj kun konvulsia premo
Min kaptas mane ĉe la spasma pug'."

(1932)

GEHEIME SONETTEN
XXXVIII

"Ik heb je lief, in 't kozend liefderoven,
wanneer jouw Lans -- hoe zeg ik 't --lange tijd
liefkozend kussend heen en wedwe glijdt
in poort der vochtige Grot en haar voorhoven

Ik heb je lief, betoverd door 't verdoven,
wanneer hij eindlijk neemt mij, plots verblijdt,
mij vligend naar het Paradijs geleidt,
en doordringt, tot de kloten ingeschoven.

Maar 't meest, wanneer jouw magisch zaad opwoelt,
mij met zijn heilige vloeistof overspoelt,
jij, die bezeten binnendringen wilt.

om mij zo diep als mooglijk te doorplooegen
in een extatisch, haast stuiptrekkend zwoegen
mij bij verkrampte billen grijpend tilt".

En la Nederlandan lingvon tradukis
W. VERLOREN van THEMAAT

SUR LA MONTO NEBO

La gren' inundas. Riĉon vome jetas
maŝinoj. Fluas kun miel' kaj mosto
la akvoj. Flugas por la Pentekosto
elektraj langoj. Paradizo pretas.

Scienco pompas. Brila art' raketas.
Kaj tamen grincas nur malsat' kaj frosto.
Ho kruda Fato, tranĉa ĝis la osto:
La tempoj grandas kaj la homoj etas.

Nur kelkajn ĝustajn paŝojn, kaj la vojo
trakuras kampojn de eterna ĝojo,
sed... ĉie blinda kaj malica strebo.

Atendus prete nin la Kanaano,
sed ni, en lupa lukto por la pano,
mizere mortas sur la Monto Nebo.

(1933)

SUL MONTE NEBO

Quanto frumento! Una ricchezza vera,
o trebbiatrici. L'ambrosia fluisce
a fiumi. Forza elettrica lambisce
La Pentecoste. Il Nirvana s'avvera.

Si esalta scienza. Chiara l' arte impera.
Pure per freddo e fame si patisce.
Un ostile Destino ci avvilisce:
grandeggia il tempo... l'uomo si dispera.

Ancora pochi passi e la primizia
godremmo giá dell'eterna letizia,
ma ovunque, invece... un' agonia maligna.

E ci aspettavi, Paese promesso;
ma per noi, lupi famelici, adesso
dal Monte Nebo la morte sogghigna.

En la italan lingvon tradukis
D. BERTOLINI.

PROTESTO

Mi estas tiel laca, kiel la mont' maljuna,
Kiun jam tedas teni la herbon kaj la humon,
kaj kiu ĉi fatrasojn forŝutas, kaj la lumon
De l' suno nude sorbas per sia roko bruna.

Mi estas tiel laca, kiel la arb' maljuna,
Kiun jam tedas teni folion verdon, neston,
Kaj kiu de l' folioj forŝutas lastan reston,
Kaj al ĉiel' sin streĉas kun la branĉaro bruna.

Mi estas tiel laca plu servi, flori, frukti,
Mi volas sorbi sunon, kun grandaj ventoj lukti,
Kiel la nuda monto kaj senfolia arbo.

Libere de utilaj kaj oportunaj sentoj,
Interparoli sole kun tiuj grandaj ventoj,
Potence kaj fantome -- sentempa eolharpo.

(1937)

PROTESTATION

Je me sens las, trop las, comme le mont sans age
Dégouté de porter humus, herbes et bois,
Et qui rejette au loin tout ce fatras, et boit
L'or du soleil avec sa nudité sauvage.

Je me sens las, trop las, comme l'arbre sans age
Dégouté de porter des feuilles et des nids,
Et qui rejette au loin un dernier brin jauni
Pour tendre au ciel l'élan de son fauve branchage.

Servir, fleurir, donner du fruit -- j'en suis trop las!
Mais boire le soleil, vaincre le vent, la-bas
Comme le pic rocheux, l'arbre sans ombre vaine!

Délivré de l'utile et du compromettant,
Comme eux fort et spectal, n'etre plus, horst du temps,
Aux souffles des grands vents que harpe éolienne!

En la francan lingvon tradukis
G. WARINGHIEN.

La mesaĝo de Nazim Hikmet

Poeto Nazim Hikmet sidas
por tridek jaroj en karcer'...
La muroj ĉirkaŭ li mucidas,
la sunon li neniam vidas
inter fenestra krad' el fer'.

Jen sian plej dolĉkantan filon
Turkujo tenas en obskur',
domaĝas al li la sunbrilon,
domaĝas al li eĉ skribilon.
Li skrapas versojn sur la mur'.

La skrapo muron ja ne fendas...
Tamen skrapeton post skrapet'
li ungas: per la ungoj plendas.
Mesaĝon per la ungoj sendas
el sia tombo la poet':

»Alaŭdoj, kiuj en libero
vin svingas kante al ĉiel',
memoru en la blua sfero
de via ĝojo pri l' sufero
de mi: alaŭdo en la kel'!

Unu la mond'! kaj ĉies fato
estas eĉ unu sklavo-sort'!
La mondon trafas ĉiu bato,
kiun eĉ unu kantistfrato
suferas pro la justa vort'!

Malsanas ĉiu ĝoj' de l' tero,
dum ie turk', hispan', aŭ grek',
aŭ ajna birdo de l' libero,
bardo luktanta por la vero
baraktas kun ŝtopita bek'!

Naĝantoj de la firmamento,
do miksu triston al la tril',
kaj per kadencoj de lamento
funebru, ke mi en turmento
devas vegeti sen sunbril'!«

Ho Nazim Hikmet, skrapu, skrapu,
obstine skrapu sur la mur',
kaj la obtuza bruet' eskapu,
kaj kiel tondro ĝi disfrapu,
la mond' ĝin eĥu per murmur',

Ĝin portu alaŭdoj al la alto,
ĝin tintu infana voĉ-arĝent',
zumzumu bas', rukulu aldo,
jaztamburistoj en ekzalto
tamburu al la Okcident':

»Unu la mond'! Kaj ĉies fato
estas eĉ unu sklav-sufer'!
Malsanas ĝoj', dum turmentato,
liber-aspira kantistfrato
la muron skrapas sub la ter'!«

(1947)

Poselství Nazima Hikmeta

Má Nazim Hikmet, tvůrce písní,
let třicet prožít v žaláři;
kol něho stěny tuchnou plísní
a v okně mříž mu obzor tísní
a denní svit mu nezáří.

Tak sladkých zvuků koryfeje
zem Turků v temnu drží teď,
kde slunko naň se neusměje —
ba ani psát mu nedopřeje,
a on své stesky ryje v zeď.

Sic vrypem zeď se neprorazí,
on k vrypu vryp však přirývá
a verš svůj nehtem do zdi sází,
a nehtem ryje svoje vzkazy,
jsa v kobce pohřben za živa.

»Vy skřivánci, co pod nebesy
svou svobodou jste nedšení
a zpíváte si v dálce kdesi,
vy na skřivana vzpomeňte si,
jenž úpí v chmurném sklepení'!

Ne o jednoho nevolníka,
tu o svět celý běží přec:
ten osud kdekoho se týká,
když pěvec, druh váš, za to pyká,
že spravedlivou hájil věc.

Tak všeho světa slast se kalí,
když vězněn Turek, Španěl, Řek,
jenž bránil pravdy ideály —
toť ptáče, jemuž volnost vzali,
a sevřeli mu zobáček!

Vy, plující tam po blankytu,
teď smutek družte k trylkům svým,
a jen se vžijte do mých citů,
jak slunečního zbaven svitu
zde o samotě živořím!« —

Kéž Nazim Hikmet neotálí
a dál jen ryje ve stěnu,
a tlumený ten šelest stálý
kéž rozlehne se v šíř i v dáli
a rozehřívá ozvěnu!

Nechť skřivánci tu zprávu pějí,
nechť stříbrem zvoní dětský hlas,
a bas i alt nechť roznese ji,
nechť bubny čím dál vzrušeněji
i v západ bubnují ten vzkaz:

»To světa celého se týká
a blaho všech je v sázce teď:
to pro básníka-mučedníka,
jenž za zpěv o svobodě pyká
a v kobce žal svůj ryje v zeď!«

En la ĉehan lingvon tradukis:
Miloš Lukáš

DANKO

De frosto la vipuro ekrigidis,
migrulo kompatema ĝin ekvidis,
en sian sinon prenis por varmigo.
Ĝi, reviviĝe, dankis per dentpiko.
Mortante, li lamentis lastaflustre:
Pro mia stulto mi puniĝas juste:
Serpenton mi varmigis bruste.

(1956)

Cám ơn

Hổ mang nọ cóng co vì rét,
khách qua đường trông thấy cảm thương,
đỡ lên ôm ấp, sưởi nồng.
Rắn tỉnh lại, cám ơn người cứu,
Nọc độc kia phun lão chết liền,
Sau phút cuối thì thào than vãn:
Tội ta ngu dại đáng đời,
Rắn mà ôm ấp trong người hèn chi.

Vjetnamen tradukis
DÁNG DÍNH DÁM

CENTJARA ESTUS JAM LA KORO

Centjara estus jam la koro
de l' homarano, kiu arde
sopiris, brule de fervoro,
ke homo homon fratrigarde
renkontu kaj ke paco-garde
la gentoj vivu en konsento
kaj ilin gvidu verdstandarde
per nova vort la Nova Sento.

Kaj tiu kor' ne mortis tuta!
Ĝi vivas inter ni konstante!
En nin voko pac-saluta
li vokas mem pac-salutante!
La lingvo vivas verse-kante,
postvivis lin per kvardek jaroj,
kaj tra jarcentoj diamante
ĝin fajlos plu fidelaj aroj!

Ĉi tie, en la lando, kie
li vivis age kaj produkte,
mi diru, iom elegie
kiel li ĝojis bonafrukte,
kaj kiel ĝemis pene-lukte
en la mondbrulo katastrofa.
Aŭskultu, karaj, senterupte,
pri ĉi BALADO ZAMENHOFA.

(1959)

CENTYARA ESUS JA LA KORDIO

Centyara esus ja la kordio
di l' homarano, qua ardore
sospiris, brule de fervoro,
ke homo homon fratregarde
renkontrez e ke paco-garde
la genti vivez en konsento
ed ilin guidez verstandarde
per nova vort la Nova Sento.

Ed ica kord' ne mortis tota!.
Ol vivas inter ni konstante!
En nia voko pac-saluta
Lu vokas ipsa pac-salutante!
La linguo vivas verse-kante,
postvivis il per quardekyari,
e tra yarcenti diamante
lun limos plu fidele ari!

Hike, en la lando, ube
lu vivis age e produkte,
me dicez, kelke elegie
quale lu joyis bonafrukte,
e quale jemis pen-lukte
en la mondbrulo katastrofa.
Askoltez, karai, senterupte,
pri ca BALADO ZAMENHOFA.

En la IDO-lingvon tradukis
J. ORLEWICZ.

7.14 PRI LÎA POEZIAĴO

Hohlov, N.: *Bronzo sonanta.*
LM 1924/72-74.
Totsche/Tárkony, L.: PAĜO p. 60-62.
Szilágyi, F.: *Kalocsay, la konscienca poeto.*
AD p. 99-101.
L(appi), L.I.: *Kalocsay kaj Kalevala.*
AD p. 106-1o9.
Szilágyi, F.: OL p.163-165.
Waringhien, G.: ESEOJ I. p. 83-86.
Kralj, D.: KPr p. 53-64.
Tárkony, L.: NP 1966:3, p. 135-136.
Haupenthal, R.: *Senlaca titano de nia parnaso.*
GER 1966:10, p. 97-98, 106.
Tonkin, H.: *Kelkaj pensoj pri Kalocsay.*
NLR sepa jaro:38, p. 58-63.
Benczik, V.: Esperanto 1976/47-48; repr. derE 1976:4, p. 4-5.
Tonkin, H.: Prelego en la Londona E-Klubo la 5-an de marto 1976.
Esperanto 1976/42-43. (Fragmento).
Rossetti, R.: *Kalocsay, la kolosa diletanto.*
Esperanto 1978/134-135.
Haupenthal, R.: *La poeto Kalocsay.*
En: LA KONTRIBUO p. 6-11.
Auld, W.: ENKONDUKO ĉap. III. p. 43-58.
Martinelli, P.-- Silfer, G.: *K. Kalocsay ĉu la Danto de Esperanto?*
(Prelegoj en la 5-a ILF, 1986).
Modest, J.: *Kalocsay, ĉu kreinto de nia avantgarda poezio?*
(Prelego en la 5-a ILF, 1986).
LF 1987:102, p. 5-9; 1987:103, p. 19-23.
Csiszár, A.: *A nemzetközi nyelv költője* (Poeto de la internacia lingvo).
En: IN MEMORIAM p. 22-23.
Hallefors, O.: *Paco kaj kunaparteno en la Esperanta literaturo.* (57)
Fonto 1996:189, p. 14-30.

(57) Premiita "Luigi Minnaja" en la Belarta Konkurso de UEA 1996.

7.14.0 Notoj kaj referencoj

EA/1 Antaŭparolo. W. Auld.
NLR 6. 1961:36, p 221-222. H. Vatré.
NAER 1963:nov.-dec. p. 191-192. A. Su.
Esperanto 1962/65-67. W. Auld.
LF 1972:11-12, p. 26. G. Conterno Guglielminetti.
HV 1982:4, p. 153-154. G. Mihalkov.
NE NUR p. 62-66. M. Boulton.
EPr p. 62-66. A. Csiszár.
VORT-STATISTIKAJ ESPLOROJ.Saarbrücken: Iltis 1986. 41 p. (p. 6, 2O-24, 27, 31-33, 35-36, 38, 39-40). H Vatré.
Fonto 1991:130, p. 5; repr. KE 1993:286-287. A. Csiszár.

7.15 AL KALOCSAY[58]

Tamen mi relegas la poemojn
de via juno, Kalocsay, kaj pensas,
ke laŭkutime bone vi kompensas
la ĉagreneton legi. Lipotremojn

abunde vi disdonas; molajn ĝemojn
romantikulajn vi troige lensas.
Kaj tamen mi relegas la poemojn
de via juno, Kalocsay, kaj pensas.

La pioniroj raŭkas: "Kiajn ĝemojn!"
kaj tra la spino longan tremon sensas;
sed stultaj laŭdoj, kiuj vane densas,
stimulas nur la junajn malŝatemojn.

Kaj tamen! Mi relegas la poemojn.

Mauro NERVI

(58) La poemon komentarias J. Modest en LF 1987:112, p. 5-6.

ENHAVTABELO
Unua volumo

ENKONDUKA RIMARKO
ANTAŬPAROLO

ĈAPITRO 1

1.1 LA DEVENO DE KÁLMÁN KALOCSAY 1
1.2 LA INFANAJ JAROJ -- DUONORFE 4
Nomfesta gratulo (Poemo de K. Kalocsay) 5

ĈAPITRO 2
LA GIMNAZIANO

2.1 PRI LA LERNEJA KAMARADO KAJ AMIKO (D-ro L. Győry-Nagy) 9
Kara Ludoviko (Poemeto de K. Kalocsay) 11
2.2 STUDENTO EN LA JARCENTŜANĜO 12
2.2.1 Dokumentoj pri la gimnaziano 13

ĈAPITRO 3
LA MEDICINISTO

3.1 MEDICINA STUDENTO EN SOLDATA UNIFORMO 15
3.2 LA PANAKIRA PROFESIO -- Lia kariero en la medicino 17
3.3 MOZAIKOJ -- Rememoroj pri la kuracisto 21
3.3.1 El la arkivo de la Hospitalo Szent László (D-ro Zs. Gerlóczy) 21
3.3.2 Mia kuracisto (L. Tárkony) 21
3.3.3 Dankletero de patrino (D-ro J. Zétényi) 22
3.3.4 Miaj rememoroj pri la kuracisto Kalocsay (B. Garamvölgyi) 22
3.3.5 Kalocsay, mia iama kolego (D-ro A. Kikindai) 23
3.3.6 Flava rozo (E. Benická) 23
3.3.7 Vekiĝis miaj rememoroj (L. Kovács) 24
3.3.8 D-ro Kálmán Kalocsay, la homo (D-ro Á. Szendei) 25
3.3.9 La morto estis pli forta (K. Bakos) 26
3.3.10 La "nekonata konato" (Anekdoto) 26
3.3.11 Medicinista preskribo (Anekdoto) 26
3.4 MEDICINA FAKLITERATURA BIBLIOGRAFIO DE D-RO KÁLMÁN KALOCSAY. (Elhungarigis d-ro I. Ferenczy) 27

ĈAPITRO 4
EN LA FAMILIA VIVO

4.1 LA EDZIĜO 31
4.2 NENIU ESTAS PROFETO EN SIA FAMILIO (L. Kökény) 34
4.3 LOĜANTO DE BUDAPEŜTO 35
4.4 VALORA BIBLIOTEKO 39
4.4.1 "AMIKE KAJ AME, KORE, MEMORE" (K. Fajszi) 41

ĈAPITRO 5
LA PERSONECO DE KÁLMÁNKALOCSAY

5.1	LIA ASPEKTO	45
5.2	LIA SUGESTIVECO	48
	Nekontestebla vero (Poemeto)	49
5.3	LA VOĈO DE KALOCSAY -- LIA PAROLMANIERO	50
5.3.1	Verba volant... (Sonbendigitaj kaj diskigitaj voĉoj de Kalocsay)	51
5.4	KALOCSAY KAJ LA POLITIKO	54
5.4.1	Enkonduko	54
5.4.2	Ekster HESL-rondo, tamen kun ni (B. Szerémi)...	55
5.4.3	Kiel batali?	56
5.4.4	Homo en la malhomeco (I. Botos)	58
5.4.5	*La mesaĝo de Nazim Hikmet* (Poemo de Kalocsay)	59
5.5	LI NE ESTIS MONAVIDA	60
5.6	MULTFLANKECO KAJ LABORKAPABLO	61
5.7	NE POLIGLOTO, SED LINGVO-TALENTULO	62
5.7.1	Nekonata lingvokreado de Kalocsay (T. Carlevaro)	63
5.8	MUZIKEMO KAJ MUZIKAMO	67
5.8.1	*Kanto de vagabondo* (Poemo de Kalocsay kun muziknotoj)	70
5.8.2	"Familia idilio" (Anekdoto)	71
5.9	LIAJ BESTAMIKOJ	73
5.9.1	Enkonduko	73
5.9.2	Lurkó LÓKÖTŐ PENTELEI	73
	La morto de Lurkó (Soneto de Kalocsay)	74
5.9.3	La hundoj de Reĝo Lear	76
5.9.4	Mica	77
	La katino fidas (Soneto de Kalocsay)	77
5.9.5	*La papago kaj la skribmaŝino* (Soneto de L. Tárkony)	79
5.10	LA INSTRUANTO	80
	Letero al "La vagabondo"(Poemo de Kalocsay)	81
5.10.1	La ekzemplo-donanto (D-ro G. Karczag)	82
5.10.2	Kiel fondis Kalocsay la Japanan Skolon (Miyamoto masao)	83
5.11	MOZAIKOJ AL LA PORTRETO DE KALOCSAY	85
5.11.1	Malinklino al vojaĝo	85
5.11.2	Kalocsay kaj la kapro (D-ro I. Bácskai)	86
5.11.3	Odoroj (Anekdoto)	86
5.11.4	La distriĝemo de Kalocsay	87
	Medaloj	87
	La malpara ŝuo	87
	Miskompreno	87
	Ĉu alveno, ĉu foriro?	87
	Mi petas krajonon! (J. Bénik)	88
5.12	LA FESTITA KALOCSAY	89
	Al Kálmám Kalocsay (Poemo de K. Gusev)	89
5.12.1	LA KREMO DE KALOCSAY (Librokonigo)	93
5.12.1.0	Bibliografio	93
5.12.2	Paseo, nuntempo, futuro	95
5.12.3	Naskiĝtagaj salutoj kaj datrevenaj rememoroj (Bibliografio)	97

5.12.4 Poetoj omaĝas al Kalocsay 103
5.12.5 En superlativo 111
5.12.6 Bio-bibliografiaj notoj 117

UZITAJ MALLONGIGOJ 119
SKIZA ENHAVTABELO DE LA SEKVAJ VOLUMOJ 121
INDEKSO DE TEMOJ 127
INDEKSO DE PERSONOJ 131
DANKESPRIMO 139
ENHAVTABELO 141
Rekomenda letero de Gaston Waringhien 144

SKIZA ENHAVTABELO DE LA SEKVAJ VOLUMOJ

ĈAPITRO 8
LA TRADUKINTO

8.1 Enkonduko
8.2 La traduko al Esperanto (Intervjuo kun Kalocsay. Elhungarigis T. Bessenyei)
8.3 Tradukinto el la hungara poezio (377 poem-titoloj)
8.4 Tradukinto el hungaraj kantoj (155 kanto-titoloj)

*

TRADUKOJ EL LA HUNGARA POEZIO
Librokonigoj

8.5 KANTANTA KAMPARO
8.6 NI KANTU!
Persekutita poezio (D-ro L. Dubravszky)
8.7 JOHANO LA BRAVA
8.8 LA TRAGEDIO DE L' HOMO
8.9 HUNGARA ANTOLOGIO
8.10 LIBERO kaj AMO

TRADUKINTO EL LA MONDLITERATURO
Librokonigoj

8.11 ETERNA BUKEDO
8.12 ROMAJ ELEGIOJ; LA TAGLIBRO (E. Fenyvesi)
8.13 INFERO
Super la Infero de Dante (Poemo de T. Prump)
8.14 LA FLOROJ DE L' MALBOMO
8.15 LA TRAGEDIO DE REĜO LEAR (R. Rossetti)
8.16 SOMERMEZNOKTA SONĜO (O. Princz)
8.17 KANTOJ kaj ROMANCOJ
8.18 LA TEMPESTO
8.19 TUTMONDA SONORO

*

8.2o Poemtradukoj el la mondliteraturo (890 poem-titoloj)
8.21 Listo de liaj diskigitaj poemtradukoj
8.22 La tradukinto (Esenca bibliografio)

ĈAPITRO 9
LA PROZA VERKISTO

9.1 Enkonduko
9.2 La eseisto Kalocsay (G. Mihalkov)
9.3 Eseoj kaj artikoloj pri literaturo
9.4 La severa recenzanto
9.5 Portretoj verkitaj de Kalocsay (Listo)
9.6. Eseoj kaj artikoloj pri poetiko
9.7 La observanto Kalocsay
9.8 Listo de liaj diverstemaj artikoloj
9.9 DIINO HERTHA (Postlasita novelaro. E. Szigeti-Kardos)

ĈAPITRO 10
LA PROZA TRADUKINTO

10.1 Enkonduko

Librokonigoj

10.2 LA PAĜIO DE L' REĜINO
10.3 DU KOKCINELOJ; LA MONTRO
10.4 MORGAŬ MATENE
10.5 ARTHISTORIO I.
10.6 LA VIVO DE ARNALDO
10.7 ROZINJO

*

10.8 Listo de liaj prozaj tradukoj

ĈAPITRO 11
LINGVISTO KAJ GRAMATIKISTO

11.1 Prologo
11.2 La neologo (Vortduelo inter Baghy kaj Kalocsay; Argumentas Kalocsay; La oponantoj ne interpaciĝas; Post la anatemo de Kalocsay; "Donacon mi volis doni al la esperantistoj...")
La fundamento kaj la palaco (Poemo de Kalocsay)
La prefikso Mal- kaj la Neologismoj en pluraj verstradukoj de Kalocsay (Studo de H. Vatré)
11.3 En la -ata/-ita batalo
VOJAĜO INTER LA TEMPOJ (Librokonigo)
Kiu kaj kiel murdis la itistan Grammat? (K. Kalocsay)
11.4 La vort-teorio en Esperanto
La "amata ĉevaleto "de Kalocsay
Studoj kaj artikoloj de Kalocsay pri la vorto-sistemo de Esperanto.
Rimarkoj pri la vortteorio de Kalocsay (D. Blanke)
11.5 La lingvisto Kalocsay polemikas
K. Kalocsay kaj la ĉeĥa profesoro F. Trávniĉek diskutas pri Esperanto (J. Marík)
Rekomendo al Esperantaj Poetoj (Poemo de A. Logvin)

Librokonigoj

11.6 LINGVO STILO FORMO
11.7 PARNASA GVIDLIBRO
Respondo al Kálmán Kalocsay pri la granda manko de la libro
(Poemo de L. Nordenstrom)
11.8 PLENA GRAMATIKO DE ESPERANTO
11.9 ESZPERANTÓ NYELVTAN
11.10 RENDSZERES ESZPERANTÓ NYELVTAN
11.11 DOMFABRIKO (6ooo Frazeologiaj Esprimoj Hungaraj-Esperantaj)

*

11.12 Lingva revizio kaj gramatikaj kontribuoj en diversaj libroj
11.13 Pri la lingvisto Kalocsay (Bibliografio)

ĈAPITRO 12
LA REDAKTORO

12.1 La Kaloĉaja redaktora metodo
12.2 Kiu estis la tradukinto? (Roza Dornpik)
12.3 Kontribuo en la BULGARA ANTOLOGIO
12.4 Senekzemple aŭdaca entrepreno (Refreŝigitaj floroj fare de Kalocsay)
12.4.1 La polurita VESPERKANTO. Letero el Estonio (H. Dresen)
12.5 Ribelo ĉe Hungara Vivo (Anekdoto)
12.6 Ĉe la juĝisto (D-ro G. Karczag)
12.7 Literatura pretendemo de Kalocsay (D-ro I. Nagy)
12.8 Libroj redaktitaj de Kalocsay)

ĈAPITRO 13
LITERATURA MONDO -- BUDAPEŜTA SKOLO

13.1 Revuo kaj eldonejo (Prologo)
13.2 Rememoro pri la naskiĝo de Literatura Mondo (P. Balkányi)
13.3 Kalocsay rememoras (Intervjuo de M. Gergely)
13.4 Kompletigo al la rememoroj de Kalocsay (B. Berceli)
13.5 Budapeŝta Skolo
13.6 Mozaiko pri la iama Budapeŝta itinero (H. Vatré)
13.7 Bibliografio

ĈAPITRO 14
EN LA ESPERANTO MOVADO

Prologo
Agado en la Esperanta movado (Kronologie)
La brila sukceso en Helsinki (P. Balkányi)
Kongresa runo (Poemo de Kalocsay)
ARĜENTA DUOPO -- ORA DUOPO (Pri la jubileaj libroj de J. Baghy kaj K. Kalocsay)
DEK PRELEGOJ de K. KALOCSAY (D-rino M. Ŝaturova)

ĈAPITRO 15
RENKONTIĜOJ -- REMEMOROJ

1. Rememoroj (J. Vondroušek)
2. Vid-al-vide kun Kolomano (P. Thorsen)
3. Minora poeto memoras pri mondvoĉa bardo (M. Boulton)
   Naskiĝo de geniulo (Poemo de M. Boulton)
4 Kolomano Kalocsay (V. Oljanov)
5. Vizito ĉe Kalocsay (W. Verloren van Themaat)
6. Renkonto ĉe Kalocsay (D. Blanke)
7. En somera mateno (F. Diego)
8. Vilhelmo la konkeranto (O. Gály)
9. Lasta kafo kun Kolomano (G. Silfer)
10. Fundamenta kontribuo (O. Knichal)
11. Mia konatiĝo kun Kalocsay (D-ro L. Dubravszky)
12. Kolomano Kalocsay, la helpanto (D-ro F. Jáki)
13. Kalocsay kaj mi -- karmemora (T. Nakamura)
14 ...Sed la printempo floras... (A. Logvin)
15. Ĉu vin ne incitas tiu tasko? (E. A. Haugen)
16. El Budapeŝta kajero (N. Andrianova)
17. Du renkontiĝoj kun Kalocsay. La lasta intervjuo (L. Kapitány)
18. Kelkaj rememoroj pri Kalocsay (H. Dresen)
19. Kalocsay kaj ni (H. Vatré)
20. La unua renkontiĝo (R. Rossetti)
21. "Falis la gracia, branĉo de l' violo..." (A. Csiszár)

ĈAPITRO 16
MORTIS KÁLMÁN KALOCSAY

Oficiala komunikaĵo de Hungara Esperanto-Asocio
La lastaj semajnoj de Kalocsay (L. Kökény)
El la "vivanta klasikulo" fariĝis "senmorta klasikulo"
La menso komprenas, tamen ribelas nia koro. Pri la enteriga ceremonio (E. Szigeti-Kardos)

Funebraj paroloj

Terenfalis alta arbego...(J. Mátéffy, prez. de HEA)
Adiaŭo en la nomo de iama laborloko (D-ro J. Lévai)
La kordo abrupte rompiĝis... (I. Rotkviĉ en la nomo de UEA kaj Akademio de Esperanto)
Vi ripozu en paco! (D-ro I. Bácskai, en la nomo de E-asocioj)

Adiaŭs poeto-fratoj

W. Auld: *La torĉportinto*
A. de' Giorgio: Rondeltribute -- al Kálmán Kalocsay
A. Grigorov: *Forpasis Kalocsay*
J. Korinek: *Krevis la kordo*
A. Logvin: *Rekviemo*
J. Ph. Punt: *Non moritur, cuis fama vivit*
R. Rossetti: *Je la morto de kara amiko*
L. Tárkony: *Kalocsay*
G. Waringhien: *Adiaŭ al Kalocsay*

Listo de nekrologoj

ĈAPITRO 17
LA POSTMORTA VIVO DE KÁLMÁN KALOCSAY

Poetoj ne mortas (Prologo)
Estas neeble ... (Poemo de J. Balbin)
Raportoj kronologie pri:

Instanco de Kalocsay-memorĉambro;Stratnomigoj, inaŭguroj de memortabuloj en Abaújszántó kaj Miskolc; Publika statueto en la naskiĝurbeto;Festaj kunvenoj; Du memortabuloj en Máriabesnyő; Traduk-konkursoj; Jubilea jaro de Baghy kaj Kalocsay; Agado de la *Internacia Komitato por Honoro al K. Kalocsay;* Fondo de la *Amika Societo de d-ro K.Kalocsay;* Apero de plejparte hungarlingva libro IN MEMORIAM DR. K. KALOCSAY kaj du volumoj de OMAĜE... (El Abaújszántó ĝis la Esperanta Parnaso).

Vortoj de la postvivanto.

*

La volumojn kompletigas: Indekso de personoj; Indekso de temoj; Listo de uzitaj mallongigoj.

UZITAJ MALLONGIGOJ

□	Ĝin ne vidis la redaktoro
/	Montras varianton
AD	ARĜENTA DUOPO. Jubilea libro pri J. Baghy kaj K. Kalocsay. Budapest: Literatura Mondo, 1937. Du vol. 327 p. +34 p.muziknotoj.
AER	Aŭstria Esperanto-Revuo
AkF	Agu kaj fidu
BE	Bulgara Esperantisto
BENY	J. Baghy:ESZPERANTÓ NYELVKÖNYV. Budapest:Tankönyvkiadó. 1965. 199 p.
BI	Budapesta Informilo
BLK	BAZA LITERATURA KRESTOMATIO. Red. V. Benczik. Budapest: HEA,1979. 261 p.
Boletin	Boletin de Federacio Espanola de Esperanto
BrE	Brita Esperantisto, La
Bulteno (HEK)	Cirkulero de la Hungara Esperanto Konsilantaro. Budapest:
derE	der Esperantist
DF	DISSEMITAJ FLOROJ. Poemoj kaj poemtradukoj de K. Kalocsay. (3.5oo versoj) en volumoj ne aperintaj. Red. A . Csiszár. Budapest: KAL-ĈI Dokumentaro. 1997. 132 p. Ringe bindita.
DJE	Dua Jarcento de Esperanto, La
DPr	DEK PRELEGOJ de K. Kalocsay. Editoris A. Csiszár. Budapest: HEA, 1985. 126 p.
EA/1	ESPERANTA ANTOLOGIO. Poemoj 1887-1957. Red. W. Auld. La Laguna: J. Régulo, 1958. 126 p. (1-a eld.)
EA/2	ESPERANTA ANTOLOGIO. Poemoj 1887-1981. Red. W. Auld. Rotterdam: UEA, 1984, 12+888 p. (2-a eld.)
E-aboco	ESPERANTO de la aboco ĝis la supera grado. O. Haszpra. Budapest: HEA. 1998. 280 p.
EB	ETERNA BUKEDO. Poemoj el dudekdu lingvoj.Trad. K.Kalocsay. Budapest: Literatura Mondo, 1931. 362 p.

EĈM EN ĈI MURDEPOKO/IN QUEST'ERA OMICIDA. Poemoj en paralelaj Esperanta kaj itala tekstoj. Trad. kaj red. D. Bertolini. Locarno: Edizioni Pedrazzini. 1987. 118 p.

EdE ENCIKLOPEDIO de ESPERANTO. Red. L. Kökény-V. Bleier. La lingvofakon K. Kalocsay. Budapest: Literatura Mondo , 1933-1934. Du vol. 600 p. + 184 bildopaĝoj.

EF Esperanta Finnlando

ELL ESPERANTA LEGOLIBRO. Migliorini. Itala Instituto de Esperanto. 256 p. (5-a eld.)

ENKONDUKO ENKONDUKO EN LA ORIGINALAN LITERATURON DE ESPERANTO. W. Auld. Saarbrücken: A. E. Iltis, 1979. 101 p.

ENY/1 ESZPERANTÓ NYELVKÖNYV. I. Szerdahelyi. Budapest: Tankönyvkiadó 1965. 214 p.

ENY/2 ESZPERANTÓ NYELVKÖNYV. I. Szerdahelyi. Budapest: Tankönyvkiadó, 1968. 227 p.

E-P Esperanto-Praktiko

EPĈ El Popola Ĉinio

EPr ELEKTITAJ PRELEGOJ de la 23-a SOMERA ESPERANTO-UNIVERSITATO, 1985. GYULA (HUNGARIO). Red. Zs. Gyarmathy. Gyula: Teritoria Esperanto-Komitato, 1985. 189 p.

EPVT 60 ESPERANTO POEMOJ VJETNAMEN TRADUKITAJ. Trad. kaj red. Dáng Dính Dám. En paralelaj Esperanta kaj vjetnama tekstoj. Hanojo: Mondo, 1993. 189 p.

E-S Esperantisto Slovaka

ES EZOPA SAĜO (vd p. 25)

ESEOJ I. ESEOJ I. Beletro. G. Waringhien. La Laguna: J.Régulo, 1956. 232 p.

ESk Esperanto en Skotlando

ESZPERANTÓ/E ESZPERANTÓ. Enkonduko en lingvo-studadon kun ekzercaro. I. Szerdahelyi. Budapest: Tankönyvkiadó, 1972. 307 p.

EVA Esperantlingva Verkista Asocio

FE Franca Esperantisto

GE Germana Esperantisto

GDR Germana Demokratia Respubliko

GER Germana Esperanto-Revuo

GVIDLIBRO II GVIDLIBRO POR SUPERA EKZAMENO. Skizo de historio kaj literaturo de Esperanto. Red. A. Pechán. Budapest: Hungara Esperanto-Asocio. 1964, 190 p.

HdE Heroldo de Esperanto

HE Hungara Esperantisto

HEA Hungara Esperanto-Asocio/Hungaria Esperanto-Asocio

HEK Hungarlanda Esperanto-Konsilantaro

HESL Hungaria Esperantista Societo Laborista

HFM Hungara Fervojista Mondo

HI Hungara Informilo

HV Hungara Vivo

IF Iltis Forumo

IFL Internaciaj Floraj Ludoj

IK Internacia Kulturo

IL International Language

ILF Internacia Literatura Forumo

IN MEMORIAM IN MEMORIAM Dr. KALOCSAY KÁLMÁN. A. Csiszár. Grandparte hungarlingva memorlibro. Budapest: Amika Societo de d-ro K. Kalocsay. 1994. 100 p. Kun ilustrajoj.

IZOLO IZOLO (vd p. 23).

(j) Japanesko

JA Juna Amiko

KAJ LA CETER' KAJ LA CETER'... NUR LITERATURO. Eseoj. G. Waringhien. Antwerpen/La Laguna: TK/Stafeto, 1983. 350 p.

KAL-ĈI Dokumentaro Tiel baptis Kalocsay la komunan kolektaĵon: Kalocsay-Csiszár. Ĝi entenas la komencliterojn de la du familiaj nomoj; Kalĉi estas karesnomo de Kálmán;iom kripligita formo de la familia nomo Kalocsay, uzita fare de lernejaj kamaradoj.

KE Kataluna Esperantisto

KONATIĜU KONATIĜU KUN NI! Katalogo de Literatura Mondo, 1931.

KPr KVAR PRELEGOJ PRI ESPERANTA LITERATURO. D. Kralj. Lubjana: Eldona Sekcio de Slovena Esperanto-Ligo, 1960. 188 p.

KREMO LA KREMO DE KALOCSAY. Malgranda albumo el liaj verkoj originalaj kaj tradukoj, okaze de lia 80-a naskiĝtago. Bristola Esperanto-Societo, 1971. 56 p. (vd en la 1-a vol. p. 93).

LA KONTRIBUO LA KONTRIBUO DE KÁLMÁN KALOCSAY al la ESPERANTA KULTURO. R. Haupenthal.Lelystadt:Vulpo, 1984. 26 p.

LE La Espero

LF Literatura Foiro

LM Literatura Mondo.
Beletra revuo kaj eldonejo. Ĝi aperis en tri periodoj: 1922-1926; 1931-1939; 1947-1949. Fondinto kaj respondeca redaktoro ĝis septembro 1924 estis T. Schwartz.* Ĉefredaktoroj estis K. Kalocsay kaj J. Baghy.

LSS La Suda Stelo

MK Monda Kulturo

MkK MONDO kaj KORO (vd p. 8)

ms Manuskripto

MZ MEMORLIBRO pri la ZAMENHOF-JARO. UEA, Centro de Esploro kaj Dokumentado. Londono, 1960. 104 p.+ 16 bildopaĝoj.

NAER The North American Esperanto Review

NB Nuntempa Bulgario

NE Nederlanda Esperantisto

NEK NOVA ESPERANTA KRESTOMATIO. Red. W. Auld. Rotterdam: UEA, 1991. 509 p.

NE NUR NE NUR LETEROJ DE PLUM-AMIKOJ. M. Boulton. Malmö: Eldona Societo Esperanto, 1984. 64 p.

NĜ EL LA NOVA ĜARDENO/DAL NOUVO GIARDINO. Antologio el la originala E-poezio, en paralelaj Esperanta kaj itala tekstoj. Trad. kaj red. D. Bertolini. Locarno: Edizioni Pedrazzini, 1979. 1o3 p.

NLR	Nica Literatura Revuo
NP	Norda Prismo
NZE	Nov-Zelanda Esperantisto
OD	ORA DUOPO. Jubilea libro pri J. Baghy kaj K. Kalocsay. Budapest: HEA, 1966. 184 p.
OL	ORA LIBRO DE LA ESPERANTO-MOVADO (1887-1937). Red. V. Bleier kaj E. Cense. Warsawa: Loka Kongresa Komitato de la XXIX-a Universala Kongreso de Esperanto-Asocio, 1937. 221 p.
PAĜO	DE PAĜO AL PAĜO. Literaturaj profiloj. L. Totsche/Tárkony. Budapest: Literatura Mondo, 1932. 121 p.
PGv	PARNASA GVIDLIBRO. Kiel fariĝi poeto. K. Kalocsay-G. Waringhien. Budapest: Literatura Mondo, 1932. 176 p. 2-a reviziita eld. kun kunlaboro de R. Bernard. Pola E-Asocio kun HdE, 1968. 157 p. 3-a eld. Komplete reviziita de G. Waringhien. Edistudio kaj HdE, 1984, 2o8 p.
(Pl)	Postlasaĵo. (Postmorte aperintaj verkoj de Kalocsay).
REI	Revuo Esperanto Internacia
SK	STREĈITA KORDO (vd p. 13)
SKIZO	SKIZO PRI LA ESPERANTA LITERATURO. V. Novobilský. Opava: Esperanto-Junularo ĉe Domo de Kulturo en Opava, 1956. 74 p.
TBE	The British Esperantist
TELLIM	The Esperanto language as a literari medium. Historia pritrakto de la E-literaturo de 1887 ĝis 1970 kaj stilistika analizo de la traduka kaj originala poezio. M. Hagler. Mikrofilme kserografita. 436 p.
UEA	Universala Esperanto-Asocio
UK	Universala Kongreso
UTAM	UTAM A VILÁGBAN/MI VIZITIS MIAN FARMON. Antologio el la Esperanta literaturo. Red. M. Gergely. Budapest: Eŭropa Könyvkiadó, 1987. 304 p.
VERSOJN	VERSOJN ONI NE AĈETAS. (vd p. 32).
VkM	VERSOJ kaj Melodioj. Muzikkajero. Poemoj de K. Kalocsay kun muziknotoj Red. A. Csiszár. Budapest: KAL-ĈI Dokumentaro 1997. 86 p. Ringe bindita.

VNY Világ és Nyelv

VNYÉ Világ és Nyelv Évkönyve. (Jarlibro de Mondo kaj Lingvo).

VS Verda Stelo

ZLE ZEG LUISTER EENS. Poemoj el diversaj lingvoj, inkluzive de 16 Esperantaj.Trad. Verloren van Themaat. Red. T. Trolsky.Hilvarenbeek.1981. 211 p.

* Patro de la konata negocisto Georgo Soros (USA), estiganto de la Fonduso-Soros.

***

Skizaj indikoj pri la verkoj de Kalocsay menciitaj ĉi-libre.

DOMFABRIKO 6000 Frazeologiaj esprimoj hungaraj--Esperantaj. Ada Csiszár, Kálmán Kalocsay. Budapest: HEA 1975. 190 p. 2o cm.

INFERO Unua parto de la DIA KOMEDIO de Dante Alighieri. El la itala trad. K. Kalocsay. Budapest: Literatura Mondo 1933. 289 p. + 14 lignogravuroj.
2-a eld. La Chaux-de-Fonds/Milano: LF-koop.1979. 282 p. 33 cm.

PLENA GRAMATIKO de ESPERANTO. K. Kalocsay, G. Waringhien.
1-a eld. Budapest: LM 1935. 488 p. 23 cm.
2-a tralaborita eld. Budapest:LM 1938, 488 p. 23 cm.
3-a kompletigita eldono. Milano: Esperanto Propaganda Centro 1958-1964. 23 cm.
4-a eld. sub titolo PLENA ANALIZA GRAMATIKO de ESPERANTO. Tralaborita kaj ampleksigita de G.Waringhien.Rotterdam: UEA 1980. 559 p. 22 cm.

RENDSZERES ESZPERANTÓ NYELVTAN (Sistema Gramatiko de Esperanto).
K. Kalocsay. Budapest:Tankönyvkiadó V. 1966, 1968. 246 p. 20 cm.

ROMAJ ELEGIOJ; LA TAGLIBRO. J. W. Goethe. El la germana trad. K. Kalocsay. Budapest: Literatura Mondo 1932. 80 p. 14 cm.

INDEKSO DE PERSONOJ

En tiu ĉi indekso la nomoj estas ordigitaj laŭ la simplaj literoj de la Esperanta kaj latina alfabetoj, sen konsidero pri nacilingvaj supersignoj.

Alighieri, Dante 98

Andrianova, N. 91

Applebaum, J. D. 36

Auld, W. 9, 12, 15, 17, 21, 22, 23, 24, 30, 31,46, 82, 83, 91, 93, 94, 96, sur la posta kovrilpaĝo

Bácskai, I. 86, 91

Baghy, J. 5, 9, 10, 30, 32-33, 36, 45, 60, 90, 92, 93, 96, 97

Bakos, K. 85

Balbin, J. 92

Balkányi, P. 2, 6, 10, 64, 67, 90

Barta, I. (ps.: STEBA) 17

Barthelmess, N. 10

Beaucaire, L. 22

Beaufront, L. de 30

Behrendt, A. 10

Belmont, L. (ps. de Blumenthal, L.) 59, 63

Benczik, V. 15, 24, 27, 82, 93

Bennemann, P. 10

Bénik, J. 86

Berceli, B. 90

Bernard, R. 97

Bertolini, D. 54-55-56-57, 59-60-61, 77, 94, 96

Bessenyei, T. 88

Binetsch, A. 56, 75

Blaise, M. L.	10
Blanke, D.	89, 91
Bleier, V.	10, 18, 94, 97
Bleier s-rino	18
Bodó, K.	10
Borsboom, E.	21, 22
Botos, I.	86
Bujwid, O.	10
Bulthuis, H. J.	10
Butin, M.	12
Boulton, M.	16, 22, 36, 54, 72, 83, 91, 96
Carlevaro, T.	86
Cart, Th.	10, 13, 50
Cash, R.	31
Catarzi, G.	33, 38
Cavanagh, B.	58
Cense, E.	97
Conterno Guglielminetti, C.	83
Cool, J. P.	24
Cseh, A	10, 30
Csokonai Vitéz, M.	3-4
Dakovič, P.	35
Dáng Dính Dám	55, 57, 59-60, 80, 94
Dao-anh-Kha	58
Diego, F.	91
Dietterle, J.	10
Dinwoodie, J. S.	30, 45

Dornpik, R.	90
Dresen, Helmi	36
Dresen, Hilda	10, 36, 90, 91
Drezen, E. K.	10
Dubravszky, L.	88, 91
Duc-Goninaz, M.	21, 22
Dunn, F.	24, 59
Ellersiek, F.	10
Engels, F.	39
Fajszi, K.	18, 85
Fejes, M.	61, 85
Fenyvesi, E.	88
Ferenczy, I. d-ro	85
Font-Giralt, J.	10
Forge, J. (ps. de Fethke, J.)	10
Francis, J. I.	30
Frenckel von	64
Fügedi, Gy.	53
Gály, O.	91
Garamvölgyi, B.	85
Gergely, M.	90, 97
Gerlóczy, Zs. d-ro	85
Giesswein, A.	40
Giorgi de', A.	20, 31, 91
Goethe, J. W.	19
Golden, B.	21, 22

Grabowski, A. 13, 47, 59, 62, 63

Grau-Casas, J. 10, 54, 56-57, 61, 69

Grenkamp-Kornfeld, S. 10

Grigorov, A. 91

Grosjean-Maupin, E. 10

Groth, M. 27
Guozhu 46

Gusev, K. 87

Gyarmathy, Zs. 94

Győry-Nagy, L. 85

Hagler, M. 55-56, 97

Halbedl, A. 27

Halka, L.(ps.:Parvus Pistcis) 3

Hall, K. 55-56-57-58, 60-61

Hallefors, O. 82

Hamberg, B. 25, 27

Haszpra, O. 93

Haugen, E. A. 91

Haupenthal, R. 8, 9, 13, 15, 20, 21, 22, 24, 31, 82,96

Hikmet, N. 44, 58, 79, 86

Hohlov, N. 10, 82

Honfan 27
Huĝimoto, T. 51
Iltis, A. E. 8, 13, 16, 21, 25, 31, 83, , 94

Isbrücker, J. 10

Jáki, F. 91

Jakob, H. 10

Jung, T. 10, 27

Jîkel, K. 9

Jung, T. 10, 27

Kabe (ps. de K. Bein) 10, 60

Kamaĉo (ps. de Camacho Cordon, J.) 31

Kapitány, L. 91

Karczag, G. 86, 90

Kassovitz 4

Kazinczy, F. 1

Kenelm, Robinson(ps. de Sturmer, K.R.C.) 10, 19

Keszthelyi, Z. 60, 74

Khomeini, R. 31
Kikindai, A. 85
Knichal, O. 91

Kökény, L. 85, 94

Kovács L. s-rino 85

Kralj, D. 12, 15, 21, 27, 82, 96

Krestanov, I. 10

Kreuz, E. 10

La Colla, St. 33, 36

Lanti,E. (ps. de Eugéne Adam) 10

Lappi, L. I. 82

Lenin, V. I. 45

Lévai, J. d-ro 91

Lippmann, W. 10

Lister, D. 21

Logvin, A. (ps.: Liljer) 89, 91

Long, K. 10

Lu Jiambo 25

Lukáš, M. 10, 58, 61, 79

Major, J. 31

Manninen, O. 57, 64, 66

Marík, J. 89

Martinelli, P. 28, 82

Marx, K. 46

Mátéffy, J. 91

Maura, G.E. (ps. de Waringhien, G.) 20, 30.

Mayer, H. 32-33

Mazzolini, A. 10

McDonald, R. 60

Merchant, J. 10

Merrick F. 14, 51, 52-53
Michelow, S. 51
Middelkoop, A. s-rino 27

Migliorini, B. 33, 36, 94

Mihalkov, G. (ps. : J. Modest) 83

Miĥalski, E. 10, 15, 89

Minnaja, L. 82

Minor, K. 9, 10, 12, 15

Miyamoto masao 86

Modest J. (ps. de Mihalkov, G.) 51, 82, 84

Molnár, I. 54

Morariu, T. 10

Nakamura tauzo (ps.:Teruo-Mikami) 91

Nagy, I. d-ro 90

Nekrasov, N. V. 10

Nervi, M. 84

Newell, L. N. M. 10, 12, 15

Nordenstrom, L. 90

Novobilský, V. 12, 16, 97

Oljanov, V. 91

Orlevicz, J. 54-55, 81

Osmond, E. 10

Pál, I. 57

Parvus Piscis (ps. de Halka, L.) 10

Pechán, A. 95

Pedrazzini, E. 94, 96

Princz, O. 88

Privat, E. 10, 60

Prump, T. 88

Punt, J. Ph. 91

Ragnarsson, B. 27

Ramboux, G. 10

Régulo, J. 19, 22, 30, 31, 93, 94.

Richardson, D. B. 27

Roelofs, W. R. 26, 27

Ross, N. 24

Rossetti, R. 16, 23, 24, 27, 30, 58, 82, 88, 91

Rotkvič, I. 91

Runeberg, N. 57, 64, 68

Rushdie, S. 28, 31
Rytjkov, N. 51

Salvesen N. 24

Sárossi/y, M. 14, 30, 52-53

Ŝaturova, M. 90

Saubrey, H. 15

Saussure, R. de 10

Schoor, J. van 10

Schulhof, S. 30

Schulze, K. 24

Schwartz, R. 10, 96

Schwartz, T. 96

Schwimmwer, M. 17

Seppik, H. 10

Setälä, V. 41

Shi Chengtai 58, 60, 70

Siedel, Ld. 12, 16

Silfer, G. 29, 32-32, 82, 91

Simándy, P. (ps. de Gombos, F.) 85

Smideliusz, K. 52

Sola, M. 15

Soros, G. 98

Stalin, J. V. 49

STEBA (ps. de Barta, St.) 17

Stettler, E. 43

Stojan, P. E. 10

Stroele, G. 9, 10, 12, 15

Strzelecki, K. 54-55-56

Sturmer, K. R. C. (ps.:Kenelm Robinson) 10, 12, 19

Su, A. 83

Székely, J. 58-59

Szendei, Á. d-ro 85

Szerdahelyi, I. 94

Szerémi, B. 86

Szigeti-Kardos, E. 33, 89, 91

Szilágyi, F. 10, 12, 15, 82

Tallisi, G. 28

Tárkony/Totsche, L. 5, 9, 10, 11, 12, 13-14, 15, 19, 30, 82, 85, 86, 91, 97

Teghze-Gerber, M. 52

Tiszamarti, A. 1

Thorsen, P. 21, 22, 27, 31, 33, 91

Tonkin, H. 8, 9, 15, 24, 82

Tótfalusi, I. 58

Trávniĉek F. 89

Trolsky, T. 98

Ueyama masao 21

Urban, St. 14, 52-53

Vangel, M. (s-rino Kalocsay) 2

Váradi, K. s-rino 53

Vatré, H. 16, 22, 83, 90

Vilá, F. 27

Vilborg, E. 22

Verloren van Themaat, W. 33, 55-56-57, 60, 76, 91, 98

Vondrouŝek, J. 91

Waringhien, G. 1, 10, 11, 16, 19-20, 22, 27, 28, 30-31, 36, 38, 51, 59, 78, 82, 91, 94, 95, 97, 98

Windeballe, E. 26

Wüster, E. 10

Zamenhof, F. 10

Zamenhof, L. L. 5, 8, 13, 40, 47, 51, 53, 96

Zamenhof, Leono 10

Zamenhof, Lidja 10

Zeska, Ph. 51

Zétényi, J. s-rino 85

ENHAVTABELO

ANTAŬPAROLOJ:
al la 1-a volumo
al la 2-a volumo

ĈAPITRO 6
KALOCSAY KAJ LA HUNGARA LINGVO

6.1	AMO AL LA GEPATRA LINGVO (D-ro A. Tiszamarti)	1
6.2	FORVELKINTAJ FLOROJ	2
	Al la Espero (poemo de M. Csokonai Vitéz en trad. de K. Kalocsay)	4

ĈAPITRO 7
POETO DE LA INTERNACIA LINGVO

7.1	LA "POETO DE POETOJ" (P. Balkányi)	5
7.2	*Sonorilludo* (Poemo de K. Kalocsay)	7
7.3	MONDO kaj KORO (Librokonigo)	8
7.3.1	Esenca bibliografio	9
7.3.1.0	Notoj kaj referencoj	9
7.4	RIMPORTRETOJ (Librokonigo)	10
	Kalocsay, unika Nom' (Poemo de L. Totsche)	11
	Kalocsay -- mondvoĉa bardo (Poemo de G. Waringhien)	11
	Pardonon petas la poet' (Poemo de K. Kalocsay)	11
7.4.1	Esenca bibliografio	12
7.4.1.0	Notoj kaj referencoj	12
7.5	STREĈITA KORDO (Librokonigo)	13
7.5.1	Esenca bibliografio	15
7.5.1.0	Notoj kaj referencoj	16
7.6	SEKRETAJ SONETOJ (Librokonigo)	17
7.6.1	Esenca bibliografio	21
7.6.1.0	Notoj kaj referencoj	22
7.7	IZOLO (Librokonigo)	23
7.7.1	Esenca bibliografio	24
7.7.1.0	Notoj kaj referencoj	24
7.8	EZOPA SAĜO (Librokonigo)	25
	Inter du virinoj (Poemeto de K. Kalocsay)	26
7.8.1	Esenca bibliografio	27
7.8.1.0	Notoj kaj referencoj	27
7.9	LA DEKDU NOKTOJ DE SATANO (Librokonigo)	28
7.9.1	Esenca bibliografio	31
7.10	VERSOJN ONI NE AĈETAS (E. Szigeti-Kardos)	32
7.10.1	Bibliografio	33

	Kelkaj rimarkoj al la poemlisto	34
7.11	ORIGINALAJ POEMOJ (Bibliografio)	35
7.12	LIAJ MUZIKIGITAJ POEMOJ (Bibliografio)	52
7.13	EN NACIAJ VESTOJ (Bibliografio)	54
7.13.1	*Mortis Grabowski/Umarl Grabowski* (En pola trad. de Leo Belmont)	62
	La granda sukceso de Kalocsay "Kongresa runo"	64
7.13.2	*Kongresa runo/Kongressiruno* (En finna traduko de O. Manninen)	65-67
7.13.3	*Kongresa runo/Festdikt* (En sveda trad. de N. Runeberg)	68
7.13.4	*Kisoj/Besant* (En kataluna trad. de J. Grau-Casas)	69
7.13.5	*Ŝafideto, ŝafidet'/Xiao yang a, xiao yang* (Ĉinigis Shi Chengtai)	70
7.13.6	*Ahasvero de amo XI /Ahasuerus of love XI* (En angla trad. de M.Boulton)	71
7.13.7	*Spite/Csak azért is!* (En hungara trad, de Z. Keszthelyi)	73-74
7.13.8	*Ezopa fablo/Eine Fabel nach Äsop* (En germana trad. de A. Binesch)	75
7.13.9	*Sekretaj sonetoj XXXVIII/Geheime sonetten XXXVIII* (En nederlanda trad. de W. Verloren van Themaat)	76
7.13.10	*Sur la Monto Nebo/Sul Monte Nebo* (En itala trad.de D. Bertolini)	77
7.13.11	*Protesto/Protestation* (En franca trad. de G. Waringhien)	78
7.13.12	*La mesaĝo de Nazim Hikmet/Poselstvi Nazima Hikmeta* (En ĉeĥa trad. de M. Lukáŝ)	79
7.13.13	*Danko/Cám on* (En vjetnamen trad. de Dán Dính Dám)	80
7.13.14	*Centjara estus jam la koro/Centyara esus ja la kordio* (En Ido-trad. J. Orlewicz)	81
	*	
7.14	PRI LIA POEZIAĴO (Bibliografio)	82
7.14.0	Notoj kaj referencoj	83
7.15	*Al Kalocsay* (Poemo de M. Nervi)	84
ENHAVTABELO DE LA UNUA VOLUMO		85
SKIZA ENHAVTABELO DE LA SEKVAJ VOLUMOJ		88
UZITAJ MALLONGIGOJ		93
INDEKSO DE PERSONOJ		99
La mondo kaj la koro de K. Kalocsay (Poemo de W. Auld)		Sur la posta kovrilo

Karaj Geamikoj.

Kvankam mi scias, ke kserografitaj kaj ringe binditaj verkoj ricevas lokon en la malantaŭa vico de la librobreto, tamen mi aperigas la materialon de OMAĜE... kun tia modesta eksteraĵo kaj po partoj.

Espereble amikoj kaj respektantoj de Kálmán Kalocsay konsentas, ke pro financaj kaŭzoj neplenumebla pretendemo estus domaĝo rezigni senmankan listigon de la longa vivovojo kaj giganta verkaro de nia klasikulo.

Decembro 1999.

Ada Csiszár

LA MONDO KAJ LA KORO DE K. KALOCSAY

Kie li semis, ni ĉiuj nun rikoltas
la riĉajn florojn en frusomera varmo...
De li vartite, l' infano nun adoltas,
kaj tra l' kamparo sonas matura ŝalmo
de poezio potenca kaj plenkreska.
Aŭdiĝas ĉie rava homama psalmo --
ĉie tra nia lingvujo pitoreska,
lulil' de bela futuro minacata,
ĥimera, eble, en ĉi jarcent' groteska --
sed per spita forto minoritata
vivanta, ho vivanta obstine, fide.
Jam pasis kvardek jaroj -- forfluo glata
de l' vivosango pogute kaj inside! --
de kiam "Mondon kaj Koron" li dediĉis
al ni, naskotaj kaj baldaŭ kukolide
glutemaj, kiuj pri li obsediĝis
kaj nin grasigis kaj la tutan Aferon,
dum ni, la nudan Koron bekante, kriĉis...
Tion li volis? Ĉu tian sinoferon
oni faras konscie? -- aŭ nur hazarde,
logite de idealo en ĉi sferon,
kie la ludon oni traludas arde,
ĝis ludo iĝis la vivlabor' reala,
kaj liberigi sin estas jam tro tarde?
Li estas nia mentor' kaj patro kara: --
sed pli, li donis al ni la pretan liron,
streĉis la kordojn per sia man' lojala,
kaj mem ekkantis jubilan panegiron
al lingvo viva, per kristalpuraj vortoj,
kreante novan nivelon kaj inspiron!...
Lin ĉirkaŭstaras nun liaj postkohortoj,
en Mondo lia, nutritaj de lia Koro.
Al li ŝuldiĝas niaj memfidaj fortoj,
nia fruktanta nuno. Al li la gloro!

William AULD